

obrtnik podjetnik

ozs.si/obrtnik-podjetnik.si

OZS:

**Ukrepi v pravo smer,
napake megazakona
naj bodo odpravljene
v drugem paketu!**

Brez ustavljanja skozi Srbijo.

Prvo POST-PAY
plačevanje cestnin
v Srbiji.

Hitreje do cilja: cestnina v Srbiji odslej brez ustavljanja.
Preprosta registracija. Udoben obračun cestnine.

🌐 dkv-euroservice.com/si/toll-serbia

You drive, we care.

Prizadevali si bomo za popravke napak megazakona

Niti v najhujši nočni mori si nisem predstavljal, da nas lahko doleti epidemija takšnih razsežnosti, ki smo ji priča zadnje tedne. Ko se je koronavirus pojavil v mestu Wuhan na Kitajskem, smo mnogi mislili, da se nas to niti ne dotika, sploh pa nismo verjeli, da bi lahko posledice tega dogajanja v tolikšni meri vplivale na naše življenje in poslovanje. Številna podjetja so že več kot pol meseca praktično zaustavljena, s tem pa so na neki način zaustavljena tudi naša življenja.

Res je, da smo v OZS že februarja prvi opozorili na negativne posledice zaradi pojava okužb s koronavirusom v sosednjih državah. Med prvimi, ki so bili na udaru zaradi epidemije v Italiji, so bili goriški in kraški gostinci in hotelirji ter naši cestni in avtobusni prevozniki. Kmalu pa so posledice koronavirusa občutili tudi v vseh preostalih panogah, saj je vlada z odlokom začasno prepovedala prodajo blaga in storitev.

V zadnjem mesecu smo se intenzivno borili za prav vse obrtnike in podjetnike. Po zaslugi OZS so v zakon vključili tudi samozaposlene. Po zaslugi OZS bo vlada odpisala prispevke in ne bo zgolj možnosti odloga, kot je bilo sprva načrtovano. Naša zasluga je tudi, da so do nadomestila plače in vseh socialnih prispevkov upravičeni delodajalci že od 13. marca dalje in ne šele od 1. aprila dalje. In ne nazadnje so upoštevali naše pripombe in ponovno odprli cvetličarne ter vrtnarije ter omogočili nekatera gradbena dela, kjer ne pride do stika s potrošniki.

Večkrat sem dejal, da gredo ukrepi vlade v pravo smer. Priznam pa, da nismo zadovoljni z varovalkami v tako imenovanem megazakonu, zaradi katerih marsikdo ne bi bil upravičen do pomoči države. Naša osrednja naloga je, da dosežemo, da se v naslednjem »antikorona« paketu odpravijo vse te neživljenjske in po naši oceni tudi nesmiselne varovalke. Do pomoči morajo biti upravičeni vsi obrtniki in podjetniki, ki jih je prizadela epidemija COVID-19. Nerazumno pa je, da bomo s temi varovalkami na neki način zavirali podjetja, da ne bodo uspešna v drugem polletju. Država bi morala biti vesela, da bodo podjetja imela tudi 200-odstotno rast, saj to pomeni tudi več prilivov v državno blagajno.

Naše pripombe in pomisleke smo vladi posredovali takoj, ko smo dobili v roke zakon. Na te nesmiselne varovalke pa smo opozorili tudi predsednika Vlade RS Janeza Janšo, s katerim smo se sestali se na začetku aprila na Brdu pri Kranju. Predsednik Janša nam je zagotovil, da bodo napake v megazakonu odpravljene z novim »antikorona« paketom, ki mu bodo sledili še drugi paketi. Nujno pa je treba zagotoviti likvidnost podjetij in prav to bo vključeno v naslednji zakonski paket.

Več o naših prizadevanjih za pomoč malemu gospodarstvu si lahko preberete na naslednjih straneh revije in na naši spletni strani, kjer so objavljeni vsi naši pozivi ter pripombe. Naj dodam, da v času izrednih razmer zaradi epidemije vsi zaposleni in funkcionarji v našem zborničnem sistemu delamo »na polnih obratih« in se trudimo, da vam zagotavljamo hitre odgovore, nasvete in vas dnevno seznanjamo s koristnimi informacijami. Zavedamo se, da ste se mnogi znašli v hudi stiski. Obljubljam vam, da bomo naredili vse, da bo vlada pravično poskrbela za vse obrtnike in podjetnike, ki jih je prizadela epidemija.

Še enkrat pa smo dokazali, da lahko le povezani in močni dosežemo več. Posameznik te moči nima. Zato se vam iskreno zahvaljujem za vašo podporo. Povezani smo močnejši!

Branko Meh, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije

**obrtnik
podjetnik**

Kolofon

Letnik XLIX, številka 4, april 2020
Izdaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
tel. 01 58 30 500

Naslov uredništva: Celovška cesta 71, Ljubljana

Stiki z uredništvom: 01 58 30 507, faks: 01 50 54 373;

e-pošta: revija.obrtnik@ozs.si; spletna stran:

www.ozs.si/obrtnik

Odgovorna urednica: Eva Mihelič, tel. 01 58 30 559

Novinar, koordinator: Anton Šijanec, tel. 01 58 30 533

Trženje: Maja Djordjevič, tel. 01 58 30 801

Naročnina, mali oglasi – tajnica redakcije:

Barbara Peteros, tel. 01 58 30 507

Naklada: 31.000 izvodov

Cena: 6 evrov v prosti prodaji, celoletna naročnina

60 evrov (5-odstotni DDV je vključen v ceni).

Transakcijski račun pri NLB d. d. Ljubljana:

02013-0253606416

Oblikovanje, prelom revije, obdelava fotografij in

priprava za tisk: Žiga Okorn in Barbara Sirk,

www.uvid.si

Tisk: Salomon, d.o.o., Vevška 52, 1260 Ljubljana-Polje

ISSN 2385-9849

Najboljši servis

za obrt in podjetništvo!

Že od leta 1969

**OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Vse na enem mestu

zastopamo • informiramo • povezujemo • svetujemo • izobražujemo • promoviramo

na krovni organizaciji v Ljubljani in na 62 območnih zbornicah po vsej Sloveniji!

AKTUALNO

4-21

IZ OZS

24-29

OBRTNIKOV SVETOVALEC

31

PODJETNO

51-61

SEKCIJE

64-67

00Z

68-73

NAŠI ČLANI

74-75

OBRTNIKOVA BORZA

78-80

NASLOVNICA
Pixabay

Strokovne sekcije ▶ odigravajo veliko vlogo

Ko so z uveljavitvijo odloka vlade morala svoja vrata zapreti skoraj vsi obrtniki in podjetniki, so tudi strokovne sekcije OZS začele delovati krizno in pomagati članom na vse možne načine.

stran 14

OBRTNIKOV SVETOVALEC

stran 31

Kako investirati v ▶ kriznih časih?

Do tega trenutka smo na generalnih delniških trgih preživeli 13. največji padec v zgodovini, večina borznih indeksov pa je izgubila 30 % vrednosti, nekatere posamezne delnice, ETF skladi in indeksi pa še veliko več. stran 51

◀ Ukrepi v pravo smer, napake megazakona naj bodo odpravljene v drugem paketu!

Ko je bila razglašena epidemija COVID-19 na območju Slovenije in je vlada sprejela Odlok o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom, se je velik del malega gospodarstva dobesedno ustavil. stran 4

◀ Kako do novih poslovnih kontaktov?

Če iščete nove poslovne priložnosti izkoristite brezplačno storitev spletne mednarodne baze poslovnih priložnosti Evropske podjetniške mreže (Enterprise Europe Network). V času krize je vsaka poslovna priložnost, ki omogoča podjetjem nove poslovne stike in posledično nove posle, izjemnega pomena. stran 60

UKREPI ZA BLAŽITEV POSLEDIC EPIDEMIJE

OZS: Ukrepi v pravo smer, napake megazakona naj bodo odpravljene v drugem paketu!

Koronavirus je dodobra zamajal tako slovensko kot tudi svetovno gospodarstvo. Ko je bila 12. marca razglašena epidemija COVID-19 na območju Republike Slovenije, štiri dni pozneje pa je vlada sprejela Odlok o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom v Republiki Sloveniji, se je velik del malega gospodarstva dobesedno ustavil.

Naj uvodoma povemo, da je Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije že februarja začela opozarjati na morebitne razsežnosti epidemije. Torej takrat, ko si v Sloveniji sploh še nismo predstavljali, kaj nas utegne doleteti. OZS je bila tudi tista, ki je od samega začetka vztrajala pri tem, da se pomoč države zagotovi tako za mala in mikro podjetja kot tudi samostojne podjetnike in samozaposlene.

Samostojni podjetniki in samozaposleni so bili iz prvega interventnega zakona izvzeti, zato je predsednik OZS Branko Meh 12. marca tedanji vladi in resornima ministroma poslal odprto pismo, ki ga objavljamo v celoti.

AKTUALNE INFORMACIJE

Aktualne informacije in navodila za obrtnike in podjetnike za omilitev posledic koronavirusa lahko spremljate tudi na naši spletni strani www.ozs.si v zavihku koronavirus info, kjer najdete tudi obrazce in sekcijske informacije.

Vsak dan pošiljamo tudi **e-novice**, aktualne informacije pa objavljamo tudi na Facebook strani OZS www.facebook.com/OZSsi/.

Če e-novic še ne prejemate, pa bi jih želeli, nam pišite na: info@ozs.si.

Koristne informacije so zbrane tudi na strani www.svetovanje.si, in sicer v obliki pogostih vprašanj in odgovorov. Če imate dodatno vprašanje, ga lahko pošljete na svetovanje@ozs.si.

Tudi samozaposleni plačujejo davke in prispevke – odprto pismo predsednika OZS Branka Meha

*Spoštovani minister gospod Zdravko Počivalšek!
Spoštovana ministrica gospa mag. Ksenija Klampfer!*

Na vas se obračam v imenu članic in članov Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (OZS) in tudi 68 tisoč samozaposlenih v gospodarstvu, ki so že in še bodo utrpeli ogromno gospodarsko škodo zaradi posledic koronavirusa. Situacija se iz dneva v dan poslabšuje, saj v mnogih panogah prometa praktično ni več, odpovedane pa so tudi vse rezervacije za mesece vnaprej.

Na včerajšnjem posvetu v okviru Ekonomsko-socialnega sveta (ESS) so člani ESS obravnavali osnutek Predloga Zakona o interventnem ukrepu delnega povračila nadomestila plače, katerega namen je ohranitev delovnih mest. Na seji ESS je bilo s strani OZS večkrat izpostavljeno, da je potrebno v tej situaciji poskrbeti tako za mala in velika podjetja, samostojne podjetnike kot tudi za samozaposlene (slednjih je v Sloveniji 119 tisoč, od tega 68 tisoč v gospodarstvu). Zahtevamo, da država oziroma ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in ministrstvo za delo pripravijo ustrezne ukrepe za blaženje izpada dohodka samozaposlenih. Dejstvo je, da so prav samozaposleni najranljivejša skupina.

Glede na to, da je na seji ESS predstavnik ministrstva za delo poudaril, da ni zakonske osnove, da se v navedeni interventni zakon vključi tudi samozaposlene, smo na seji predlagali sklep, da ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo v roku 15 dni pripravi interventni zakon, s posebnim poudarkom na ukrepih blaženja izpada dohodka samozaposlenih. Danes dopoldan je potekala dopisna seja ESS, na kateri je ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo zahtevalo umik tega sklepa. To je po našem prepričanju nedopustno!

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije ponovno poziva Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo RS ter Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS, da čim prej najdeta rešitve oziroma ukrepe tudi za to ranljivo skupino samozaposlenih. Tudi oni plačujejo davke in prispevke, zato je pošteno in pravično, da se jih enakopravno obravnava!

*S spoštovanjem!
Branko Meh, predsednik OZS*

Od prvega primera okuženega s koronavirusom pri nas do razglasitve epidemije v Sloveniji je minilo zgolj osem dni. Sredi meseca pa je prisegla tudi nova vlada pod vodstvom Janeza Janše, ki je na začetku aprila sprejela tako imenovani »antikorona« megazakon, katerega namen je zaježitev posledic epidemije COVID-19. Zakon se dotika celotnega gospodarstva in tudi najranjlivejših skupin. V OZS ocenjujemo, da gredo ukrepi vlade v pravo smer, vsekakor pa je »antikorona« paket izjemno kompleksen in potrebuje določene spremembe, da bodo cilji, ki jih vlada želi doseči, tudi dejansko doseženi.

»Dejstvo je, da je država z ukrepi pokazala, da nam želi pomagati ohraniti naša podjetja in delovna mesta. Predlagamo pa določene spremembe zakona, da bodo do pomoči upravičeni vsi oziroma jim pomoči države ne bo treba vračati. Ukrepi morajo biti življenjski, prav tako pa morajo biti stimulativni za obrtnike in podjetnike, da bodo po koncu epidemije ustvarjali presežke in ne bodo zaradi tega kaznovani,« je ukrepe vlade ocenil predsednik OZS **Branko Meh**.

Tudi člani upravnega odbora OZS, obrtniki in podjetniki so se na zadnji seji strinjali, da jim gre država naproti. »Imeli smo hiperinflacijo in gospodarsko krizo. A prvič v naši zgodovini se je zgodilo, da nam je država dejansko priskočila na pomoč,« je na seji med drugim izpostavil podjetnik **Bojan Železnik**.

Katere spremembe megazakona je predlagala OZS?

V nadaljevanju izpostavljamo le nekaj najpomembnejših pripomb na tako ime-

novani megazakon, ki jih je OZS naslovila na vlado.

V OZS smo vlado opozorili, da zakon ne sme siliti delodajalcev v to, da bodo poskušali doseči upad prihodkov le zato, da bodo upravičeni do povračila nadomestila plače za delavce, ki so bili na čakanju na delo oziroma, da jim pomoči ne bo treba vračati. Po zaključku epidemije je treba gospodarstvo spodbujati k novemu zaposlovanju in ustvarjanju čim več prihodkov. Zakon namreč določa, da so do pomoči za delavce na čakanju doma upravičeni delodajalci, ki jim bodo po njihovi oceni prihodki v prvem polletju 2020 upadli za več kot 20 % glede na enako obdobje lani in v drugem polletju ne bodo dosegli več kot 50-odstotne rasti prihodkov glede na enako obdobje lani. Sprva je bil ta prag še nižji, in sicer v drugem polletju ne bi smeli preseči 20-odstotne rasti.

Upoštevan je bil naš predlog, da so do nadomestila plače in vseh socialnih prispevkov upravičeni delodajalci že od 13. 3. dalje in ne šele od 1. aprila dalje, kot je bilo sprva predvideno.

Opozorili smo tudi na neustrezno varovalko v zakonu, ki pravi, da kdor ima na dan uveljavitve tega zakona neplačane zapadle davčne obveznosti, ni upravičen do temeljnega dohodka. Naše stališče je, da mnogi ne poslušajo že od 13. 3. dalje in so lahko že v tem času postali davčni dolžniki. Predlagali smo, da se določi znesek, ki ga lahko upravičenec dolguje, ali pa, da se določi drug presečni datum.

Opozorili smo tudi, da so kazni in globe absolutno previsoke. Zato smo predlagali, da je delodajalec ob navedenih kršitvah dolžan vrniti le prejeta sredstva za delavce, pri katerih je kršitev nastala, in ne za vse delavce. Zakon namreč določa, da mora delodajalec vrniti vsa prejeta sredstva v 3-kratni višini, če delavcem ne izplača neto nadomestila plače, odreja nadurno delo ali ne obvesti ZRSZ o pozivu delavca na delo ali o prenehanju obstoja višje sile. Poleg tega je delodajalec v prekršku in mu grozi globa v višini od 3000 do 20.000 evrov.

Zagovarjali smo tudi stališče, da se nam omejevanje višine nadomestila navzgor in navzdol ne zdi pravično do delavcev, zato naj se ta omejitev odpravi. Vsak delavec naj prejme nadomestilo v višini 80 % osnove. Delodajalci bodo zaradi nelikvidnosti (na-

ČLANARINA

Po sklepu Upravnega odbora Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije bo zbornica položnice za članarino tudi v času izrednih razmer pošiljala kot običajno. Obrtno-podjetniški zbornični sistem je namreč izjemno aktiven pri pripravi vladnih ukrepov, ki bodo pomagali omiliti posledice nastale krize, članom pa zagotavlja pomoč in informacije po vseh razpoložljivih komunikacijskih kanalih.

V primeru, da član zaradi posledic koronavirusa članarine ne bi mogel poravnati, lahko na svoji območni zbornici ali preko e-obrazca odda vlogo za odpis članarine, upravni odbor pa bo te vloge obravnaval prednostno. OZS v obdobju epidemije ne bo pošiljala opominov in zaračunala zamudnih obresti.

ročniki ne plačujejo že zapadlih računov) imeli težave z zalaganjem nadomestila. Predlagali smo, da se vzpostavi mehанизem, da bo ZRSZ nadomestilo izplačeval direktno delavcem ali pa naj delodajalcem nakaže akontacijo. Glede na vse te obremenitve pa naj država povrne še dohodnino in sorazmerni del regresa za leto 2020 za obdobje, ko bodo delavci na čakanju na delo.

Tudi krizni dodatek bi moral biti po naši oceni dodeljen tistim delavcem, ki v času epidemije delajo na izpostavljenih delovnih mestih, kriti pa bi ga morala država.

Za pridobitev pomoči samozaposlenih v obliki mesečnega temeljnega dohodka, zakon določa, da je potreben bistveno zmanjšan obseg opravljanja dejavnosti, torej če gre za vsaj 25 % zmanjšanje prihodkov upravičenca v marcu 2020 v primerjavi s prihodki v februarju 2020 ali za vsaj 50 % zmanjšanje prihodkov upravičenca v aprilu in maju 2020 v primerjavi s prihodki v februarju 2020. Po našem mnenju je primerjava s februarjem napačna. Marsikje je februar sezonsko slab mesec, zlasti če upoštevamo, da so v tem mesecu šolske počitnice in je veliko odsotnih z dela. Zakon prav tako ne sme siliti samozaposlenih v to, da ne bodo skušali preseči praga 20-odstotne rasti prihodkov v drugem polletju le zato, da jim ne bo treba vračati temeljnega dohodka in plačanih prispevkov.

Po našem mnenju je primerjava s februarjem napačna. Marsikje je februar se-

SAMOZAPOSLENI NAJ SI TAKOJ UREDIJO DOSTOP DO eDAVKOV

Da bodo lahko izkoristili ukrepe interventnih zakonov, FURS samozaposlene poziva, naj si čim prej uredijo dostop do eDavkov (preko računalnika ali mobilne aplikacije). Za koriščenje nekaterih ukrepov za samozaposlene bo namreč mogoče oddati vlogo (na primer za oprostitev plačila prispevkov in pridobitev temeljnega dohodka) le preko eDavkov. **Izjava bo na portalu na voljo od 14. aprila 2020 naprej.**

Poleg tega FURS svetuje še, da naj se osebno registrirajo v eDavke tudi tisti, ki so doslej imeli pooblaščenca za urejanje zadev s finančno upravo, saj bodo tako lahko osebno nadzorovali in preverjali svoje poslovanje s finančno upravo. Navodila za uporabo portala eDavki so dostopna na spletnih straneh <https://edavki.durs.si>. E. M.

zonsko slab mesec, še zlasti, če upoštevamo, da so v tem mesecu šolske počitnice in je veliko odsotnih z dela. Prav tako je nesmiselno podajanje izjave za drugo polletje (torej ugibanje za naprej). Zakon ne sme siliti samozaposlenih v to, da ne bodo skušali doseči več kot 20 % rasti prihodkov v drugem polletju le zato, da jim ne bo treba vračati temeljnega dohodka in plačanih prispevkov.

Dodatno smo še predlagali, da se omogoči tudi odlog obveznosti iz lizing pogodb. Navedene storitve morajo biti za kreditorejmalce/lizingojemalce brezplačne. Država naj subvencionira tudi najemnine poslovnih prostorov, z občinami pa naj se dogovori za zmanjšanje NUSZ.

Zaradi negotovih razmer je v zadnjem obdobju prišlo do odpuščanj delavcev iz poslovnega razloga. Ob sedaj znanih ukre-

pih bi marsikatero podjetje v tej situaciji delavca obdržalo. V OZS smo zato predlagali, da se uvede možnost preklica prijav delavcev na ZRSZ od 13. 3. 2020 dalje. Samostojnim podjetnikom, ki so iz strahu pred dolgovi zaprli svojo dejavnost po razglasitvi epidemije, pa naj se omogoči vrnitev v prvotno stanje (v aktivni s. p.), da bodo tudi oni deležni pomoči s strani države. Zahtevali smo tudi, da morajo biti do temeljnega dohodka in plačila prispevkov s strani države upravičeni tudi delni s. p.-ji, denimo tisti, ki koristijo pravico do dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva ter delni upokojeanci, ki nadaljujejo dejavnost.

Janša zagotavlja, da bodo napake v megazakonu odpravljene z drugim zakonom

Na povabilo predsednika Vlade RS so se na Brdu pri Kranju na začetku meseca kar dvakrat srečali ministri in predstavniki delodajalskih združenj. S strani OZS sta se

	Samozaposleni brez delavcev	Delavci	Delavci
	Odlog plačila prispevkov	Čakanje na delo/karantena	Čakanje na delo/višja sila
	ZIUPPP (velja od 29. 3. – 30. 9.)		ZIUZEOP (sprejet v DZ 2. 4. 2020)
Marec 2020	Odlog plačila prispevkov do 31. 3. 2022	Država od 13. 3. dalje povrne 100 % od 80 % nadomestila plače in vse socialne prispevke (delavec ne sme dobiti manj od MP, država pa povrne max povprečno plačo v RS v letu 2019, preračunano na mesec – 1.753,84 eur)	
April			
Maj			
Junij Julij Avgust September		40 % nadomestila povrne država (od bruto I) in za karanteno od 1. dne dalje v breme ZZS	

OPOZORILO: Pogoje, ki jih mora posamezni upravičenec izpolnjevati, da je upravičen do ukrepov, navedenih v tej tabeli, je potrebno preveriti v ZIUPPP in ZIUZEOP.

srečan] udeležila predsednik OZS **Branko Meh** in direktor zbornice Danijel Lamperger. Osrednja tema pogovorov je bil drugi sveženj ukrepov za pomoč gospodarstvu, ki bo rešil likvidnostno situacijo podjetij po ponovnem zagonu. Predsednik OZS Branko Meh je na srečanjih med drugim poudaril, da obrtniki in podjetniki od države pričakujejo pomoč v obliki nepovratnih sredstev in ugodnih kreditov, prav tako pa bi morali nujno odpraviti varovalke v megazakonu, zaradi katerih številni obrtniki in podjetniki ne bi bili upravičeni do pomoči države.

Predsednik Vlade RS **Janez Janša** je dejal, da je megazakon le prvo poglavje nadaljevanke in da bo vlada v drugem paketu skušala tudi popraviti ta zakon. »Zakon je lahko pomanjkljiv, saj smo ga pripravljali v izrednih okoliščinah, a je kljub temu nujno potrebno, da bi država čim prej pomagala podjetjem in posameznikom, prizadetim zaradi epidemije COVID-19,« je zagotovil premier Janša.

Ocene strokovnjakov

Novi koronavirus se je naglo razširil po vsem svetu in praktično ohromil svetovno gospodarstvo, zato bo vpliv na svetovno ekonomijo zagotovo precejšen. Ali je možna sistemska kriza, podobna tisti leti 2008? Kot ugotavljajo v Svetovnem gospodarskem forumu, vsekakor obstajajo nekatere podobnosti: bankroti, zmanjšanje likvidnosti, velike izgube in morda celo propad nekaterih finančnih institucij. Kakšne bodo posledice epidemije na naša življenja in gospodarstvo, pa natančno ne ve nihče.

Po ocenah Urada RS za makroekonomske analize in razvoj (UMAR) bodo posledice občutne in zato se bo bruto domači proizvod letos zmanjšal. Globina padca je ključno odvisna od nadaljnega poteka širjenja epidemije in njegovega trajanja, kar je v tem trenutku po prevladujočem mnenju epidemiologov velika neznanka. Trajnejše stabilizacije gospodarskih razmer po oceni UMAR-ja

najverjetneje ni možno pričakovati pred razvojem in množično uporabo cepiva. Že ob predpostavki, da bodo sedanje zaostrene razmere in močno oteženo poslovanje proizvodnega in storitvenega sektorja trajale dva meseca (nato pa bi se postopoma vrnile na raven pred izbruhom epidemije), lahko po oceni UMAR-ja pričakujemo več kot 5-odstotni padec bruto domačega proizvoda. Ocene se v tem trenutku gibljejo med -6 in -8 %. V najbolj izpostavljenih dejavnostih, kot so hotelske nastanitve, gostinske in osebne storitve ter neživilske trgovine, je v času veljave strogih ukrepov pričakovati velik izpad prihodkov in verjetno tudi do 70-ali večodstotni padec dodane vrednosti.

Spodbudno pa je, da so banke, ki so najbolj ranljiv del finančnega sistema, v precej boljšem stanju kot leta 2008. In če je verjeti naši vladi, da bo poskrbela za vse segmente gospodarstva, potem ni razlogov za pretiran pesimizem.

MIRA ČREŠNAR

		Samozaposleni ter družbeniki, ki so tudi poslovodje		
Delavci, ki delajo	Bolniška (bolezen, poškodba)	Temeljni dohodek	Prispevki	Bolniška (bolezen, poškodba)
		Marec 350, april 700 in maj 700 eur		
1. Država povrne PIZ I in II (15,5 % + 8,85 %) – tudi če so na LD in 2. delodajalec jim mora izplačati mesečni krizni dodatek po 200 eur za vsak mesec (oproščen plačila soc. prispevkov in davkov), če njegova zadnja plača ni preseгла 3x MP	Od uveljavitve zakona do 31. 5. 2020 od 1. dne dalje v breme ZZS		100 % oprostitev plačila prispevkov za vsa socialna zavarovanja	Od uveljavitve zakona do 31. 5. od 1. dne dalje v breme ZZS

UKREPI SID BANKE

Ublažitev finančnih posledic epidemije COVID-19 v gospodarstvu

Skupaj z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo RS bo SID banka podjetjem za ublažitev posledic epidemije ponudila finančne produkte v skupni višini 800 milijonov evrov. Od tega bo za 200 milijonov evrov novih oziroma prilagojenih produktov ter 600 milijonov evrov obstoječih produktov. Nekateri finančni produkti so podjetjem že na voljo, drugi pa bodo od tega meseca dalje.

Bigstock

Sredstva so namenjena predvsem za reševanje likvidnostnih težav podjetij, vključno z likvidnostjo pri dobavi storitev in produktov, težave zaradi zmanjšane povpraševanja, izpada proizvodnje, težave v dobaviteljskih verigah in težave pri investicijah, tudi v obliki zavarovanj in refinanciranja kreditov, najetih pri bankah.

Podjetja bodo lahko prejela kredite v višini od 100.000 do 7 milijonov evrov, pri nekaterih obstoječih programih tudi do 20 milijonov evrov, SID banka pa bo prilagodila tudi presojo

obravnave obstoječih komitentov, ki se soočajo s posledicami koronavirusa (finančne zaveze, zavarovanja, moratoriji, izkazovanje upravičenosti namenov financiranja itd.).

SID banka je spremenila oziroma dopolnila nekatere na trgu že obstoječe finančne produkte, nekateri pa so še v fazi razvoja, in sicer:

1. Podjetjem je že na voljo **program neposrednega financiranja**, preko katerega jim SID banka nudi kratkoročne kredite iz lastnih sredstev po obstoječi shemi de minimis za namen likvidno-

stnega financiranja podjetij, ki se soočajo s posledicami koronavirusa. Produkt je na voljo v okvirni kvoti 50 milijonov evrov, sredstva pa bo mogoče koristiti 6 mesecev.

Podjetja lahko v okviru programa neposrednega financiranja za olajšanje poslovanja v času epidemije COVID-19 prejmejo kredite v višini **od 100.000 do 7 milijonov evrov**. Odlikuje jih ugodna obrestna mera, ki je praviloma nižja od tržnih (status pomoči de minimis), z ročnostjo od 2 do 12 let. Podjetje mora zadostiti tudi pogojem, da podjetje ni v

postopku zaradi insolventnosti, je razvrščeno najmanj v bonitetni razred B- po metodologiji SID banke, ima dva zaposlena, posluje najmanj dve poslovni leti ter hkrati izpolnjuje tudi druge pogoje novega zakona ZIUOPOK.

2. S spremembami v okviru **posojilnega sklada trajnostni turizem** želi banka podjetjem turističnega sektorja pomagati obvladovati likvidnostne krče. Razširiti namerava namen kredita, poleg namenov iz strategije turizma (naložbe v namestitvene zmogljivosti, športno in zabaviščno infrastrukturo, žičnice, marine in turistična letovišča) tudi na obratni kapital. To bodo razširili tudi na gostinstvo. Ukrep se bo izvedel v okviru obstoječe kvote posojilnega sklada za trajnostni turizem v vrednosti 160 milijonov evrov, ki jo bodo deloma prilagodili potrebam zaradi koronavirusa.

3. S spremembami v okviru **posojilnega sklada za financiranje poslovanja in kapitalnega utrjevanja** bo banka omogočila do 12-letno financiranje opredmetenih in neopredmetenih sredstev in/ali obratnega kapitala oziroma poslovanja, brez dosedanje omejitve maksimalne kapitaliziranosti podjetij za mala in srednje velika podjetja. Trgu namerava iz tega naslova ponuditi 50 milijonov evrov.

4. Za namene **posrednega financiranja** (banke in hranilnice že razpolagajo s skupaj 600 milijoni evrov sredstev SID banke. Predvidene prilagoditve so se že izvedle v smeri opustitve nekaterih dosedanjih omejitev vira SID banke, in sicer je že omogočeno višje, tudi do 100-odstotno financiranje stroškov projekta oziroma poslovanja podjetij, kredit pa se pri nekaterih bankah lahko v celoti nameni tudi za refinanciranje. Banke sicer skladno z njihovo interno politiko, poleg odobranja novih kreditov po prilagojenih pogojih, lahko odobravajo tudi odloge plačila oziroma podaljšujejo ročnosti.

5. Na področju **instrumentov zavarovanja za izvozna podjetja** bo SID banka dopolnila ponudbo zavarovanja kreditov za pripravo na izvoz in v odvisnosti od okoliščin posameznega primera zagotovila kritje (zavarovanje in pozavarovanje) komercialnih in nekomercialnih tveganj, vezanih na posledice koronavirusa. Proučila bo tudi

možnosti kritja tveganj, ki izhajajo iz prekinitve dobaviteljskih verig kot tudi možnosti zagotovitve zavarovanja po principu uvoz za izvoz.

Poleg naštetega SID banka pripravlja uvedbo portfeljskih garancij v okviru Sklada skladov EKP, ki jih bodo sodelujoče banke in hranilnice lahko koristile pri financiranju podjetij za naložbe in tekoče poslovanje MSP. Podjetja bodo na ta način lahko izboljšala svoj dostop do virov financiranja, tudi z ugodnejšimi pogoji zadolževanja, saj bo v okviru Sklada skladov, ki ga upravlja SID banka,

le ta primarno zagotovila kritje tveganja izgube iz naslova kreditov danim podjetjem po pogojih instrumenta.

EVA MIHELIČ

Več informacij o posameznih ukrepih oziroma produktih SID banke najdete na spletni strani www.sid.si oziroma na **kontaktne telefonske številke:** 01 2007 480, 01 2007 407, 01 2007 514 ali **e-naslovu:** financiranje@sid.si.

Namen projekta finMED je povečati financiranje inovacij v sektorjih zelene rasti s izboljšanjem izvajanja politik in strategij ter uvedbo inovativnih storitev podpornih institucij (grozdov, podjetniških podpornih organizacij) v Sredozemlju.

Projekt nudi konkretne dosežke in rezultate na treh ravneh:

- **področju oblikovanja politik** – razvijanje in prilagajanje novih konceptov, načel in praks financiranja strategij zelene rasti;
- **področju inovativnega in podjetniškega podpornega okolja** – izboljšanje sodelovanja (na regionalni in nadnacionalni ravni) med vpletenimi deležniki in premostitev vrzeli med podjetji in financerji;
- **področju krepitve zmogljivosti v zelenem sektorju** – spodbujanje in aktivno podpiranje podjetij in mikro, malih ter srednje velikih podjetij za najzahtevnejše finančne izzive.

Projektne partnerje

finmed@regione.piemonte.it
finmed.interreg-med.eu

Projekt je sofinanciran s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj

SLOVENSKI PODJETNIŠKI SKLAD

Produkti in razpisi prilagojeni trenutnim razmeram

Slovenski podjetniški sklad v sodelovanju z ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo ter z drugimi institucijami sproti pripravlja ukrepe, ki bodo doprinesli k omilitvi posledic širjenja koronavirusa. Nekateri so vezani na prilagoditve že uveljavljenih finančnih spodbud in instrumentov, nekaj pa bo novih produktov.

Bigstock

Nov bo likvidnostni kredit za mikro, mala in srednje velika podjetja, samostojne podjetnike in zadrage, ki imajo od 2 do 50 zaposlenih, višina kredita pa bo lahko od 40.000 do 125.000 evrov. Namenjen bo odpravi likvidnostnih te-

žav v različnih dejavnostih, objavljen pa naj bi bil v kratkem.

Sicer pa je Sklad nekoliko prilagodil obstoječe instrumente, in sicer:

- **Veljavnost garancij za bančne kredite Sklada v povezavi z ZIUPOK**

Če banka odobri kreditojemalcu, ki ima bančni kredit zavarovan z garancijo Sklada, pridobljeno na podlagi javnih razpisov P1 – Garancije Sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere, odobri odlog plačila obveznosti iz

kreditne pogodbe za obdobje največ 12 mesecev v skladu z določbami in pogoji Zakona o interventnem ukrepu plačila obveznosti kreditojemalcev, se veljavnost garancije podaljša za čas trajanja odloga plačila.

To pravilo velja za vse kredite, tudi tiste, ki imajo že sedaj 10-letno ročnost.

- **Prilagoditev razpisa Garancije za bančne kredite s subvencijo obrestne mere**

Sklad je prilagodil merila za ocenjevanje vlog v primerih, ko podjetja potrebujejo financiranja z obratnimi sredstvi.

- **Odobritev dodatnega moratorija kreditojemalcem Sklada**

Z vsemi kreditojemalci bo Sklad po obdobju izrednih razmer na podlagi pregleda neplačanih obrokov pisno dogovoril nov način odplačila zapadlih obveznosti, in sicer na način odobritve dodatnega moratorija na obroke glavnice kredita za dobo od 3 do 6 mesecev.

- **Ukinitvev dveh rokov za oddajo vlog v okviru razpisa Spodbude za digitalno transformacijo MSP**

Sklad je ukinil roka 1. 4. in 1. 6. pri javnem razpisu P4D 2019–2023. Naslednji rok za oddajo vlog je tako 1. 9. 2020.

- **Spremenjeni pogoji vavčerskih pozivov**

Za vse zahtevke se z objavo v Uradnem listu (13. 3. 2020) roki za oddajo podaljšajo za 3 mesece od predvidenega obdobja določenega v javnem pozivu. Spremenjeni so tudi načini prijave na javni poziv (izključno z digitalnim potrdilom) ter rok, v katerem bodo prijavitelji obveščeni o odločitvi o dodelitvi sredstev. Podpisano pogodbo o sofinanciranju podjetje v tem obdobju pošlje po pošti na Slovenski podjetniški sklad. Za identifikacijo zakonitega zastopnika lahko pogodbi priloži osebni dokument in identifikacijski obrazec ali pa se strinja, da se postopek identifikacije preloži oziroma se izvede najpozneje ob oddaji zahtevka. Osebna identifikacija pri svetovalcih SPOT do nadaljnjega ni mogoča.

- **Začasno zaprtje nekaterih vavčerjev**

Zaradi reorganizacije in izrednih delovnih procesov so začasno ustavljeni naslednji vavčerji:

- vavčer za tržne raziskave,
- vavčer za digitalni marketing in

S SKLADOM KOMUNICIRAJTE PREKO ELEKTRONSKE POŠTE

Zaradi reorganizacije dela na Slovenskem podjetniškem skladu prosijo, da vsa vprašanja v povezavi z aktualnimi razpisi in v zvezi z obstoječimi pogodbenimi obveznostmi, ki jih imajo podjetnik s Skladom, pošljejo na e-naslov: **info@podjetniskisklad.si**. Obljubljaajo, da bodo odgovorili v najkrajšem možnem času, predvidoma še isti dan.

PRILAGODITEV IZVAJANJA KOHEZIJSKIH PROJEKTOV

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo RS obljublja pomoč tudi podjetjem, ki imajo sklenjeno pogodbo o sofinanciranju za projekte, sofinancirane iz nepovratnih sredstev evropske kohezijske politike. Kot navajajo, bodo tam, kjer bo to nujno in mogoče ter v okvirih veljavnih pravil in odločitev Evropske unije:

- prilagodili roke za oddajo zahtevkov za izplačilo,
- obdobje upravičenosti stroškov,
- roke za zaključek projektov, roke za poročanje, roke za doseganje posameznih mejnikov na projektih,
- način dokazovanja stroškov in drugo.

Prav tako na ministrstvu iščejo rešitve za sofinanciranje nekaterih stroškov, ki jih že objavljeni javni razpisi oziroma pozivi ali obstoječe pogodbe o sofinanciranju ne vsebujejo, so pa upravičencem nastali zaradi nepredvidenih izjemnih dogodkov.

Posebej na ministrstvu izpostavljajo tudi delo od doma in pojasnjujejo, da bodo stroški zaposlenih največ za čas trajanja pandemije upravičeni tudi, v kolikor so zaposleni na projektu začasno, zaradi pandemije koronavirusa, s strani delodajalca napoteni na delo od doma, v zvezi s čimer bomo prilagodili zahteve po dokazovanju nastanka tega stroška.

POMOČ NA PODROČJU INTERNACIONALIZACIJE

Gospodarsko ministrstvo načrtuje zmanjšanje negativnih vplivov koronavirusa tudi z delnim povračilom stroškov, ki jih imajo mala in srednja podjetja zaradi načrtovane udeležbe na sejmih v tujini ali drugem mednarodnem dogodku, ki ga je organizator odpovedal.

Obstoječe ukrepe (javni razpis za sofinanciranje udeležbe na mednarodnih sejmih v tujini, vavčer za skupinske predstavitve slovenskega gospodarstva na sejmih v tujini, za udeležbo v gospodarskih delegacijah v tujino in za udeležbe na mednarodnih forumih) bo predvidoma razširilo, tako:

- da bo podjetjem lahko zagotovilo vsaj delno povračilo stroškov v zvezi s sejmom oziroma dogodkom, ki je bil s strani organizatorja odpovedan ali prestavljen na poznejši datum zaradi koronavirusa, v kolikor podjetje tega rizika nima zavarovanega;
- da bo podjetjem lahko omogočilo sofinanciranje udeležbe na digitalnem sejmu v oziroma dogodku, če bo organizator zagotovil to možnost izvedbe.

– vavčer za pripravo digitalne strategije.

- **Mikrokrediti za podjetja na problematskih območjih** (z visoko brezposelnostjo in obmejna območja) – razpis je še vedno aktualen.

Podrobnosti posameznih ukrepov najdete na spletni strani Slovenskega podjetniškega sklada (www.podjetniskisklad.si), kjer so sproti objavljene tudi novosti v ponudbi Sklada.

EVA MIHELIČ

MALI AVTOBUSNI PREVOZNIKI IN KORONAVIRUS

Opozarjajo na dolgoročne posledice

Mali avtobusni prevozniki so večkrat opozorili na težak položaj, v katerem so se znašli zaradi epidemije koronavirusa. Ukrepe vlade sicer pozdravljajo, vendar opozarjajo, da bodo posledice v njihovi panogi trajale precej dlje kot v ostalih panogah, zato pričakujejo posebno obravnavo ter posebne ukrepe zanje.

»Ukrepe vlade sicer pozdravljamo, vendar pa bodo za našo panogo razmere kritične več kot tri mesece. Ocenjujemo, da se sezona avtobusnih prevozov ne bo začela po koncu epidemije, ampak šele prihodnje leto. Vrednost turističnih avto-

busov je izjemno visoka, vsa ta vozila pa so na kredite in lizinge. Glede na razmere in napovedi se bojimo, da z ukrepi države zgolj za tri mesece ne bomo preživeli,« opozarja **Peter Mirt**, predsednik odbora avtobusnih prevoznikov pri OZS.

Tudi po treh mesecih, ko naj bi se po nekaterih ocenah epidemija končala, je vprašljivo, ali bodo mali avtobusni prevozniki začeli z delom v polnem obsegu. Najbrž ne, ocenjujejo avtobusni prevozniki. »Apeliramo na vlado, da se male avtobusne prevoznike obravnava posebej zaradi specifik našega dela. Zamrznitev oziroma preložitve obveznosti do bank za eno leto je spodbuden ukrep, prav tako pa naj to velja tudi za lizing hiše. Prav tako želimo, da ukrepi države za male avtobusne prevoznike veljajo eno leto in ne zgolj tri mesece,« še dodaja Mirt.

Spomnimo, avtobusni prevozniki so prvi občutili posledice koronavirusa, saj so bile odpovedane ture tujih potnikov po vsej Evropi. Veliko turistov namreč v Evropo prihaja iz azijskih držav, med drugim s Kitajske, kjer se je koronavirus pojavil. Poleg tega so turistične prevoze odpovedale tudi Slovenija in ostale evropske države, odpovedani so bili tudi vsi prevozi na sejme, festivale, šolski prevozi in celotni javni potniški promet.

DOPOLNILO ODLOKA

Po zaslugi OZS vrtnarije in cvetličarne spet odprte

OZS je sredi tedna ponovno opozorila na težak položaj slovenskih vrtnarjev in cvetličarjev, ki so proizvodnjo rastlin načrtovali že lani, z odlokom pa jim je bila prodaja blaga prepovedana. Vlada je na pobudo OZS včeraj dopolnila Odlok in med izjeme od prepovedi prodaje blaga in storitev dodala vrtnarije, drevesnice in cvetličarne. Izjema od prepovedi velja tudi za nekatera gradbena dela.

Simon Ogrizek, predsednik Sekcije cvetličarjev in vrtnarjev pri OZS, je pred tremi dnevi opozoril, da vrtnarji ne bodo mogli prodati rastlin in da nobeno prestrukturiranje kreditov ne pride v poštev. Za vzgojo rastlin, ki bi jih vrtnarji v običajnih razmerah dajali na trg kontinuirano do konca maja, večina nameni med 100 in 500 tisoč evrov. Ker rastlin ne morejo in ne smejo pustiti propasti, morajo biti zaposleni v vrtnarijah, cvetličarnah in drevesnicah prisotni na delu in ne morejo koristiti nadomestila za čakanje na domu. »Država je s svojimi ukrepi onemogočila prodajo vrtnarjem in cvetličarjem, veliki trgovci pa lahko nemoteno prodajajo in celo oglašujejo akcijsko prodajo cvetja, sadike okrasnih rastlin in drugega programa,« so opozarjali vrtnarji in cvetličarji, ki so se zaradi tega čutili še posebej prizadeti.

Poziv sekcije je podprl tudi predsednik OZS **Branko Meh** in kmetijski ministrici **Aleksandri Pivec** ter gospodarskemu ministru **Zdravku Počivalšku** osebno predstavil argumente cvetličarjev in vrtnarjev. Vlada je upoštevala tehtne argumente OZS in že naslednji dan naredila izjemo od prepovedi. Izjema tako odslej velja za vrtnarije, drevesnice in cvetličarne, ki imajo v tem času veliko pridelkov (npr. sadike zelenjave, sadike sadja, sadike okrasnega cvetja...), ki so vezane na sezonsko prodajo in je bilo v vzgojo teh rastlin vložena veliko sredstev in dela, kar bi lahko zaradi neprodaje propadlo.

Izjema velja tudi za gradbena dela na nenaseljenih gradbiščih, hišah oziroma stanovanjih, pri izvajanju katerih je zagotovljeno, da ni stika s potrošniki.

MIRA ČREŠNAR

Šolski prevozi šele septembra?

Mali avtobusni prevozniki vozijo osnovnošolske otroke v šole in na ekskurzije. »Trenutno ne vemo, kdaj se bo sploh začel pouk in posledično ekskurzije šol, ki sta vir preživetja za večino avtobusnih prevoznikov. Ljudje, šole in skupine potnikov se bodo le počasi privajale na izlete in ostale dejavnosti. Sezona od marca do julija je za nas končana,« še opozarja Mirt.

Tudi poletna sezona bo slaba

Po ocenah avtobusnih prevoznikov bodo julija in avgusta delali nekje v obsegu 40 %. Letos bo za avtobusne prevoznike v poletnih mesecih še bistveno manj dela, kajti mnogi so odvisni od prevozov tujih gostov po tujini, katerih pa letos ne bo.

MIRA ČREŠNAR

Zakoni, pomembni za obrt in malo podjetništvo

1. V javni razpravi:

- Osnutek Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (do 15.4.2020)
- Osnutek Uredbe o spremembi in dopolnitvi Uredbe o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže (do 15.4.2020)
- Osnutek Sklepa o določitvi zneska za nadomestilo in za enoto obremenitve za okoljsko dajatev za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže (do 15.4.2020)

2. Končane javne razprave:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o preprečevanju omejevanja konkurence
- Predlog Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti
- Osnutek Pravilnika o spremembah Pravilnika o minimalnih tehničnih zahtevah za graditev stanovanjskih stavb in stanovanj
- Osnutek Uredbe o izvajanju Uredbe EU o medicinskih pripomočkih

3. V pripravi na ministrstvih:

- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti – pogajalska skupina
- Predlog Zakona o varstvu osebnih podatkov
- Predlog Pravilnika o poklicnih boleznih
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o tujcih
- Predlog pravilnika o registraciji motornih in priklopnih vozil
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Gradbenega zakona
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju prostora
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja
- Predlog Zakona o davku na motorna vozila
- Predlog Uredbe o spremembi Uredbe o razvrščanju objektov
- Predlog Pravilnika o posebnih enotah vrednotenja

- Predlog Pravilnika o zaščiti stavb pred vlago
- Predlog Pravilnika o mehanski odpornosti in stabilnosti objektov
- Predlog Pravilnika o zaščiti pred hrupom v stavbah
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah

4. Obravnava v državnem zboru

- Predlog Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP)
- Predlog zakona o spremembah Zakona o javnem naročanju
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa
- Predlog Zakona o dopolnitvah Zakona o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji
- Predlog zakona o spremembi Zakona o dohodnini (ZDoh-2Z)
- Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2H)
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK-C)
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona (EZ-1C)

5. Objava v Uradnem listu RS

V Uradnem listu so bili objavljeni vsi odloki v povezavi z epidemijo COVID-19, poleg teh pa še zakoni, prav tako povezani z epidemijo:

- Zakon o interventnih ukrepih na področju plač in prispevkov (ZIU PPP)
- Zakon o interventnih ukrepih na javnofinančnem področju (ZIUJP)
- Zakon o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditorejmalcev (ZIUOPOK)
- Zakon o interventnih ukrepih na področju kmetijstva, gozdarstva in prehrane (ZIU PKGP)
- Zakon o začasnih ukrepih v zvezi s sodnimi, upravnimi in drugimi javnopravnimi zadevami za obvladovanje širjenja nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) (ZZUSUDJZ)

STROKOVNE SEKCIJE V KRIZNIH RAZMERAH

Strokovne sekcije OZS tudi med korona krizo odigravajo veliko vlogo

Ko se je sredi marca za večino obrtnih dejavnosti ustavil svet in so z uveljavitvijo odloka vlade za preprečevanje širjenja okužbe s koronavirusom svoja vrata potrošnikom morali zapreti skoraj vsi obrtniki in podjetniki, so tudi naše strokovne sekcije takoj začele delovati krizno in svojim članom predvsem tolmačiti kratek in razmeroma nedefiniran Odlok o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom v Republiki Sloveniji. Najslabše so jo odnesli predvsem tisti, ki v storitvenih dejavnostih delajo neposredno s strankami ali pa so njihove stranke le končni kupci.

Čeprav je namen odloka v danih razmerah nedvomno pravilen in stremi k zaježitvi širjenja koronavirusa, pa je s svojo kratko in nedefinirano vsebino pri uporabnikih sprva povzročil zelo veliko zmede. Obrtniki in podjetniki v veliko primerih niso vedeli, kako odlok tolmačiti ter kaj smejo in česa ne. Odlok je bil usmerjen predvsem v omejevanje stikov med ljudmi, kjer to res ni nujno, preprečil je torej izvajanje dejavnosti, ki so povezane s končnimi kupci, ob tem pa poslovanja med podjetji na tako imenovanem B2B nivoju ni omejil.

Z vprašanji na sekcije

Seveda so se s svojimi številnimi dvomi, vprašanji in velikimi stiskami kako odlok izvajati obrtniki in podjetniki po pomoč najprej obrnili na svojo stanovsko organizacijo in njene strokovne sekcije. Te so si v nastalih kriznih razmerah prizadevale čim

prej in čim bolj sproti tolmačiti nova pravila in svojim članom odgovarjati na vprašanja kako, če sploh in s čim naprej, v tej točki so strokovne sekcije in njihovi zaposleni odigrali ključno vlogo tako kriznih svetovalcev v nastalih razmerah kot opore in entuziazma za naprej.

Sprva so tolmačenja nastajala po intuiciji in zdravi pameti, na pobudo zahtev naše stanovske organizacije ter številnih obrtnikov in podjetnikov pa je pristojno ministrstvo začelo tudi bolj sistematično zbirati vprašanja in dileme ter oblikovati formalne odgovore. Vse to je postalo živ organizem, ki se je sproti dopolnjeval in oblikoval, odgovore na vprašanja pa v naši stanovski organizaciji ves čas sistematično objavljamo na spletnih straneh in posebni podstrani Koronavirus info.

Prepoved poslovanja s končnimi potrošniki

Odlok je popolnoma ustavil delo vsem kozmetičnim in frizerskim salonom, ti namreč že po svoji naravi dela delajo neposredno z ljudmi in razumljivo je, da je možnost prenosa okužbe pri teh dejavnostih najvišja.

Svoja vrata so morali zapreti vsi gostinci, od tistih najmanjših bifejev do velikih gostinskih lokalov, ki svojo dejavnost združujejo tudi z drugimi na primer turističnimi storitvami, namen odloka je bil tu predvsem preprečevanje zbiranja ljudi in s tem tudi prenosa okužbe.

Sprva in že zelo zgodaj, pred samim odlokom, so velik upad prometa doživeli mali avtobusni prevozniki, z ustavitvijo vsega javnega transporta pa se je njihova dejavnost popolnoma ustavila.

Svoja vrata so morali za končne potrošnike zapreti dosledno vsi servisi in obrtne delavnice z vseh področij delovanja in najširše palete strok, s tem, da je tolmačenje odloka kaj kmalu

dopustilo izjemo, da svoje storitve nekateri le lahko izvajajo izključno v nujnih primerih in za zagotavljanje varnosti.

Za končne potrošnike pa so ostali zaprti tudi vsi prodajni saloni in trgovine naših obrtnikov in podjetnikov, z izjemo tistih, ki prodajajo živila in nekaj drugih pridruženih programov, kot jih je definiral odlok, so pa morali upoštevati nove urnike odpiralnih časov in delo seveda prilagoditi priporočilom države za preprečevanje širjenja okužbe.

Obrtne delavnice in podjetja lahko delujejo naprej

Kot rečeno, pa odlok ni posegel na področje poslovanja in izvajanja prodaje blaga in storitev med podjetji.

Na tej B2B ravni je ostalo dovoljeno vse, seveda pa je bilo potrebno delo prilagoditi vsem priporočilom in ukrepom za preprečevanje širjenja okužbe z novim koronavirusom, ki jih je pripravil NIJZ. **Obrtne delavnice in podjetja lahko torej nemo-teno delujejo naprej in tudi medsebojno poslujejo.**

Servisne dejavnosti in obrtne storitve le v nujnih primerih

Z odlokom vlade servisi z vseh področij ali obrtne storitve za končne potrošnike tako v delavnicah kot na domu končnih potrošnikov niso dovoljeni, razen v primeru, ko serviser ali obrtnik opravlja tiste storitve, ki so nujne za zagotavljanje varnosti in zdravja. Katere storitve so to, sicer ni določeno, gre pa za nujna dela, brez katerih bi bilo ogroženo zdravje ali varnost ljudi in posesti.

POGREBNI AKTIVNI PRI PRIPRAVI PRIPOROČIL NIJZ

Pogrebna dejavnost je specifična in zadeva najširši krog ljudi, zato je naš Odbor pogrebnih dejavnosti pri OZS takoj ob pojavu prvih okužb v Italiji od NIJZ zahteval priporočila za ravnanje z okuženimi in potencialno okuženimi pokojniki. Žal so na prvi celovit dokument s priporočili čakali zelo dolgo. Nanj so takoj poslali številne pripombe in predloge, vezane predvsem na postopke ravnanja pri pokojniku, ki umre na domu. Po seriji usklajevanj so v tretji različici priporočil le upoštevali tudi vse pripombe odbora.

Pogrebna dejavnost se, žal, sooča tudi s pomanjkanjem ustrezne zaščitne opreme, kljub pozivom državi, ministrstvu in civilni zaščiti pa mnoga pogrebna podjetja še vedno nimajo ustrezne zaščitne opreme za izvajanje svojega dela, kar je zelo zaskrbljujoče, saj ob tem še vedno ni znano, koliko časa virus pri umrli osebi lahko preživi. Zato je **Jozica Coif**, predsednica Odbora pogrebnih dejavnosti, vodstvu civilne zaščite posebej predstavila pomen potreb po zaščitni opremi za pogrebna podjetja in predlagala, da podjetja od regijskih centrov prednostno prejmejo po dva kompleta OVO, saj drugače ne morejo izvajati pogrebne službe in bodo pokojnika primorani prepustiti mrliško pregledni službi in zdravstvu.

Udeležba na pogrebih ni prepovedana

Odlok vlade izvajanja pogrebne in pokopališke dejavnosti ne prepoveduje. Na pogrebnih slovesnostih pa lahko sodelujejo le izvajalci pogrebne dejavnosti in ožji družinski člani ali člani skupnega gospodinjstva. Tudi omejitve gibanja udeležbe na pogrebih ne omejuje, za udeležbo pa po zagotovilih MNZ tudi ni potrebno imeti nobenega uradnega potrdila, svetujejo pa, da ima posameznik pri sebi kar koli, kar dokazuje trditev o nujnosti poti v drugo občino in s tem olajša delo policistom.

Pri odloku in prepovedi izvajanja storitev končnim potrošnikom gre smiselno predvsem za to, da se preprečijo vsi nepotrebni stiki med ljudmi. Če navedemo le dva primera, vodovar tako ne sme izvesti prenove kopalnice, lahko pa pride zamenjati počeno vodovodno cev, steklar prav tako ne sme izvesti prenove oken, lahko pa pride zamenjati razbito steklo.

Pri izvajanju nujnih servisov je potrebno slediti vsem priporočilom NIJZ. Odlok pa servisnih storitev za podjetja ne prepoveduje in se lahko nemoteno izvajajo.

Avtoservisi lahko delujejo, a le omejeno

Avtoserviserji so v odnosu do končnih potrošnikov nekoliko specifični, saj morajo ob dejstvu, da je ustavljen ves javni prevoz potnikov, zagotavljati varnost vozil v cestnem prometu. OZS je to izjemo uspešno predlagala, ministrstvo pa jo je uspešno osvojilo. Tako lahko avtoserviserji, kot izjemo v odloku, izvajajo nujno potrebne storitve avtoservisiranja za končne

KATASTROFALNE POSLEDICE V TURIZMU IN GOSTINSTVU

Gostinci so na veliko katastrofo, ki je njihovo panogo zadela s pojavom epidemije koronavirusa, začeli opozarjati še pred samim odlokom vlade in zaprtjem vseh njihovih lokalov. V panogi gostinstva in turizma so se sorodna strokovna združenja takoj povezala in začela opozarjati na katastrofalne posledice v gostinstvu in turizmu ter pristojnim predlagala nujne ukrepe za omilitev posledic krize.

Poleg vseh ukrepov na poslovnem področju in odnosu do zaposlenih so zahtevali tudi možnost priprave in dostave hrane ter opozorili na problem nezmožnosti plačila najemnin in drugih fiksnih stroškov. Ob tem je **Blaž Cvar**, predsednik Sekcije za gostinstvo in turizem, v podporo svojim kolegam in kolegom izpostavil: »V vsakem primeru se moramo pripraviti na dolgoročne posledice, saj je sedaj že znano, da nas po tej krizi čaka še ekonomska. Trenutno je najbolj pomembno, da vsi poskrbite za svoje zdravje in za preživetje v času prepovedi poslovanja. Vse ostalo bo sledilo potrebam in razmeram, ki bodo zavladale v prihodnjem obdobju. Verjamem, da bomo sposobni najti prave rešitve, še bolj pa, da smo gostinci navajeni prilagajanja, tudi če so pogoji še tako težki. Veselim se dneva, ko bomo skupaj v naših gostilnah lahko proslavili zmago nad virusom. Ostanite zdravi!«

Sekcija je predlagala tudi sklic kriznega štaba za gostinstvo in turizem, še se bodo zavzemali, da bo država sprejela ukrepe, ki bodo čim bolj omilili posledice krize, direktorat za turizem pa bo vladi še naprej predlagal ukrepe, ki so za panogo nujni. Poleg že predlaganih ukrepov imajo v mislih še sofinanciranje najemnin in prilagoditev plač in regresa v nadaljevanju leta.

Poudarki za izvajanje dejavnosti

Gostinski lokali so zaprti, je pa dovoljena dostava hrane na dom potrošnikov in v podjetja. Načini poslovanja »take away«, »drive in« in »to go« niso dovoljeni. Obroke lahko v svojih obratih pripravite, ne smete pa jih streči v lokalih. Dostavo hrane na dom, a le do vrat potrošnika, je potrebno izvajati v skladu z navodili NIJZ. Nastanitvene storitve so prepovedane, obstoječi gostje, ki so bili nastanjeni pred odlokom, lahko ostanejo do odhoda, novih gostov pa ne sme sprejemati pod nobenim pogojem. Menze v tovarnah lahko ob upoštevanju priporočil NIJZ delujejo in delavcem zagotavljajo hrano.

potrošnike, ki omogočajo, da njihovo vozilo vozi na način, ki ne ogroža prometne varnosti, ter storitve avtovleke in pomoči na cesti. Ob tem pa svojih storitev končnim potrošnikom ne smejo izvajati avtokaroseristi, vulkanizerji, hitri servisi in vse vrste avtopralnic.

Avtoserviserji lahko seveda nemoteno izvajajo vse avtoservisne storitve za podjetja, ki niso predmet odloka, svoje storitve pa morajo izvajati v skladu z vsemi priporočili NIJZ.

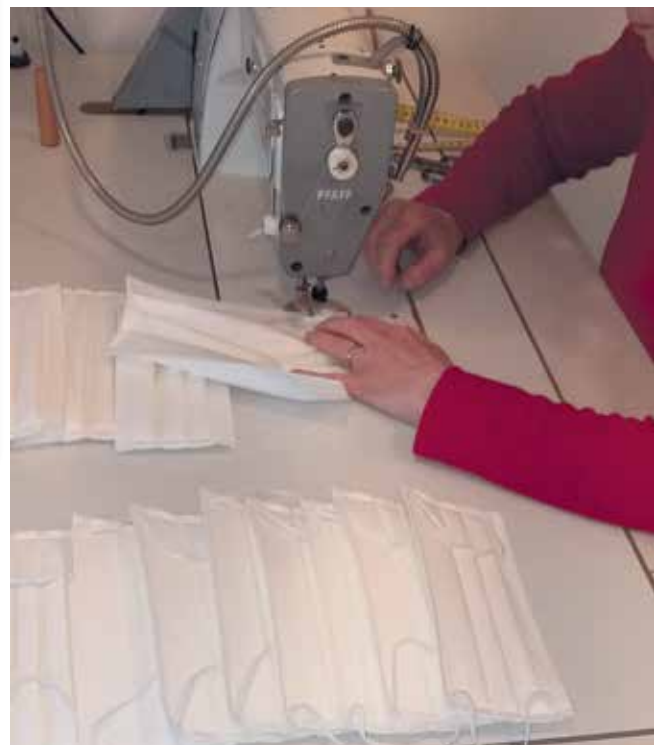
Veljavnost prometnih dovoljenj in izpitov

Vlada je z Odlokom o začasni prepovedi izvajanja tehničnih pregledov in drugih postopkov v zvezi z registracijo motornih vozil ter dela v tahografskih delavnicah začasno prepovedala tudi izvajanje tehničnih pregledov in drugih postopkov v zvezi z registracijo motornih vozil ter tudi delo v tahografskih delavnicah. Prepoved velja do 16. aprila 2020.

Odlok pa določa, da se veljavnost prometnih dovoljenj, vključno z zavarovanjem motornih vozil, ki jim poteče veljavnost od uveljavitve odloka 17. marca do 16. aprila 2020, podaljša do 16. maja 2020. Prepoved velja tudi za šole voznje, je pa podaljšana veljavnost voznških dovoljenj in izkaznic o voznških kvalifikacijah. Na predlog OZS je ministrstvo o sprejetju odloka obvestilo evropske države in njihove pristojne organe pregona in tako omogočilo opravljanje morebitnih voženj z upoštevanjem navedenih rokov tudi v tujini. Podaljšanje veljavnosti prometnih dovoljenj velja tudi za preizkusne tablice. Izjem za nova vozila ni, ukrep pa onemogoča tudi odjavo motornega vozila.

Šivilje šivajo zaščitne maske

Lep primer hitre prilagoditve razmeram, ki je hkrati dobil tudi humanitarno noto, je prilagoditev proizvodnje velikega števila obrtnikov in podjetnikov, ki so začeli pospešeno proizvajati zaščitne maske. Predznak žalostne zgodbe z zaščitnimi maskami pri nas so tako spremenili prav številni obrtniki in podjetniki, ki so hitro prilagodili svoje proizvodne programe in sprva predvsem svojim kolegom ter industriji, kaj hitro pa tudi širši družbi pomagali preseči pomanjkanje zaščitnih mask, ki so predpogoj za nadaljevanje dela v obratih in drugih ustanovah, kjer skupaj dela veliko ljudi. Res je, da to po večini niso medicinske maske, ki zagotavljajo najvišje standarde zaščite,

so pa to vseeno maske, ki niso slabe in zadoščajo, da se zaradi njihove obvezne uporabe v zaprtih prostorih življenje družbe ne bo ustavilo.

Brez nadomestil in prispevkov SAZAS, ZAMP, IPS in RTV

Na predlog naše stanovske organizacije bodo vsi, ki opravljajo z odlokom prepovedane dejavnosti, deležni sorazmernega znižanja prispevkov za avtorske pravice, ki jih zaračunavajo SAZAS, ZAMP in IPS, nadomestil ne bodo zaračunali samodejno, zato javljanje o zaprtju ni potrebno. V mesecu aprilu pa ne bo potrebno plačati tudi RTV prispevka za sprejemnike v javni rabi.

Nižji tudi računi za elektriko

Vlada je izdala odlok o začasnem neplačevanju prispevkov za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v proizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije za male poslovne odjemalce in gospodinjke odjemalce električne energije. Po ocenah bo to znižalo račun za električno energijo za povprečno gospodinjstvo za okrog 20 odstotkov.

Dimnikarji le v nujnih primerih

Po odloku tudi dimnikarji ne smejo izvajati rednih in periodičnih dimnikarskih storitev, pri svojem delu lahko dnevno obiščejo več strank, s tem pa bi lahko bili veliki prenašalci virusa. Zato lahko izvajajo le izredne storitve za zagotavljanje varnosti, kot na primer storitve v primeru dimniškega požara, uhajanja ogljikovega monoksida ali zamašitve peči ali dimnika, pri tem pa morajo paziti na čim manjše stike in ustrezno zaščito opremo ter prezračevnost prostorov, kjer se storitve izvajajo.

IZVAJANJE DEL NA GRADBENIH OBJEKTIH

Odlok vlade je posegel tudi na področje izvajanja vseh vrst gradbenih in zaključnih gradbenih del in inštalacij. Z odlokom se začasno ustavi izvajanje gradbenih storitev za potrošnike, torej za fizične osebe. Tudi v tej točki je osnovni namen odloka zmanjšati stike med naročniki in izvajalci del, predvsem je to omejeno pri izvajanju vzdrževalnih del in adaptacij na objektih, ki so že vseljeni in v uporabi.

Sekcija gradbincev je pospešeno pridobivala tolmačenja za različne primere izvajanja del na objektih katerih naročniki so potrošniki in jih sproti tudi objavljala na spletnih straneh. Izpostavljamo pa, da zadnji odlok vlade sedaj med izjeme uvršča tudi gradbišča v/na še nenaseljenih hišah oziroma stanovanjih, kjer torej lahko delate, morate pa zagotoviti, da nimate stikov s potrošniki.

Odsvetuje se izvajanje adaptacij in prenov objektov, ki so v uporabi, tudi če gre za prazna stanovanja v nekem večjem stanovanjskem kompleksu. Izvajanje gradbenih in drugih del se lahko nemoteno izvaja na objektih in gradbiščih kjer so naročniki pravne osebe, izvajajo pa se lahko tudi vsa nujna vzdrževalna dela, ki so vezana na osnovno oskrbo prebivalcev z energijo, vodo, toploto in ki predstavljajo zagotavljanje osnovnih življenjskih pogojev. Vsa dela je seveda potrebno organizirati na podlagi usmeritev NIJZ.

Priporočila za delo na gradbišču

Sekcija je pripravila tudi podrobna priporočila za delo na gradbenih objektih in navodila za zaposlene ob sumu okužbe, ki jih najdete na spletnih straneh sekcije.

Začasna prekinitev del in pogodbeni roki

Na mnogih deloviščih bo zaradi odloka prihajalo do začasnih prekinitev del. Izvajalci del so dolžni naročnika takoj pisno obvestiti o okoliščinah, ki onemogočajo ali otežkočajo izvajanje del, o ustavitvi del, o neizpolnjevanju pogodbenih rokov, o svojih ukrepih za zavarovanje izvedenih del in o nadaljevanju del po prenehanju ovir, zaradi katerih je bilo izvajanje del ustavljeno. Gradbišče je potrebno ob prekinitvi tudi ustrezno zavarovati. Sekcija je podrobno obdelala, pripravila vrsto navodil in dokumentov, zato si tudi te podrobnosti nujno oglejte na spletni strani sekcije!

Bigstock

PREVOZNIKI TUDI V KRIZNIH ČASIH HRBTENICA DRUŽBE

Prevozniki so eni tistih, ki v teh kriznih časih na eni strani s svojim delom v težkih in nevarnih razmerah zagotavljajo nemoteno distribucijo nujnih dobrin in so s tem temelj normalnega delovanja celotne družbe, po drugi strani pa se zaradi upadanja proizvodnje in zapor transportnih poti že soočajo s hudo krizo lastnega poslovanja.

Sekcija za promet je zato oblikovala številne predloge in zahteve za krizno delovanje njihove panoge. Gre predvsem za poenostavitev številnih postopkov pridobivanja dovoljenj in prilagoditve predpisov, ki so sicer za normalne razmere nujni, v izrednih razmerah pa lahko po nepotrebnem omejujejo učinkovit pretok blaga. Vedeti je potrebno, da so prevozniki vpleteni v širok spekter tako domačih kot mednarodnih upravnih postopkov in predpisov, da so vezani na številne licence in roke, poleg tega pa so zaposleni vozniki neposredno na terenu, kjer se neprestano soočajo s pravili in postopki, ki so v času epidemije praviloma postavljeni na glavo in se iz ure v uro za povrhu še spreminjajo.

V teh težkih časih je zato še posebej na mestu zahvala, ki jo je **Peter Pišek**, predsednik sekcije za promet, javno naslovil prevoznikom in njihovim voznikom: »Veliko prevoznikov in voznikov, v teh kriznih časih opravlja prevoze v državah, kjer bolj ali manj razsaja virus in prihajajo v stik z ljudmi, od katerih je lahko kateri tudi okužen, zato je nevarnost za okužbo pri njih večja kot pri drugih. Sekcija za promet pri OZS se zahvaljuje prevoznikom in njihovim voznikom, ki v sedanjih težkih časih, ko razsaja koronavirus, prevažajo in tako zagotavljajo storitve, ki jih potrebujejo prebivalci in še delujoča podjetja. Na OZS se v sodelovanju in s pomočjo pristojnih državnih organov trudimo, da lahko svoje delo opravite profesionalno, po najkrajši in najhitrejši poti brez večjih zapletov. Želimo vam zdravja in uspešnega dela na področju prevozov!«

Prevoz potnikov v celoti stoji

Še posebej so na svoj nezavirljiv položaj opozorili mali avtobusni prevozniki. Promet se jim je z upadom azijskih turistov v Evropi močno zmanjšal še pred krizo pri nas, saj so tako doma kot tudi v tujini največ vozili prav njih. Z uvedbo ukrepov doma in ustavitvijo vsega javnega prevoza pa je njihova dejavnost povsem obstala. Bojijo se prihajajoče poletne sezone, ki bo zagotovo slaba, vprašanje je, če se bodo šolski prevozi zagnali nazaj, odpovedani so številni sejmi in drugi turistični aranžmaji, sami pa imajo v svojih flotah večinoma kakovostne nove avtobuse, ki pa so financirani s krediti ali lizingom, zato od države pričakujejo posebno obravnavo in pomoč.

Obe stanovski organizaciji, ki pri nas združujeta prevoznike, delujeta torej pogljobljeno in usklajeno, predvsem pa v duhu kriznega reševanja široke palete nastalih problematik v dejavnosti. Sekcija pa si prizadeva, da bi svoje člane sproti in podrobno obveščala o izpostavljenih problemih, njihovih rešitvah in nastalih razmerah na terenu, zato člane sekcije za promet prosi, da sproti in podrobno spremljajo vsa obvestila sekcije in njene spletne strani.

Optiki zagotavljajo medicinske pripomočke

Odlok dejavnost optike opredeljuje kot izjemo, saj optiki, ki prodajajo medicinske pripomočke, še naprej lahko prodajajo korekcijska očala in leče, ne smejo pa prodajati drugih proizvodov, kot so na primer sončna očala. Zanje je pogodbeni partner ZZS objavil tudi sklep o omejitvi delovnega časa in obvestilo o poenostavljenih postopkih pri dobaviteljih, sekcija optikov pa je za vse slovenske optike pripravila tudi seznam obratovanja dobaviteljev stekel in kontaktnih leč. Vse dokumente najdete na spletni strani sekcije.

Prodajalne hrane lahko obratujejo

V skladu z odlokom so med izjemami navedene tudi prodajalne, ki v pretežni meri prodajajo živila, vključno s prodajo kmetijskih pridelkov na kmetiji. Odlok sicer podrobneje ne določa, kaj vse sodi pod takšne vrste prodajaln, zato je treba odlok pri razlagi te izjeme razumeti dobesedno, torej gre za tiste prodajalne, ki pretežno prodajajo živila (pekarnice, mesnice, trgovine). Za presojo, če določena prodajalna sodi v navedeno izjemo, je torej ključen njen prodajni program, zato mora vsaka prodajalna sama presoditi, če sodi v navedeno kategorijo izjem.

Obratovalni čas

Za prodajalne z živila je določen obratovalni čas od vsaj 8. ure in najmanj do 18. ure, mala podjetja, samostojni podjetniki in zadruga lahko svoj delovni čas oblikujejo samostojno, svetujemo pa, da v tem primeru začetni čas opredelite za ranljive skupine. Ob nedeljah in dela prostih dneh morajo biti vse prodajalne, razen bencinskih servisov in lekarn, zaprte. Upoštevati morate tudi, da je jutranji termin od 8. do 10. ure, namenjen nakupom ranljivih skupin (invalidom, upokojencem, nosečnicam) in da upokojenci lahko nakupujejo le od 8. do 10. ure. Ob upoštevanju vseh priporočil NIJZ je možna tudi dostava hrane na dom.

Cvetličarji in vrtnarji uspešno rešili svoje rastline

Da so tudi rastline žive, je postalo izhodišče za ukrepanje cvetličarjev in vrtnarjev, ki so z več sto tisoč evrov vrednimi investicijami v letošnjo vzgojo rastlin ostali ujeti v odlok vlade, ki jim je prepovedal prodajo končnim potrošnikom. Prav pomladanski čas je zanje namreč vrhunec sezone, ko ljudem prodajo večino sadik tako vrtnih kot okrasnih rastlin.

Jasno je, da rastline v rastlinjakih ne morejo čakati in da bodo brez ukrepanja enostavno propadle. Cvetličarji in vrtnarji so se zato znašli v posebnem položaju, ki je zahteval hitro ukrepanje. **Simon Ogrizek**, predsednik Sekcije cvetličarjev in vrtnarjev, je zato javnost seznanil s tem, da tudi oni delajo z živim materialom in izpostavil problem rastlin, ki čakajo v rastlinjakih in velikih investicij vanje, ki temeljijo večinoma ravno na kreditih. Opozoril je, da se bo v dejavnosti zgodila katastrofa, če se vlada ne bo takoj odzvala in jim omogočila prodaje rastlin, ki čakajo v rastlinjakih. Ob tem je izpostavil tudi na dvojna merila, saj so veliki prodajni centri te iste programe lahko ohranili ter cvetje in sadike nemoteno prodajali naprej.

Za reševanje rastlin, ki bodo kaj kmalu še kako dobrodošle tudi v samooskrbi prebivalstva, je zbornica posredovala pri pri-

stojnem ministrstvu in dosegla, da je vlada sprostila prodajo proizvodov naših cvetličarjev in vrtnarjev tudi končnim potrošnikom.

In kako naprej?

Ko bomo preživeli prvi val epidemije, ki ga moramo nujno in čim bolj zaježiti predvsem zato, da bo naš zdravstveni sistem uspešno preživel njen vrh, se bo naš svet spremenil. Virus bo nedvomno ostal med nami, hkrati pa tudi ne bo ne prvi in ne zadnji. Pri vsem tem je prvič le to, da se je naša moderna družba prvič srečala s tako hitrim in obsežnim širjenjem okužbe.

A brez vseh dobrin in storitev, ki jih zagotavljajo obrtniki, podjetniki in industrija, seveda ne bomo mogli živeti naprej. To velja za vse, tako tiste, ki dejavnosti izvajajo, kot tudi za potrošnike, ki blago in široko paleto storitev nedvomno potrebujemo. Svet se bo življenju z možnostjo okužbe preprosto moral prilagoditi. Tudi to za vse ne bo kaj posebej novega, bo pa novo za nas, saj na naših področjih zavedanja o možnostih hitrega širjenja okužb do sedaj še ni bilo.

Vseeno pa je jasno, da se bo s tem, ko se je ustavilo vse javno življenje ter prodaja izdelkov in storitev končnim potrošnikom, obseg dela bistveno zmanjšal. Nedvomno se bodo novim razmeram obrtniki in podjetniki prilagodili, se prestrukturirali, vpeljali nove dejavnosti in programe ter poiskali nove alternativne prodajne kanale. Vprašanje je tudi, kako bo naprej z dobavo repromaterialov, na drugi strani pa tudi s ponovnim zagonom potrošnje, ampak to bo problem, ki ga bomo še doživeli in bo odraz širših gospodarskih razmer.

Prodaja blaga končnim potrošnikom se bo hitro prilagodila, številna, tudi manjša podjetja ter mnogi obrtniki in podjetniki so se s prodajo blaga že preusmerili na dostavo na dom brez osebnega stika in jo na ta način v nastalih razmerah že vsaj malo rešujejo. Bistveno večji problem pa bo pri široki potrošnji in predvsem pri storitvah, ki so nujno povezane z osebnimi stiki.

Zato bo, ko bo epidemije konec, če rajši ne že med njo, torej čim prej in takoj, potrebno najti in oblikovati takšne načine in protokole dela, ki bodo možnost okužbe zmanjšali in preprečevali, ter s tem zavedanjem in ukrepi delati in živeti naprej. To pa bo nedvomno nov in velik izziv tako za stroko kot za vse, ki delujejo v strokovnih sekcijah naše stanovske organizacije.

ANTON ŠIJANEC

FRIZERJI IN KOZMETIKI Z NAJBOLJ ZAPRTIMI VRATI

Frizerje in kozmetike je poslovna kriza zaradi širjenja koronavirusa zadela s kar dveh strani. Po eni strani svojih storitev po odloku vlade ne smejo več ponujati končnim potrošnikom, po drugi strani pa je narava njihovega dela taka, da jim tudi sicer dovoljeno poslovanje med podjetji prav nič ne pomaga, saj delajo neposredno s strankami in v neposrednem stiku z ljudmi, česar pa v teh razmerah seveda ne smejo. So praktično edini, ki jim v tej situaciji ne more pomagati še tako velika podjetniška inovativnost, njihovi saloni zato ostajajo hermetično zaprti, izpad dohodka, ki so ga doživeli, pa je s tem res popoln.

Bili so tudi med prvimi, ki so zapirali vrata svojih salonov, še precej pred odlokom vlade, najprej na Primorskem, kjer so čez noč ostali brez italijanskih strank, takoj za tem pa že po celi Sloveniji, kjer je zavedanje in strah pred okužbo pri strankah začel prehitevati državne ukrepe. Večina njih je tako praktično čez noč ostala popolnoma brez vseh prihodkov, ob tem pa tudi tisti, ki imajo salone po že več kot pol stoletja, pravijo, da tako hudo še nikoli ni bilo!

V svojih salonih imajo tudi zaposlene, ti so sedaj večinoma na čakanju na delo doma, ob tem pa se vsem vladnim ukrepom navkljub seveda upravičeno sprašujejo, kako bodo lahko zagotovili sredstva za nakazila nadomestil zaposlenim, številne fiksne stroške, najemnine, kredite za obnove salonov in podobno, če z naslova dejavnosti nimajo in ne morejo imeti nobenih prihodkov, zato poleg vseh drugih še toliko bolj podpirajo predloge OZS, da je z ukrepi potrebno rešiti tudi sofinanciranje plačila najemnin za obdobje, ko jim je država prepovedala opravljati dejavnost.

Čeprav mnogi že razmišljajo, kako pomagati svojim strankam in jim na primer po pošti pošiljajo izdelke ter jih z video vsebinami vodijo skozi postopke, pa se striči, masirati ali manikirati na daljavo seveda ne da.

Slišati je že tudi za zahteve strank, da naj jim frizerji in kozmetiki svoje storitve pridejo nuditi na dom, zato strokovni sekciji tako frizerjev kot kozmetikov opozarjata svoje člane na razum in jih prosita, da na take zahteve kljub krizi ne pristanejo.

Tako početje bi bilo v času stroge karantene nestrokovno, neodgovorno in tudi kaznivo, predvsem pa skrajno nevarno za širjenje okužb in ogrožanje zdravja tako strank kot vas samih, raje ostanite zdravi za prihodnost, pa čeprav ta tudi po vnovičnem odprtju salonov še vsaj nekaj časa ne bo lahka.

DELODAJALCI

Poslovanje in ukrepi zavoda za zaposlovanje

Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije (ZDOPS) v sodelovanju z Zavodom Republike Slovenije za zaposlovanje (ZRSZ) objavlja aktualne informacije o poslovanju in ukrepih ZRSZ v času pandemije COVID-19.

Z namenom zmanjševanja tveganj, povezanih s širjenjem okužbe s COVID-19, velja od 13. marca 2020 dalje spremenjen način poslovanja z ZRSZ, zato so komuniciranje in poslovanje z Zavodom do nadaljnjega omejeni na telefon, elektronsko pošto, navadno pošto in po spletnih portalih.

Nova javna povabila za subvencionirano zaposlitev

Delodajalce obveščamo, da bo ZRSZ nova javna povabila Zaposli.me 2020, Trajno zaposlovanje mladih 2020 in Spodbude za zaposlovanje oseb iz programa Učne delavnice 2020 objavil predvidoma 1. 4. 2020.

Programi aktivne politike zaposlovanja

Začetek vseh vključevanj v praktična usposabljanja, subvencioniranje zaposlitev in javna dela se lahko zamakne preko pogodbenega roka 30 dni, vendar ne dlje kot do 30. 5. 2020. Delodajalec je dolžan ZRSZ obvestiti o predvidenem začetku vključitve.

PUM-O – Projektno učenje mlajših odraslih

Zaradi zaprtja vseh izobraževalnih ustanov v Sloveniji se od ponedeljka, 16. 3. 2020, začasno prekine izvajanje programa PUM-O.

Programi izobraževanja in usposabljanja

S ponedeljkom, 16. 3. 2020, se v skladu z odlokom Vlade RS (o začasni prepreči zbiranja ljudi v zavodih s področja vzgoje in izobraževanja ter univerzah in samostojnih visokošolskih zavodih) začasno prekinejo vse vključitve brezposelnih v programe izobraževanja in usposabljanja, ki se izvajajo pri zunanjih izvajalcih, in sicer v vseh izobraževalnih ustanovah, vključno z organizacijami za izobraževanje odraslih.

Programi praktičnih usposabljanj

• Praktična usposabljanja se lahko prekinejo na željo osebe ali izvajalca brez ugotavljanja krivde.

• Pri usposabljanju na delovnem mestu in učnih delavnicah se izvajanje programov lahko začasno prekine. Če je nadaljevanje smiselno in možno, kar je razvidno iz obvestila izvajalca, lahko ZRSZ z izvajalcem sklene aneks za podaljšanje pogodbe iz objektivnih razlogov (koronavirus).

Programi javnih del

• Delo na domu se začasno omogoči, če izvajalec javnih del poda izjavo, da so vsi zaposleni napoteni na delo na domu, ter predloži program dela, ki bi ga na domu opravljali udeleženci javnih del. Če je program v skladu z odobrenim programom javnega dela, se sklone aneks k pogodbi o izvajanju, ki za določen čas omogoči delo na domu tudi udeležencu javnih del. Izvajalec mora dati udeležencu ustrezna navodila za varno delo.

• Če se javno delo začasno ne more izvajati (zaprtje šole ipd.), veljajo ukrepi za udeležence javnih del, enako kot za redno zaposlene.

• Izvajalci javnih del morajo udeležence v najkrajšem možnem času (po elektronski pošti ali po telefonu s sporočilom SMS) obvestiti o odrejenem delu

Bigstock

INFORMACIJE ZRSZ

Pomoč in svetovanje strankam glede uveljavljanja njihovih pravic je organizirano na:

- telefonskih številkah na območnih službah in preko elektronske pošte:

https://www.ess.gov.si/o_zrsz/naslovi_in_uradne_ure

Kontaktni center ZRSZ

- brezplačna številka: 080-2055 v času uradnih ur:

v ponedeljek, torek in četrtek od 8.00 do 15.00,

v sredo od 8.00 do 17.00 in

v petek od 8.00 do 13.00,

- elektronski naslov: kontaktni.center@ess.gov.si

na domu ali čakanju na delo.

• Če dela ni mogoče zagotoviti, se udeležencem odredi ukrep čakanja na domu v skladu s 138. členom Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1). Pri tem so upravičeni do nadomestila plače v višini 80 % od osnove, določene v ZDR-1.

• Udeleženci, ki bodo opravljali delo na domu, bodo upravičeni do plače po pogodbi o zaposlitvi.

N. T.

ZDOPS vas vabi k prebiranju aktualnih informacij za delodajalce v zvezi z interventnimi ukrepi in odloki zaradi pandemije COVID-19!

Redno jim objavljamo na spletnem portalu www.zdops.si v rubriki OBVESTILA.

Zavod Republike Slovenije
za zaposlovanje

Izkoristite možnost uravnavanja likvidnosti s pobotom AJPES

foto: AdobeStock

V času težav s plačilnimi zmožnostmi si lahko pomagate s poravnavo medsebojnih obveznosti s pobotom, ki ga že več desetletij izvaja Agencija RS za javnopravne evidence in storitve (AJPES).

AJPES izvaja obvezni in prostovoljni večstranski pobot (multilateralno kompenzacijo), ki poenostavlja poslovanje, nadomešča delo službe za izterjavo, zmanjšuje stroške plačilnih storitev in likvidnostne težave podjetij ter ugodno vpliva na plačilno disciplino gospodarstva. Izvajanje pobota v Sloveniji je bilo tudi v času zadnje gospodarske krize (predvsem s strani tujih opazovalcev) prepoznano kot vzoren primer izvajanja pomoči malim in srednje velikim podjetjem.

V pobotu lahko sodelujejo vsi poslovni subjekti vpisani v Poslovni register Slovenije. Prijava obveznosti v **spletno aplikacijo ePobot AJPES** omogoča preprosto zmanjšanje zadolženosti s povezovanjem podatkov večjega števila dolžnikov, ki jim, po izkušnjah sodeč, to po običajnih poteh ni uspelo.

Glede na pravila vključevanja v **obvezni večstranski pobot**, kot jih določa Zakon o preprečevanju zamud pri plačilih (ZPreZP) je neporavnano obveznost v obvezni pobot dolžan prijaviti dolжник, ki je v zamudi s plačilom, in sicer le enkrat in v tisti krog pobota, ki sledi datumu nastanka zamude pri poravnavi njegovih obveznosti. **Prostovoljni večstranski pobot** pa temelji na pogodbenem odnosu med dolžnikom (naročnikom)

in AJPES. V njem lahko dolžniki prijavijo nedospele denarne obveznosti, če se pogodbeni stranki o tem pisno dogovorita, ali dospele denarne obveznosti, ki jih dolžniku ni uspelo pobotati v obveznem pobotu ali plačati z denarjem.

Kako deluje pobotanje z ePobotom AJPES?

ePobot AJPES se izvaja tako, da sistem samodejno poišče najdaljše pobotne verige med poslovnimi subjekti in optimalne rešitve za pobotanje obveznosti. Varnost storitve je zagotovljena s sodobno tehnologijo in preverjanjem identitete uporabnika z uporabo kvalificiranih digitalnih potrdil. Upošteva vse prijavljene obveznosti do 13. ure na dan izvedbe, udeleženci pa uspešnost svojega pobota in poročila o rezultatih preverijo že isti dan v sami aplikaciji.

Nadomestilo za izvedbo pobota se zaračuna samo v primeru dejanskega pobotanja obveznosti v višini 0,8 tisočinke pobotanega zneska ali najmanj 1,50 evra, kar je manj kot so konkurenčne ponudbe na trgu. Tudi vsem upnikom je omogočeno preverjanje obveznosti, ki so jih njihovi dolžniki prijavili v obvezni večstranski pobot.

AJPES bo pobot v naslednjih treh mesecih izvajal dvakrat mesečno in s tem, v trenutno težkih gospodarskih razmerah podjetjem omogočil, da bodo lahko hitreje uravnavala svojo likvidnost in lažje načrtovala prilive za plačilo plač, davkov in prispevkov, ki jih ne bo mogoče preložiti.

Več udeležencev – več prijavljenih obveznosti – manj zadolženosti.

Krizni ukrep za obrtnike - spremenite svoje odprte fakture v denar!

Najboljša zaščita pred krizo je likvidnost vašega podjetja! Poskrbite, da boste imeli dovolj denarja na računu s prodajo odprtih faktur na slovenski spletni platformi www.hiveterminal.com!

Krizni ukrep št.1: Zagotovite likvidnost podjetja!

Mikro, mala in srednje velika podjetja bodo v prihajajoči krizi zagotovo med najbolj prizadetimi, zanašati se (zgolj) na ukrepe države pa ne bo dovolj, da boste prebrodili krizo. Najboljši krizni ukrep je zadostna likvidnost, ki bo vam in vašim zaposlenim omogočila prebroditev krize!

Financirajte podjetje brez zadolževanja!

Factoring, oziroma prodaja terjatev, vam omogočata prejem svežega denarja brez zadolževanja. To v praksi pomeni, da denar, na katerega bi morali čakati 30, 60 ali celo 90 dni, prejmete predčasno oziroma takoj!

Do denarja iz domače pisarne!

Hiveterminal vam omogoča, da denar prejmete na svoj TRR brez, da bi morali oditi iz zavetja vašega doma. V prvem koraku registrirate podjetje na Hiveterminal. Podjetje z registracijo na platformi nima nikakršnih stroškov ali obveznosti, zato ste lahko brez skrbi! Nato fakture enostavno naložite v sistem in po preverbi ter uspešnem financiranju denar dobite na TRR.

Vas zanima, kako si obrtniki v kriznih časih zagotovite dovolj denarja za preživetje podjetja?

- Registrirajte se na platformi Hiveterminal-
www.hiveterminal.com
- Naložite odprto fakture.
- Faktura je prodana.
- Vi prejmete denar takoj!

Zaščitite se pred krizo in si zagotovite denar na vašem TRR še danes!

- Uporaba platforme Hiveterminal je BREZPLAČNA!
- Prodaja računa je HITRA IN ENOSTAVNA!
- Vse poteka prek spleta, BREZ STIKOV IN BREZ OBISKA POSLOVALNIC!
- Denar dobite TAKOJ, brez čakanja na datum zapadlosti fakture.

COVID-19

Zaščitite svoje podjetje pred morebitno krizo zaradi koronavirusa in spremenite odprte fakture v denar še danes na www.hiveterminal.com.

Za dodatne informacije prosimo pokličite na

01 292 60 23

ali nam pišite na podpora@hiveterminal.com.

DAN OBRTNIC IN PODJETNIC

Obrtnice in podjetnice praznovale dan žena na poseben način

Dneva obrtnic in podjetnic, ki ga je pred dnevom žena organizirala Obrtno-podjetniška zbornica Slovenija v Hotelu Jama v Postojni, se je udeležilo 100 obrtnic in podjetnic. Udeleženske so od priznanih strokovnjakinj izvedele, kako zgradimo osebno blagovno znamko, kako oplemeniti svoj denar in kako poskrbeti za zunanji videz.

Branko Meh, predsednik OZS, je na dogodku poudaril pomen žensk v obrti in podjetništvu. »Ženskam v obrti in podjetništvu ni lahko, saj so poleg tega še v vlogi mame in gospodinje. Tudi država bi morala posebno pozornost nameniti prav ženskam v obrti in podjetništvu. Po vzoru današnjega dogodka bi morali imeti tudi dogodek za moške,« je še dejal Meh.

O ženskah in denarju je govorila **Ana Vezovišek**, specialistka za financiranje. Po njenih izkušnjah je najtežje kombinirati poslovne in osebne finance. Udeleženkam je predstavila, kaj so to močni finančni temelji. »Ko nam gre dobro, moramo investirati v razvoj podjetja. Bistveno je, da znamo realno načrtovati,« pravi Vezoviškova. Raziskava kaže, da je v Sloveniji 51 odstotkov ljudi na področju financ v t.i. fazi otroka. To pomeni, da živijo iz meseca v mesec in da ne uspejo ničesar privarčevati. Najbolj nevarno je, če z denarjem izpolnjujejo svoje želje, ne pa svojih potreb. Pri finančni zrelosti je pomembno tudi, da imaš pregled, koliko na mesec porabiš. Da odpraviš finančni stres, je treba osvojiti sistem treh vreč denarja. »V transakcijski vreči mora biti toliko denarja, kolikor ga potrebujemo vsak mesec. Obrtnica in podjetnica si mora 1. v mesecu nakazati plačo v višini zneska, kolikor mesečno porabi. V t.i. likvidnostno vrečo mora dati 12-kratnik transakcijske vreče. V tretji, naložbeni vreči, pa naj bo denar, ki je presežek in ga lahko plemenitimo,« svetuje Vezoviškova. Po njenih izkušnjah avto pri Slovencih zajeda velik del družinskega proračuna.

»Ali imate vi nadzor nad denarjem, ali pa ima denar nadzor nad vami,« je še prepričana finančna strokovnjakinja.

Da je zunanja podoba zelo pomembna za posameznika, pa je poudarila **Lea Pisani**, strokovnjakinja in svetovalka za celovito podobo osebnosti. Pisanijeva je obrtnice in podjetnice pozvala k trajnostnim nakupom, saj za proizvodnjo oblačil porabimo ogromne količine vode. »Moški se praviloma bolj formalno oblačijo in imajo tudi manj zgrešenih nakupov oblačil kot ženske,« poudarja Pisanijeva, ki opaza, da je tudi v poslovnem svetu vse več sproščenosti pri oblačenju. Pet zlatih pravil kulture oblačenja po mnenju Pisanijeve so, da planiramo nakupe, da kupujemo na začetku sezone, ko so na voljo še dobri kosi ter da nakupujemo komplete

usklajenih oblačil. »Obleka nam pomaga boljše živeti in hitreje priti do cilja,« pravi Pisanijeva.

O kreiranju osebne blagovne znamke pa je govorila strokovnjakinja za blagovne znamke **Katja Tomič Pintar**. Grajenje osebne blagovne znamke po njenem ne smemo prepustiti naključju. Svojim vrednotam, ki sooblikujejo osebno blagovno znamko, pa je po mnenju Pintarjeve treba slediti tako v osebнем kot poslovnem življenju.

O pravih in smernicah ličenja pa je govorila vizažistka **Tina Vrhovnik**. Osnova vsakega dobrega make-up-a je lepa koža, je med drugim povedala in dodala, da je predvsem pomembna dobra podlaga, zato je treba uporabljati kakovosten puder.

MIRA ČREŠNAR

Diete in zdravje

S starostjo se ljudem kopičijo kronične bolezni, ki poslabšujejo funkcionalno stanje organizma. Če si hočemo zagotoviti kakovostno staranje, moramo aktivnosti usmeriti zlasti v preprečevanje kroničnih nenalezljivih bolezni. Najbolj pogoste so srčno-žilne bolezni. Prehrana je pri tem zelo pomembna. Različne diete, režimi prehranjevanja in funkcionalna živila imajo različne učinke na zdravje. Posamezniki se lahko prehranjujejo z različnimi oblikami raznovrstnih diet. Kakšen pa je vpliv teh diet na zdravje, razkrivamo v nadaljevanju.

Vegetarijanske diete

Upoštevanje vegetarijanskega načina prehranjevanja narašča v vseh starostnih skupinah. Poznamo različne oblike vegetarijanstva. **Lakto vegetarijanstvo** poleg vse rastlinske hrane vključuje tudi mleko in mlečne izdelke. **Lakto-ovo vegetarijanstvo** vključuje poleg vse rastlinske hrane, mleka in mlečnih izdelkov

še jajca. **Veganstvo** pa temelji zgolj na živilih rastlinskega izvora. Z uživanjem le rastlinske hrane pa je oskrba z vsemi hranili nemogoča ali le težko dosegljiva. Najbolj kritično hranilo je vitamin B12, ki ga lahko nadomeščamo s prehranskimi dopolnili. Potencialno kritična hranila so tudi esencialne aminokisljine (gradniki beljakovin), dolgoverižne večkrat nenasičene maščobne kisline, riboflavin, vitamin D, kalcij, jod, cink in selen.

Raziskave glede umrljivosti kažejo nasprotujoče si rezultate. Pri vegetarijancih, ki so v večji meri uživali živila rastlinskega izvora, v primerjavi z vsejedi, so ugotovili povezavo z nižjo umrljivostjo v Grčiji, Španiji, na Danskem in Nizozemskem ter nobene razlike v Veliki Britaniji in Nemčiji. Problem teh primerjav je bila predvsem velika razlika v življenjskem slogu posameznikov. Pregled dveh študij, kjer so imele osebe primerljiv življenjski slog, a različno prehrano (vegetarijanska vs. mešana prehrana z nizko vsebnostjo mesa in mesnih izdelkov) ni pokazala razlik glede umrljivosti.

Dejstva kažejo na to, da je človek vsejed. Sama zgradba človekovih prebavil je bolj podobna mesojedim kot rastlinojedim bitjem. Zobje je prilagojeno mešani prehrani. Tudi potrebe po hranilih nakazujejo da smo vsejeda bitja. Človek v naravi ne bi preživel brez živalske in hkrati rastlinske hrane. V izključno živalski hrani ni vseh hranil in tudi v izključno rastlinski hrani jih ni. Danes so vegani lahko zdravi in imajo vsa hranila le ob pomoči farmacevtske in živilske in-

dustrije (prehranska dopolnila, z vitamini obogatena živila). Kdor se prehranjuje vegansko, mora trajno uživati prehransko dopolnilo vitamina B12. To velja za vse starostne skupine.

Diete, ki imajo omejen vnos ogljikovih hidratov

Diete, ki imajo omejen vnos ogljikovih hidratov (ketogena dieta, LCHF »low carbs, high fat« dieta, paleolitska dieta), so sestavljene tako, da je dovoljeno uživanje različnih vrst mesa, jajc in maščobnih živil ter manjših količin trdega sira. V dieto so vključene določene količine solatne zelenjave (na primer solate, špinacije) in omejene količine zelenjave, ki vsebuje nekoliko več ogljikovih hidratov (na primer brokoli, cvetača ali buča). V dieti so dovoljene zelo omejene količine sadja, ki vsebujejo manjše količine sladkorjev. Iz prehrane so izločena škrobna živila (kruh, testenine, riž), stročnice, nekatere vrste sadja, med in sladkor.

Prehrana z omejenim vnosom ogljikovih hidratov je v zadnjem času zelo raziskovana, saj pripomore k zmanjšanju telesne mase, boljšemu lipidnemu profilu v krvi, nižjemu krvnemu tlaku in manjši inzulinski rezistenci. Vendar so pozitivni učinki prisotni le v raziskavah, ki trajajo krajši čas. Študije, kjer so posameznike spremljali več let, pa so pokazale, da je dolgotrajno uživanje prehrane z malo ogljikovimi hidrati in veliko maščobami povezano z večjo umrljivostjo. To lahko vodi v pridobivanje telesne mase, še posebej pri diabetikih in ljudeh s presnovnim

sindromom. Tudi švedska raziskava, ki je starostnike moškega spola, spremljala 10 let in ugotavljala umrljivost, je pokazala večjo umrljivost pri tistih, ki so sledili dieti z omejenim vnosom ogljikovih hidratov.

Pokazalo se je, da so visoko maščobne in nizko ogljikohidratne diete revne z vitamini A, B₁ in B₆, folati, ter minerali kalcijem, magnezijem, železom in kalijem. Poleg tega vsebujejo premalo prehranskih vlaknin.

Dieta 5:2 ali dieta z omejitvijo energije

Dieta 5:2 je način prehranjevanja, ki vsebuje občasno omejitev (restrikcijo) energije. Posamezniki tako pet dni v tednu zaužijejo uravnotežene obroke z običajnim energijskim vnosom, dva dni v tednu pa se postijo. Na dan postjenja se zaužije od 2000 do 2500 kJ oziroma od 500 do 600 kcal. Tak način prehranjevanja, brez da bi prišlo do podhranjenosti ali pomanjkanja ključnih hranil, se je pokazal kot uspešen pri podaljševanju življenjske dobe, uravnavanju telesne mase ter upočasnjevanju kroničnih nealezljivih bolezni, predvsem bolezni srca in ožilja. Pokazalo se je tudi izboljšanje spomina pri starostnikih.

Sredozemska dieta

Sredozemska dieta (MD) je v zadnjih letih največkrat omenjena in raziskovana v povezavi z zdravjem. Prednosti so bile objavljene že leta 1960. Epidemiološke raziskave so pokazale, da imajo populacije Sredozemlja nižjo stopnjo umrljivosti ter nižjo incidenco bolezni srca in ožilja ter raka v primerjavi z drugimi državami.

Poleg tega je koristna pri zmanjšanju incidence nevrodegenerativnih bolezni. Nadalje so v raziskavah ugotovili manjše tveganje za možgansko kap.

Visoka skladnost z MD je bila povezana tudi z manjšim obsegom pasu, nižjim krvnim tlakom in višjim HDL holesterolom (»dobri holesterol«). Prehranska intervencija, ki vključuje MD je dokazala znižanje dejavnikov tveganja za presnovni sindrom.

Funkcionalna živila

Funkcionalna živila so tista, ki so jim preko raziskav o rednem uživanju, do-

kazali koristen vpliv na eno ali več ciljnih funkcij v telesu, na način, ki izboljša zdravje in počutje ali zmanjšuje tveganje za bolezni. Zaradi boljšega pregleda učinkov in uporabe priporočil za funkcionalna živila je Evropska unija s posebno uredbo uskladila določbe zakonov v državah članicah o prehranskih in zdravstvenih trditvah in tako sprejela skupen predpis, ki bi naj zagotavljal učinkovito uporabljanje informacij o živilih, ki vplivajo na zdravje ljudi. Tako je nastal seznam zdravstvenih trditev. Torej, vsaka trditev, ki navaja, domneva ali namiguje, da obstaja povezava med kategorijo živil, živilom ali eno od njegovih sestavin na eni strani in zdravjem na drugi strani, je zdravstvena trditev. Na seznamu so različna hranila, živila ali skupine živil, kot so na primer orehi, nenasičene maščobne kisline, meso in ribe, pektini, rastlinski steroli in rastlinski stanoli, vlaknine iz pšeničnih otrobov in celo voda. Trditve in doze živil/hranil, ki imajo funkcionalen vpliv so na seznamu natančno definirane. Na primer polifenoli olivnega olja ščitijo krvne lipide pred oksidativnim stresom (zaščita naših žil pred poškodbami). Trditev se lahko uporabi samo za olivno olje, ki vsebuje vsaj 5 mg hidroksitirozola in njegovih derivatov (to so posebne zaščitne snovi) na 20 g olivnega olja. Koristni učinek se doseže

z dnevnim vnosom 20 g olivnega olja. Sprejeta znanstvena trditev velja tudi za suhe slive. Te prispevajo k normalni funkciji črevesja, če je dnevni vnos suhih sliv 100 g. Nadalje so orehi, ki prispevajo k elastičnosti žil ob dnevnem vnosu 30 g orehov. Med hranili, ki so odobreni kot zdravstvena trditev so prehranske vlaknine beta-glukani iz ovsa in ječmena. Ti imajo ugoden vpliv na raven glukoze (nizek glikemični odziv po zaužitju). Trditev se lahko uporablja samo za živila, ki vsebujejo vsaj 4 g beta-glukanov iz ovsa ali ječmena za vsakih 30 g razpoložljivih ogljikovih hidratov v količinsko opredeljenem delu obroka. Poleg tega je potrjeno da beta-glukani iz ječmena znižajo holesterol v krvi. Koristni učinek se doseže z dnevnim vnosom 3 g beta-glukanov iz ječmena. Trditev se lahko uporablja za živila, v katerih je zagotovljen vsaj 1 g beta-glukanov iz ječmena na količinsko določen obrok. Koristnih vplivov različnih živil je seveda mnogo več, četudi niso izrecno potrjene s strani uredbe Evropske unije.

Ne pozabimo torej, da z ustrežno izbrano hrano lahko upočasnimo procese staranja, ter procese, ki povzročajo različna obolenja.

DOC. DR. MOJCA STUBELJ,
UNIVERZA NA PRIMORSKEM,
FAKULTETA ZA VEDE O ZDRAVJU

Projekt »Podaljševanje delovne aktivnosti in zmanjševanje odsotnosti z dela v KRZS – STAR-VITAL: Združeni ukrepi za vitalnost starejših delavcev«.

Naložbo financirata Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada ter Republika Slovenija, in sicer Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS. Naložba se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, v okviru 8. prednostne osi: »Spodbujanje zaposlovanja in transnacionalna mobilnost delovne sile«, 8.3. prednostne naložbe: »Aktivno in zdravo staranje«, 8.3.1. specifičnega cilja »Podaljševanje in izboljšanje delovne aktivnosti starejših, vključenih v ukrepe«.

EUROSTARS

Razpis za inovativna, zelena in razvojno usmerjena podjetja

Slovenija kot članica pobude Eureka polnopravno sodeluje v podprogramu Eurostars. Zato je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo RS v okviru tega programa objavilo javni razpis za finančno podporo malim in srednjim podjetjem, ki izvajajo raziskave in razvoj.

Eurostars je ena izmed redkejših oblik mednarodnih finančnih spodbud, ki je tako po vsebini kot tudi načinu zelo prilagojen razmišljanju in potrebam podjetjem in njihovim mednarodnim partnerjem, ki se intenzivno ukvarjajo z raziskavami in razvojem, pri izvajanju skupnih inovativnih projektov, ki imajo predviden kratek čas vstopa na trg. Glede na njegovo univerzalnost ga lahko razumemo tudi kot enega izmed instrumentov, ki omogoča tudi sofinanciranje zelenih inovativnih podjetij. Zato OZS kot partnerica projekta finMED tudi poskuša usmeriti pozornost podjetij na tiste finančne instrumente, ki so namenjeni inovativnemu in zelenemu sektorju in še posebej prilagojeni za potrebe podjetij, kar program Eurostars prav gotovo je.

Cilj programa Eurostars je podpreti mednarodne projekte podjetij, ki se izvajajo v obliki industrijskih raziskav in eksperimentalnega razvoja. Končni cilj vsakega mednarodnega projekta, da bi ta lahko prejel oznako Eurostars, mora biti

nov izdelek, postopek ali storitev. Razpis se izvaja v povezavi z mednarodnim razpisom programa Eurostars: »EUREKAS Eurostars programme«, ki je objavljen na spletnem naslovu www.eurostars-eureka.eu. Predviden mednarodni rok za oddajo vlog v letošnjem letu je **3. september 2020**.

Slovenski partnerji v projektu so najprej, skupaj s konzorcijskimi partnerji, dolžni oddati mednarodno vlogo do zgoraj navedenega posameznega roka, ki ji v primeru pozitivne ocene v okviru mednarodnega postopka, sledi prijava na nacionalni javni razpis.

Na javni razpis se lahko prijavijo velika, srednja, majhna in mikro podjetja (pravna ali fizična oseba, ki je registrirana po Zakonu o gospodarskih družbah s sedežem v Republiki Sloveniji).

V sklopu javnega razpisa se bodo sofinancirali stroški osebja, stroški potovanja, stroški materiala, stroški svetovanja in drugih storitev, to je pogodbenih raziskav, tehnično znanje in patenti ter režijski stroški.

Za nacionalno sofinanciranje projektov Eurostars, ki bodo potrjeni v okviru dveh mednarodnih rokov v letu 2020, je v letu 2020 predvidenih 503.582,75 evra, v letu 2021 pa 1.018.972 evrov. Višina sredstev za sofinanciranje projektov, ki se bodo zaključili po letu 2021, je odvisna od razpoložljivih sredstev, ki bodo predvidena v proračunu za naslednja leta.

Vsa dokumentacija in dodatne informacije so na voljo na spletnih straneh ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (<https://www.gov.si/zbirke/javne-objave/jr-eurostars>).

LARISA VODEB

Življenje upokojenih obrtnikov v času koronavirusa

Za upokojene obrtnike in male podjetnike iz Slovenije je mogoče trditi, da smo skozi 40 let ali še bolj dolgo delovno obdobje doživeli mnoge drastične družbene spremembe in vplive marsičesa; takšnega vpliva nalezljive bolezni kot doživljamo danes, na stara leta pa še ne. Večina med nami smo zdravstveno prizadeti, nekateri na pol poslovno aktivni ob tem, predvsem pa prepuščeni sami svojim bivalnim okoljem in kot takšni, poleg prebivalcev domov za ostarele, predstavljamo najbolj rizično strukturo prebivalstva za okužbo z novim koronavirusom.

Hitrost in ostrina okužb pri nas in po svetu nas je vse presenetila in resnost dogajanja ob tem smo dojeli šele, ko nas je presunilo število umrlih zaradi te bolezni v soseščini. In to zlasti v Italiji, s katero malo gospodarstvo v Sloveniji ima že od nekdaj globoke in dolgotrajne poslovne stike. Z njimi imamo poslovne ali vsaj prijateljske stike tudi upokojenci. Ti so sedaj tako – kar čez noč – zreducirani na elektronske stike in takšni bodo še dolgo. Tudi stiki med nami, člani društva DUPOS.

Zahvaljujoč vodstvu OZS, predsedniku Branku Mehu in upravnemu odboru te organizacije, bomo po nekaj letih spet imeli operativno spletno stran, na kateri bo množica informacij za vse člane društva, deloma pa tudi za vse upokojene obrtnike in male podjetnike na sploh. Vemo, da je še kar precejšnje število upokojenih obrtnikov, ki nimajo niti opreme niti znanja, da bi uporabljali spletno pošto in tudi pregledovali spletno stran svoje organizacije ali koga drugega. Ti so v današnjih časih še bolj osamljeni. Morda je prav sedaj pravi trenutek, da se takšni primerno izučijo tega znanja upravljanje z računalnikom, ki ni več zahtevno. Prinaša pa stik z zunanjim svetom in tudi med prijatelji. Namreč, tokratna bolezenska grožnja je po našem le napoved, kako se bodo življenjske razmere v bodoče oblikovale. Saj so se tudi v preteklosti, vendar ne v tako zgoščenih časovnih obdobjih, kot te zadeve predvidevajo poučeni strokovnjaki celega sveta.

Kot društvo nimamo pregleda, kdo od upokojenih obrtnikov in malih pod-

jetnikov tokrat beleži bolezensko krizo tega tipa, bodisi osebno, bodisi v družini, ker pač ni bilo možnosti razviti primerne informacijskega sistema. Imamo pa posamezne naše člane in članice, ki se kot prostovoljci, ne glede na lastne bolezenske probleme zaradi drugih zadev, dobrodelno vključujejo v sistem pomoči preko civilne zaščite ali osebno na podlagi bivše poslovne dejavnosti.

Na tem mestu želimo kot lep primer izpostaviti članico in člana upravnega odbora društva DUPOS, ki sta hkrati tudi vidna člana v novogoriškem območnem odboru DUPOS, kako po svojih močeh dobrodelno prispevata v boju z boleznijo novi koronavirus. Poveljnik občinskega štaba Civilne zaščite občine Šempeter-Vrtojba **Stanislav Črvič**, ki vodi in koordinira vse potrebne aktivnosti, ki so strokovno zahtevne, ker občina meji z državno mejo na mesto Gorica v Italiji (tesna zapora državne meje z Republiko Italijo na tem območju je bilo njihovo delo), in ker v občini stoji in deluje velika regionalna bolnišnica dr. Franca Derganca skupaj z vsemi službami ter urgenco in centrom za testiranje okužb s COVID-19. Na razpolago je domala 24 ur na dan že od začetka karantene.

Ob izrednem pomanjkanju zaščitnih mask je upokojena obrtnica šivilja **Ljubica Šuligoj** razvila idejo, model in izkrojila zaščitno masko, ki je pralna. Bila je tudi že preizkušena. V sodelovanju z aktualno predsednico Odbora za gospodarstvo mestne občine Nova Gorica **Damjano Pavlica** (ta je pridobila v dar tudi ustrezno blago za maske kot donacijo

Testiran model pralne maske avtorice Ljubice Šuligoj.

različnih družb z območja) sta pridobili še nekaj upokojenih šivilj, ki so začele izdelovati te pralne maske z namenom, da jih donirajo domom upokojencev z območja Goriške.

To sta dva svetla primera aktivnosti članov društva DUPOS. Verjamemo, da jih je še več in vsi so vredni pohvale. Zato res naprošamo, da nam po e-pošti (dupos.je@siol.net) javite ali se prijavite vsi, ki ste podobno vključeni v boj proti tej bolezni. Naš namen je predstaviti vas javnosti, saj si to še kako zaslužite. Lepo je živeti v času brez problemov. Zelo lepo je pa tudi v zelo hudih časih, kakršne imamo in se nam obetajo še lep čas, da spoznamo tudi tiste, ki so nam bili v obrambo in posredno nesebično pomoč, čeprav jih nismo videli!

Vsem pa želimo voščiti veselo veliko noč doma in ostanite zdravi!

JOŽE ELERSIČ, PREDSEDNIK DUPOS

Obleka res naredi človeka?

V poslovnem svetu je protokol oblačenja še kako pomemben. Obleka nas označuje, sporoča okolici kakšni smo, večkrat tudi odpira nova vrata v življenjskem obdobju. Tudi v prostem času in druženju ljudje zelo pogosto strmijo k temu, da izgledajo urejeni in stilsko usklajeni. Torej lahko rečemo, da tudi v »casual« oblačenju načelo lepega izgleda nič ne zaostaja.

V ponudbi tekstila v Kompas Shop trgovinah to upoštevamo in strmimo k temu, da imamo v ponudbi širok nabor izdelkov za širšo skupino potrošnikov. Trgovine so na obmejnih območjih, kjer je tranzit zelo raznovrsten, tako v starostnih, internacionalnih in stilskih okvirjih. Nikoli pa ne pozabimo na naše potrošnike, ki so lokalni prebivalci in kupci iz vse Slovenije, predvsem v poletnem času, ko se ljudje odpravljajo na letovanja. Prav ti kupci nam v zadnjem času postavljajo nove izzive v izboru ponudbe. Vseskozi pa upoštevamo »tiho pravilo«, da so naše stranke iz vse Evrope, zato je naš fokus zadovoljiti slehernega kupca, upoštevanje njegove želje in slediti modnim zapovedim.

V ponudbi imamo širok nabor modnih blagovnih znamk tekstila, katerih imena so svetovno poznana in močno ukoreninjena v modnem svetu. Za vse modne navdušenke, ki ne izpustijo nobene modne zapovedi, ki se vseskozi spreminjajo, poskrbimo z t.i. »fast fashion« ponudbo. Prav v tem segmentu je še kako pomemben pravi izbor in hitra reakcija ob spremembah vseh trendov v modi.

Veliki modni narekovalci hitro spreminjajo modno atmosfero. Tukaj je potrebno konstantno spremljanje in redna nabava blaga, ki ustreza trenutni modni sceni. Z lastno blagovno znamko That's me lahko rečemo, da smo v trendu in modni v vseh sezonah.

Da je ponudba celostna, imamo na naših policah tudi lep izbor

modnih dodatkov. Pika na »i« je vedno lepa torbica, šal ali nakit in prav ti lahko popestrijo še tako klasičen stajling. V to naše kupce prepričajo blagovne znamke, kot so: GUESS ACCESSORIES, TOMMY HILFIGER, CALVIN KLEIN, DESIGUAL in mnoge druge. V pestri ponudbi vseh znanih blagovnih znamk naše kupce prepričajo tudi modne usnjene torbice lastne blagovne znamke That's Me. Nakit izbiramo še z večjo mero zahtevnosti. Ta mora biti kakovosten, a kljub vsemu moden.

Februarja letos smo preuredili našo lokacijo Kompas Shop Kozina, ki se ponaša z lepim modernim interierjem. Naše stranke lahko v tej poslovalnici doživijo nove dimenzije nakupovanja. Saj veste, da kupujemo z očmi. Največji poudarek je prav gotovo izgled naših trgovin. To je eden ključnih dejavnikov, ki nam pove, da smo na pravi poti.

Seveda pa brez prodajnega osebja, ki je v naših poslovalnicah ključnega pomena, ne bi šlo. Strokovno podkovani zaposleni, z nasmehom na obrazu, prijazno svetujejo našim kupcem. Moto v našem podjetju je zelo enostaven: Zaposleni, izbor blaga, zadovoljni kupci.

To je formula, ki ji sledimo in jo upoštevamo.

Vaš Kompas Shop

OBRTNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika podjetnika,
april 2020

SVETOVALNI CENTER OZS

Svetovalni center OZS:

- 👍 Telefon: 01 58 30 553
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.svetovanje.si
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71,
1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

**Mag. Nina
Scortegagna Kavčnik**
vodja SPKSZ:

**Čakanje na delo
po ZIU PPP vs.
ZIUZEOP**

Vsebina aprilskega Svetovalca:

- ▶ Čakanje na delo po ZIU PPP vs. ZIUZEOP
- ▶ Čakanje na delo doma in odreditev začasnega opravljanja drugega dela
- ▶ Pravilno izpeljan postopek odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov v času korona virusa
- ▶ Omilitev posledic COVID-19 za samostojne podjetnike in družbenike poslovodne osebe
- ▶ Skrb majhnih slovenskih delodajalcev vse večja pri zaposlitvah tujcev
- ▶ Odlog plačila obveznosti kreditorejmalcev
- ▶ Interventni ukrepi na javnofinančnem področju
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Jasmina Malnar Molek
davčna svetovalka - specialistka:

**Omilitev posledic
COVID-19 za samostojne
podjetnike in družbenike
poslovodne osebe**

Čakanje na delo po ZIUPPP vs. ZIUZEOP

		Čakanje na delo ZIUPPP	Čakanje na delo in višja sila Mega anti korona (ZIUZEOP)
ČASOVNI OKVIR	Veljavnost zakona	od 29. 3. – 30. 9. 2020 (Ur. l. RS, št. 36/2020)	od 13. 3. – 31. 5. 2020 (izjemoma bo lahko podaljšana veljavnost) – v DZ je bil sprejet 2. 4. 2020
	Veljavnost ukrepa	od 1. 6. – 30. 9. 2020 (če ZIUZEOP ne bo podaljšan)	Od 13. 3. – 31. 5. 2020
	Trajanje čakanja na delo	max 3 mesece do 30. septembra 2020	od 13. 3. – 31. 5. 2020 (izjemoma bo lahko podaljšana veljavnost ukrepov)
POGOJI ZA DELODAJALCA	Kateri delodajalci bodo upravičeni do (delnega) povračila nadomestila plače	gospodarske družbe (osebne – d.n.o. in k.d. ter kapitalske – d.o.o., d.d., k.d.d., e.d.d.), zadruga ter delodajalci, ki so fizične osebe in zaposlujejo delavce na podlagi pogodbe o zaposlitvi (1. 6. – 30. 9. 2020)	Vsak delodajalec v RS, razen (ne)posredni proračunski uporabnik, če je bil delež JV v 2019 višji od 70 % in delodajalec K po SKD in če bodo prihodki v 1. polletju 2020 upadli za več kot 20 % glede na isto obdobje 2019 in v 2. polletju ne bodo dosegli več kot 50 % rast prihodkov glede na isto obdobje 2019 (to dejstvo bo potrdil v vlogi na ZRSZ). Če ni posloval celo leto v 2019, je upravičen, če je utrpel vsaj 25 % zmanjšanje prihodkov v marcu 2020 napram februarju 2020 ali vsaj 50 % v aprilu in maju 2020 napram februarju 2020.
	Kdaj delodajalec delnega povračila nadomestila NE more uveljavljati?	- dokler imajo delavci, napoteni na začasno čakanje na delo pri neenakomerni razporeditvi in začasni prerazporeditvi delovnega časa presežek ur, – če ne izpolnjuje obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih pobira davčni organ, če vrednost teh neplačanih zapadlih obveznosti na dan vloge znaša 50 evrov ali več (šteje se, da delodajalec ne izpolnjuje obveznosti iz te alineje, če na dan oddaje vloge ni imel predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let do dne oddaje vloge), – ki v zadnjih treh mesecih pred mesecem napotitve na čakanje na delo ni redno izplačeval plač oziroma prispevkov za socialno varnost, – če je nad njim uveden postopek insolventnosti po ZFPPIPP.	- če ne izpolnjuje obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti v skladu z zakonom, ki ureja finančno upravo, ki jih pobira davčni organ, če ima neplačane zapadle obveznosti na dan vložitve vloge. Šteje se, da delodajalec ne izpolnjuje obveznosti, če na dan oddaje vloge ni imel predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let do dne oddaje vloge, - če je nad njim uveden postopek stečaja.

		Čakanje na delo ZIU PPP	Čakanje na delo in višja sila Mega anti korona (ZIUZEOP)
	Kdaj lahko delodajalec odredi čakanje na delo	ko najmanj 30 % delavcem ne more zagotavljati dela iz poslovnega razloga (1. 6. – 30. 9. 2020)	kadarkoli, ko ima poslovni razlog (ni cenzusa) in višjo silo (13. 3. – 31. 5. 2020)
VIŠINA NADOMESTILA PLAČE IN VIŠINA (DELNEGA) POVRAČILA S STRANI DRŽAVE	Višina nadomestila plače za delavca	80 % osnove iz 137/7 ZDR-1 (ni min in ne max)	Za oboje 80 % osnove iz 137/7 ZDR-1, vendar ne manj kot MP in ne več kot povprečna plača v RS (1.753,84 EUR)
	Povračilo nadomestila plače s strani države	da, 40 % (bruto I), vendar ne več kot znaša najvišje nadomestilo za brezposelnost (892,50 EUR bruto). Delodajalec ga bo lahko uveljavljal le od 29. 3. 2020 dalje (čeprav so bili delavci na čakanju na delo že prej)	100 % nadomestila in vsi prispevki za socialno varnost (od 13. 3. – 31. 5.)
DELODAJALČEVE OMEJITVE	Način napotitve delavca	pisna odredba (vzorec na www.ozs.si)	pisna odredba (vzorec na www.ozs.si)
	Katerim delavcem lahko delodajalec odredi čakanje na delo	vsem kategorijam (tudi varovanim)	vsem kategorijam (tudi varovanim)
	Dopustno je odrediti čakanje na delo med tekom odpovednega roka	ne	Iz poslovnega razloga ne, zaradi višje sile pa da.
	Delavec lahko delavce, ki so na čakanju na delo menja/rotira	da	Pri poslovnem razlogu da, pri višji sili jih ne more. Delavec lahko v mesecu dela 7 zaporednih dni.
	Ali lahko delodajalec delavcem, ki delajo, odredi opravljanje nadurnega dela	ne	Ne, če so delavci na čakanju zaradi poslovnega razloga in lahko delo opravi z delavci, ki so na čakanju. Če so samo zaradi višje sile, pa da.
	Dopustno je odrediti čakanje na delo, četudi imajo delavci, katerih delovni čas je neenakomerno razporejen, višek ur	ne	da
	Delavec, ki se vrne s čakanja na delo, je varovan pred odpovedjo iz poslovnega razloga	Da, šest mesecev po začetku čakanja na delo	ni te omejitve

		Čakanje na delo ZIUPPP	Čakanje na delo in višja sila Mega anti korona (ZIUZEOP)
	Delodajalec nobene- mu izmed delavcem v času, ko je kateri na čakanju na delo, ne sme odpovedati pogodbe iz poslov- nega razloga	da	ni te omejitve
VLOGA, PRILOGE IN ROK	Kam se vloži vloga za povračilo nado- mestila	na Zavod RS za zaposlovanje elektron- sko ali pisno	na Zavod RS za zaposlovanje samo elektronsko
	Rok za vložitev vloge	v 8 dneh od napotitve delavca na čaka- nje na delo, najkasneje do 30. 9.	v 8 dneh od napotitve delavca na čakanje na delo, najpozneje do 31. 5. 2020. Če je bil delavec na čaka- nju že pred uveljavitvijo zakona, pa je rok v 8 dneh od uveljavitve.
	Priloge k vlogi	<ol style="list-style-type: none"> Opis poslovnega položaja zaradi po- sledic vriusa, ki mora vsebovati: <ol style="list-style-type: none"> navedbo vzrokov za bistveno zmanj- šanje obsega dela zaradi virusa podatek o številu delavcev, ki jim delodajalec začasno ne more zagotavlja- ti dela oceno posloводства o možnosti ohran- itve DM Pisna ugotovitev, da ne more zagota- vljati dela hkrati najmanj 30 % Pisna izjava, s katero se zaveže ohran- iti DM delavcev še 6 mes po njihovem začetku čakanja na delo 	<ol style="list-style-type: none"> Pisna izjava o oceni prihodkov (je nastavljena v aplikaciji), odredba o napotitvi na čakanje na delo iz poslovnega razloga, dokazilo delavca o upravičeni odsotnosti (za višjo silo) seznam delavcev na čakanju (vzorec tabele pripravil ZRSZ)
	V kakšnem roku bo ZRSZ povrnil delo- dajalcu nadomestilo	Zadnji dan meseca, ki sledi mesecu izplačila nadomestila plače	10. v mesecu, ki sledi mesecu izpla- čila nadomestila plače
SANKCIJE ZA DELODAJALCA	Sankcije za deloda- jalca	<p>Če ne sporoči rotacije delavca na ZRSZ – mora vrniti nadomestilo za tega delavca + prekršek (globa od 3.000 – 20.000 eur).</p> <p>Če ne izplača neto nadomestila ali če odpove pogodbe o zaposlitvi v naspro- tju s tem zakonom, če odreja nadurno delo in v primeru začetka likvidacije – mora vrniti vsa sredstva in to je prekr- šek (globa od 3.000 – 20.000 eur)</p>	Če delavcem ne izplačuje neto na- domestila plače, če odreja nadurno delo in če o rotaciji delavcev na ča- kanju (da novega ali nekoga pokliče nazaj na delo) ne obvesti ZRSZ, mora prejeta sredstva v celoti vrniti v 3-kratni višini + to je prekršek (globa od 3.000 – 20.000 eur)

Mag. Nina Scortegagna Kavčnik,
vodja SPKSZ

Staša Pirkmaier,
svetovalka – specialistka za
delovno pravo

Čakanje na delo doma in odreditev začasnega opravljanja drugega dela

Mnogi delodajalci so se zaradi perečih kriznih razmer, ki jih povzroča koronavirus, znašli v težkih poslovnih težavah. Nkateri delodajalci želijo svoje delavce obdržati na delovnem mestu, saj jih bodo potrebovali tudi, ko se situacija umiri, nekaterim bi odredili začasno opravljanje drugega dela, morda čakanje na delo doma. Kako naj torej postopa delodajalec, ki zaenkrat ne namrava odpuščati delavcev?

Na podlagi ZDR-1 (Ur. list RS, šte. 21/2013) ima delodajalec z namenom ohranitve zaposlitve možnost, da delavcu odredi **čakanje na delo doma** ali da delavcu odredi **začasno opravljanje drugega ustreznega dela**.

Velja pa poudariti, da gre za ukrep čakanja na delo doma ali odreditvi začasnega opravljanja drugega na podlagi ZDR-1. Podrobnejše novice glede čakanja na delo doma na podlagi ZIPPP (Ur. list šte. 36/2020) ter mega paketa, ki ga je državni zbor sprejel 2. 4. 2020 so prav tako objavljene v tej številki revije.

Kakšna pa je razlika med eno in drugo možnostjo? V primeru čakanja na delo doma delavec ne dela, delodajalec pa mu mora izplačevati nadomestilo plače, v primeru, da delodajalec odredi začasno opravljanje drugega ustreznega dela pa delavec dejansko dela.

Delodajalec se lahko odloči za eno ali drugo opcijo. Če torej začasno, vendar najdlje za čas šestih mesecev v posameznem koledarskem letu, ne more zagotavljati dela delavcu, lahko v skladu z ZDR-1 z namenom ohranitve zaposlitve pisno napoti delavca na čakanje na delo doma. To stori tako, da lahko pošlje pisno napotitev tudi po elektronski poti na elektronski naslov delavca, ki ga zagotavlja in katerega uporabo nalaga delodajalec.

Zakon ne določa, kolikokrat se lahko delavcu odredi čakanje na delo doma. Menim, da se delavcu lahko večkrat odredi čakanje na delo doma, in sicer tolikokrat, dokler ne doseže šestih mesecev, lahko pa je na čakanju na delo doma brez prekinitiv.

V tem času bo delodajalec moral delavcu izplačevati nadomestilo plače v višini najmanj 80 % osnove. Osnova za izračun nadomestila plače je povprečna plača delavca v zadnjih treh mesecih pred čakanjem na delo. V praksi delodajalci večkrat odredijo čakanje na delo, ko je delavcu že odpovedana pogodba o zaposlitvi. Opozoriti velja, da to ni dopustno, saj je namen te določbe ohranitev zaposlitve. V kolikor delodajalec delavca pozove, da se vrne na delo, se mora delavec pozivu odzvati ter priti na delo. V pisni napotitvi na čakanje na delo, delodajalec natančneje določi na kakšen način ga bo obveščal o vrnitvi na delo in v kakšnem roku se je delavec dolžan zglasiti na delo.

Druga možnost pa je, da lahko delodajalec z namenom ohranitve zaposlitve ali zagotovitve nemotenega poteka delovnega procesa, če z zakonom ali kolektivno pogodbo ni določeno drugače, delavcu pisno odredi začasno opravljanje drugega ustreznega dela. To lahko stori v primeru, če se začasno poveča obseg dela na drugem delovnem mestu oziroma vrsti dela pri delodajalcu, če se začasno zmanjša obseg dela na delovnem mestu oziroma v okviru vrste del, ki ga opravlja ter za nadomeščanje začasno odsotnega delavca.

Kaj šteje kot ustrežno delo? Kot ustrežno delo šteje delo, za katerega delavec izpolnjuje pogoje in za katerega se zahteva enaka vrsta in raven izobrazbe, kot se zahteva za opravljanje del, za katerega ima delavec sklenjeno pogodbo o zaposlitvi in za delovni čas, kot je dogovorjen za delo, za katerega ima delavec sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, ter kraj opravljanja dela ni oddaljen več kot tri ure vožnje v obe smeri z javnim prevoznim sredstvom ali z organiziranim prevozom delodajalca od kraja bivanja delavca.

Manjši delodajalec, in sicer tisti, ki zaposluje 10 ali manj delavcev, lahko delavcu pisno odredi tudi začasno opravljanje drugega primerne dela. V primeru primerne dela je dopustna največ ena raven nižje izobrazbe, kot se zahteva za opravljanje dela, za katerega ima delavec sklenjeno pogodbo o zaposlitvi.

Odreditev drugega ustreznega dela oziroma primerne dela lahko traja največ 3 mesece v koledarskem letu. Delavec, ki začasno opravlja drugo ustrežno oziroma primerno delo, ima pravico do plače, kot da bi opravljal svoje delo, če je to zanj ugodnejše.

Dušan Bavec,
specialist za delovno pravo
in pravo socialne varnosti

Pravilno izpeljan postopek odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov v času korona virusa

Dejstvo je, da bo marsikateri delodajalec zaradi aktualnih kriznih razmer, ki jih povzročata koronavirus, zagotovo imel tako velike poslovne težave, da jih niti finančne spodbude, ki jih prinaša »interventni mega zakon« ne bodo odpravile v zadostni meri. Zato je dobro poznati osnovne značilnosti postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov.

Ob predpostavki, da ima delodajalec že sicer poslovne težave, zaradi katerih je zaposlenim težko zagotavljati delo pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi in predstavlja situacija povezana s koronavirusom še dodatne ekonomske težave, so odpovedi pogodb zadnje dni dokaj realna opcija. K takšnim odločitvam pri nekaterih še dodatno prispeva tudi to, da bodo delodajalci za uveljavljanje povračila nadomestila plače v višini 80 % delavčeve plače, ta sredstva morali uveljavljati oz. refundirati na zavodu za zaposlovanje. To pomeni, da morajo delavcem nadomestilo plače najprej izplačati in šele po podani vlogi in z ustreznim zamikom dobijo predvideno povračilo nadomestila plače. Iz svetovalne prakse zadnjih nekaj dni ugotavljam, da bo to marsikateremu podjetju predstavljalo tako velike likvidnostne težave, da tega ne bo zmož, zato se nekateri raje odločajo za podajo odpovedi. To še posebej velja za tiste, ki imajo zaposlene krajši čas, saj jih tako bremeni nižja odpravnina, če sploh, saj do odpravnine pri niso upravičeni tisti, ki nimajo vsaj enega leta zaposlitve pri zadnjem delodajalcu.

Posebno pravno varstvo pred odpovedjo

Še preden pristopimo k podaji odpovedi pogodbe o zaposlitvi posameznemu delavcu, je treba preveriti, ali zaposleni morda sodi med t.i. varovane kategorije oseb, ki jim odpovedi iz poslovnih razlogov sploh ni moč podati (npr. nosečnice, de-

lavke, ki dojijo otroka do enega leta starosti, in starši, v času, ko izrabljajo starševski dopust v strnjem nizu v obliki polne odsotnosti z dela in še en mesec po izrabi tega dopusta) ali pa le pod določenimi dodatnimi pogoji (invalid, delavec pred upokojitvijo). Nekaterim kategorijam se odpoved lahko poda samo ob njihovem pisnem soglasju, kar sicer razbremeni delodajalca, toda na drugi strani pa povzroči ustrezne negativne posledice delavcu pri uveljavljanju pravic iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti na zavodu za zaposlovanje.

Ali obstaja kakšna razlika v postopku odpuščenja delavcev, ki so zaposleni za nedoločen čas v primerjavi s tistimi, ki so zaposleni za določen čas?

Postopek odpuščenja delavcev je enak v obeh primerih. Naj pa ima delodajalec pred očmi, da je najkrajši odpovedni rok, (če ob tem zanemarimo možnost dogovora o ustreznem denarnem povračilu namesto dela ali celotnega odpovednega roka), ki začne teči naslednji dan po vročitvi odpovedi, 15 dni. Lahko se zgodi, da bo pogodba o zaposlitvi za določen čas iztekla celo prej ali pa z nepomembno časovno razliko. S tem v zvezi kaže upoštevati dejstvo, da morebiten obstoj bolniškega staleža ali porodniškega dopusta ob izteku pogodbe za določen čas ne predstavlja nikakršne ovire za prenehanje delovnega razmerja, medtem ko obstoj bolniškega staleža ob izteku odpovednega roka, ko se odpoveduje pogodba iz poslovnih razlogov predstavlja relativno oviro, ki se odraža na ta način, da se odpovedni rok podaljša vse dokler ni delavec zopet sposoben za delo vsaj v polovičnem obsegu, toda maksimalno za 6 mesecev.

Oblika in vsebina odpovedi

V odpovedi, ki mora biti pisna, mora delodajalec navesti utemeljen odpovedni razlog, ga ustrezno obrazložiti, določiti odpovedni rok in odpravnino, opozoriti delavca na pravno varstvo, kakor tudi na njegove pravice iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti.

Odpovedni rok in odpravnina

Obvezen sestavni del tovrstne odpovedi sta tudi odpovedni rok in odpravnina, oboje pa je odvisno od trajanja zaposlitve pri zadnjem delodajalcu, torej pri delodajalcu, ki podaja odpoved in eventualnih njegovih pravnih prednikih. Predvsem v družinskih podjetjih gre za tipičen primer, ko se poleg same dejavnosti prenašajo na naslednike tudi zaposleni, za katere se zaradi upoštevanja delovnopravne kontinuitete šteje kot da ni bilo prekinitve zaposlitve.

Odpovedni rok, ki začne teči prvi naslednji dan po vročitvi odpovedi, ne glede na to, na kakšen način se le-ta opravi, traja od 15 do 80 dni. Pravno podlago predstavlja 94. člen ZDR-1, ki s tem v zvezi določa, da traja v takem primeru odpovedni rok:

- do enega leta zaposlitve pri delodajalcu 15 dni,
 - od enega do dveh let zaposlitve pri delodajalcu 30 dni.
- Nad dve leti zaposlitve pri delodajalcu odpovedni rok v

trajanju 30 dni narašča za vsako izpolnjeno leto zaposlitve pri delodajalcu za dva dni, največ pa do 60 dni.

Nad 25 let zaposlitve pri delodajalcu je odpovedni rok 80 dni, če ni s kolektivno pogodbo na ravni dejavnosti določen drugačen odpovedni rok, vendar ne krajši kot 60 dni. Delodajalec in delavec se skladno s 96. členom ZDR namesto dela ali celotnega odpovednega roka lahko dogovorita o ustreznem denarnem povračilu, ki se obravnava kot drug prejemek iz delovnega razmerja, kar pomeni, da je obdavčen in oprispvčen. Tak dogovor mora biti v pisni obliki. Osebo spadamo v skupino strokovnjakov, ki meni, da je denarno povračilo, četudi le minorno, bistvena sestavina takšnega dogovora, kar pomeni, da ne more biti znesek 0 €, so pa s tem v zvezi v strokovni javnosti tudi drugačna stališča. S tem v zvezi je pomembno vedeti tudi to, da ob pogoju, da ima zadostno gostoto zavarovalne dobe, delavec denarno nadomestilo lahko uveljavi že s prvim naslednjim dnevom, ki sledi datumu prenehanja delovnega razmerja na podlagi tozadavnega dogovora in ne šele potem, ko bi se siceršnji odpovedni rok iztekel, če do dogovora ne bi prišlo.

Odpravnina: podobno se s trajanjem zaposlitve ustrezno višje ovrednoti posamezno leto dela pri zadnjem delodajalcu tudi pri določitvi odpravnine. Do odpravnine so skladno s 108. členom ZDR-1 upravičeni tisti delavci, ki so zaposleni pri delodajalcu najmanj eno leto. Višina odpravnine je odvisna od osnove in trajanja zaposlitve pri delodajalcu, ki daje odpoved. Osnovo predstavlja povprečna mesečna bruto plača, ki jo je prejel delavec ali ki bi jo prejel delavec, če bi delal, v zadnjih treh mesecih pred odpovedjo. Primer iz prakse: če delodajalec poda odpoved delavcu npr. 25. marca, pridejo v poštev za določitev osnove decembrska plača izplačana v januarju, januarska izplačana v februarju in februarjska izplačana najkasneje do 18. marca. Četudi bi delavec v odpovednem roku dobil še kakšno plačo, le-ta ni relevantna za določitev osnove za odpravnino.

Delovna doba pri delodajalcu ob izteku odpovednega roka (najkasneje takrat mora biti odpravnina tudi izplačana) se vrednoti tako, da velja posamezno leto 1/5 osnove, če je bil zaposlen do 10 let, za zaposlitev od 10 do 20 let velja vsako leto 1/4 osnove, nad 20 let pa 1/3 osnove. Merodajna so dopolnjena in ne zaokrožena leta zaposlitve pri zadnjem delodajalcu in ne skupna delovna doba delavca.

Za določitev odpovednega roka je relevantno trajanje zaposlitve v času, ko se odpoved podaja, za določitev odpravnine pa trajanje zaposlitve ob izteku odpovednega roka, ko se torej delovno razmerje zaključí. Primer iz prakse: Zaradi ekonomsko nevdržne situacije, ki jo je povzročil KV bom odpustil delavko, ki je zaposlena pri nas 11 mesecev in 20 dni. Kateri presečni datum je merodajen za določitev odpovednega roka in odpravnine?

V danem primeru to pomeni, da je delavka upravičena do 15 dnevnega odpovednega roka, saj ob podaji odpovedi še ni zaposlena 1 leto, hkrati pa ji pripada za dopolnjeno leto zaposlitve ob izteku odpovednega tudi odpravnina v višini

1/5 osnove, ki jo predstavlja njena povprečna mesečna bruto plača iz zadnjih treh mesecev pred odpovedjo.

Vpliv bolniškega staleža na postopek odpovedi

Delodajalec lahko delavcu vroči odpoved pogodbe o zaposlitvi tudi v času, ko je delavec v bolniškem staležu in tudi v tem času odpovedni rok nemoteno teče. V kolikor je delavec v bolniškem staležu tudi ob izteku odpovednega roka, pa se le-ta podaljša vse dokler se delavec ne vrne na delo oziroma bi se moral vrniti na delo (zadostuje že s polovičnim delovnim časom), največ pa za šest mesecev po izteku sicer predvidenega odpovednega roka. Četudi je takrat še vedno v polni bolniški, se mu delovno razmerje vseeno zaključí.

Vročitev odpovedi

Odpoved pogodbe o zaposlitvi mora biti delavcu tudi vročena, saj v nasprotnem ne začne teči odpovedni rok. Odpoved mora delodajalec delavcu vročiti praviloma osebno v prostorih delodajalca oziroma na naslov, določen v pogodbi o zaposlitvi. Če delavec nima stalnega ali začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji, se odpoved objavi na oglasnem mestu na sedežu delodajalca. Po preteku osmih dni se šteje vročitev za opravljeno.

Kazenske določbe

Da kaže biti pozoren na posamezne zgoraj navedene zahteve zakona, je razvidno tudi iz kazenskih določb zakona, opredeljenih v členih 217 do 217 b ZDR-1, ki predvidevajo za delodajalce precej visoke denarne kazni, ki so vsekakor vredne temeljitega razmisleka kako postopati v omenjenih primerih odpovedovanja pogodb o zaposlitvi iz poslovnih razlogov. Strokovnost ima svojo ceno in tako je nenazadnje tudi prav. Med strokovnjake se štejemo tudi delovnopравни svetovalci SC OZS, kjer vam po predhodni temeljiti preverbi podatkov o delavcu in delodajalcu ter njegovih poslovnih težavah, tudi lahko pripravimo odpoved tako kot narekuje zakon, resda kot delno plačljivo storitev, toda v danih »korona razmerah« za člane z visokimi popusti. Za tiste člane OZS, ki imajo dovolj tovrstnega strokovnega znanja, pa je na razpolago tudi brezplačen ustrezen vzorec tovrstne odpovedi.

V kolikor se vsem opozorilom navkljub odločite za samostojno izpeljavo postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi, morate izhajati iz predpostavke, da je odpoved skrajni ukrep. Za ustvarjanje dobre klime z delavci, ki jih v teh kriznih časih odpuščate, sčasoma pa jih utegnete spet zaposliti, zagotovo ni nepomemben podatek, da je delavec ob zadostni gostoti zavarovanja upravičen tudi do pravic na zavodu za zaposlovanje, če je seveda postopek odpovedi pravilno izpeljan, in obratno.

Jasmina Malnar Molek,
davčna svetovalka -
specialistka

Omilitev posledic COVID-19 za samostojne podjetnike in družbenike poslovalne osebe

Državni zbor je na seji 2. 4. 2020 sprejel Zakon o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP). Veljati bo začel naslednji dan po objavi v Uradnem listu RS, predvidoma 11. 4. 2020. Ukrepi iz zakona veljajo od 13. 3. 2020 do 31. 5. 2020, razen če zakon ne določa drugače, pri čemer se bo veljavnost zakona podaljšala za 30 dni, v kolikor epidemija do 15. 5. 2020 ne bo preklicana.

1. Temeljni dohodek

Do temeljnega dohodka so upravičeni samostojni podjetniki in družbeniki poslovalne osebe, obvezno zavarovani na podlagi opravljanja te dejavnosti, če ne izpolnjujejo pogojev za obvezno vključitev v obvezno zavarovanje tudi na kakšni drugi zavarovalni podlagi. Temeljnega dohodka ne bodo prejele osebe, ki so delno zavarovane preko s.p.-ja, kot npr. popoldanski s.p., delni upokojenec, samostojni podjetnik, ki je delno zavarovan na podlagi delovnega razmerja ipd.

Temeljni dohodek bo upravičencu izplačan, če je opravljal dejavnost najmanj od 13. 3. 2020 do uveljavitve zakona, pod pogojem, da ima upravičenec poravnane vse obveznosti, ki jih pobira davčni organ (davki, prispevki, trošarine, carine ipd.) na dan uveljavitve zakona. Za izplačilo mesečnega temeljnega dohodka mora upravičenec preko eDavkov predložiti izjavo (dostopna bo od 14. 4. 2020 dalje na eDavkih), s katero izjavlja, da je oseba, kot jo opredeljuje prejšnji odstavek in da zaradi epidemije ne more opravljati dejavnosti ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu. Bistveno zmanjšan obseg opravljanja dejavnosti pomeni:

- vsaj 25 % zmanjšanje prihodkov upravičenca v mesecu marcu 2020 v primerjavi s prihodki v mesecu februarju 2020, ali
- vsaj 50 % zmanjšanje prihodkov upravičenca v mesecu aprilu ali maju 2020 v primerjavi s prihodki v mesecu februarju 2020.

Temeljni dohodek

mesec	višina v eur	predložitev izjave	nakazilo
marec	350,00	do 18.4.2020	25.4.2020
april	700,00	19.4.2020 - 30.4.2020	10.5.2020
maj	700,00	1.5.2020-31.5.2020	10.6.2020

Izjava se lahko predloži za posamezen mesec ali za več mesecev skupaj, pri čemer mora biti predložena najkasneje do 31. 5. 2020. Izjava je informacija javnega značaja in se objavi na spletni strani FURS.

V kolikor bodo prihodki upravičenca v prvem polletju 2020 upadli za manj kot 20 % glede na isto obdobje leta 2019 in v drugem polletju 2020 preseglji za več kot 20 % rast prihodkov glede na isto obdobje leta 2019, mora upravičenec vrniti celotno pomoč.

2. Oprostitev plačila prispevkov

Do oprostitve plačila prispevkov za mesec april in maj 2020 so upravičeni samostojni podjetniki in družbeniki poslovalne osebe, ki so na dan uveljavitve zakona, vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, če ne izpolnjujejo pogojev za vključitev v obvezno zavarovanje tudi na kakšni drugi zavarovalni podlagi. Pogoj za uveljavitev ukrepa oprostitve prispevkov za vsa obvezna socialna zavarovanja:

1. predložitev izjave (uporabi se ista izjava kot za temeljni dohodek),
2. vključenost v zavarovanje na dan uveljavitve zakona,
3. poravnane vse zapadle obveznosti do davčne uprave na dan oddaje vloge.

Za oprostitve prispevkov se uporablja ista izjava kot za temeljni dohodek, s katero upravičenec izjavlja, da zaradi epidemije ne more opravljati dejavnosti ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu. Izjava se predloži preko eDavkov najkasneje do:

oprostitve prispevkov

mesec	predložitev izjave
marec	do 30. 4. 2020
april	do 30. 4. 2020
maj	do 31. 5. 2020

Zavezanec, ki izpolnjuje pogoje za oprostitve plačila prispevkov za socialno varnost, prispevke v obračunu prispevkov samo obračuna in jih ne plača, pri čemer ne sme predložiti obračuna prispevkov za socialno varnost z višjo zavarovalno osnovo v skladu s 16. odstavkom 145. člena ZPIZ-2¹.

V kolikor se naknadno ugotovi, da izjava vsebuje neresnične podatke, so prejemniki dolžni vrniti oproščene prispevke za socialno varnost skupaj z zakonsko določenimi zamudnimi obrestmi.

3. Vračilo temeljnega dohodka in oproščenih prispevkov

V kolikor bodo upravičenci, ki so prejeli temeljni dohodek oziroma so jim bili oproščeni prispevki za socialno varnost,

od uveljavitve zakona do konca leta 2020, izplačali udeležbo v dobičku, del plače za poslovno uspešnost ali nagrade poslovodstvu, morajo vrniti prejeta sredstva skupaj z zakonsko določenimi zamudnimi obrestmi.

Zavezanec, ki naknadno ugotovi, da ni izpolnjeval pogojev za pridobitev upravičenj, o tem obvesti FURS in znesek prejete pomoči vrne na podlagi ugotovitvene odločbe v roku 30 dni.

4. Bolniška odsotnost

Nosilci dejavnosti in družbeniki poslovodne osebe, ki samostojno opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic, in ki imajo na dan uveljavitve tega zakona pravico do nadomestila med začasno zadržanostjo od dela zaradi bolezni ali poškodbe v svoje breme (v nadaljnjem besedilu: nadomestilo OZZ), ali pravico do nadomestila OZZ pridobijo po uveljavitvi tega zakona, se nadomestilo OZZ krije iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja za čas od uveljavitve zakona do prenehanja razlogov za začasno zadržanost, vendar najdlje do 31. 5. 2020.

Nadomestilo OZZ se izplača v višini nadomestila, ki je za prvih 90 dničasne zadržanosti od dela v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja določeno v 31. členu ZZVZZ². Nadomestilo izplača Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije v 30 dneh po predložitvi zahteve, ki mora biti podana elektronsko na ZZZS najpozneje do 30. 9. 2020.

5. Akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti in akontacija davka od dohodkov pravnih oseb

Akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti in davka od dohodkov pravnih oseb, ki dospe v plačilo aprila in maja 2020 se ne plača, prav tako se ne šteje za obračunano. Skladno z ZDavP-2³ obroki akontacije dospejo v plačilo na zadnji dan obdobja, na katerega se nanašajo in morajo biti plačani v desetih dneh po dospelosti.

V davčnem obračunu za leto 2020 bodo zavezanci upoštevali le deset obrokov akontacije davka.

6. Ukrepi za delavce, zaposlene pri samostojnih podjetnikih

ZIUZEOP vsebuje tudi ukrepe za omilitev posledic COVID-19 zaposlene pri samostojnih podjetnikih. Več o ukrepih najdete v tabeli Nine Scortegagna Kavčnik.

¹ Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17, 28/19 in 75/19)

² Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K in 36/19)

³ Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 22/14 – odl. US, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 – ZJF-H, 36/19 in 66/19)

Zdenka Bedekovič,
specialistka za poslovanje v tujini,
plače in knjigovodstvo

Skrb majhnih slovenskih delodajalcev vse večja pri zaposlitvah tujcev

Vse več je majhnih slovenskih delodajalcev, ki so svoje delavce poslali na čakanje na delo ali pa so jih že predčasno odpustili zaradi kritične situacije v gospodarstvu oziroma odpovedi naročil iz tujine. Čeprav so bili sprejeti »proti korona ukrepi« z zamikom, zrejo podjetniki v prihodnost z veliko mero zaskrbljenosti.

Trenutna situacija zaradi širjenja koronavirusa največ težav povzroča slovenskim malim delodajalcem, ki imajo v različnih panogah zaposlene tujce (gradbeništvo, avtoprevoznništvo, gostinstvo itd.). Največ zaposlenih tujih delavcev, ki delajo v Sloveniji, kot vemo prihaja iz nekdanjih republik skupne države. V praksi se podjetja srečujejo z različnimi težavami, zato najpogostejše, ki delajo majhnim slovenskim delodajalcem največ skrbi omenjamo v nadaljevanju.

Ko gre za »čakanje na delo tujca« je postopek skladen z Zakonom o delovnih razmerjih (Uradni list RS 21/2013-ZDR-1 s spremembami), saj gre za pristojnost med delavcem in delodajalcem. Naj opozorimo, da se v takem primeru ohrani pogodba o zaposlitvi kot vključenost v socialna zavarovanja. Prav tako pa tudi enotno dovoljenje in soglasje.

V primeru, da delodajalec tujca odpusti in ga pošlje na Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, je tujec skladen s tretjim odstavkom 56. člena Zakona o tujcih (ZTuj) upravičen do bivanja za čas prejemanja denarnega nadomestila. Če ga isti delodajalec ponovno zaposli, ta potrebuje novo soglasje in informativni list. Torej lahko isti delodajalec tujca zaposli le z novim soglasjem in informativnim listom ter ponovno prijavi v obvezna socialna zavarovanja.

Glede na to, da države zapirajo svoje meje ena za drugo, bo v prihodnih dneh omejeno tudi gibanje tujcev ter njihov prihod nazaj v Slovenijo. V primeru nove zaposlitve tujca iz BiH mora tujec imeti vse dokumente, ki so potrebni za začetek dela v Sloveniji. Ti dokumenti so: delovno dovoljenje, enotno

dovoljenje, pogodbo o zaposlitvi in opravljen zdravniški pregled za zaposlitev. Če ima tujec, ki se bo na novo zaposlil v Sloveniji vso potrebno zahtevano dokumentacijo, potem lahko pride in dela v Sloveniji.

Razmere na terenu se zelo hitro spreminjajo, zato delodajalcem priporočamo spremljanje navodil ministrstva za zunanje zadeve in tujih inštitucij, od koder prihajajo tuji delavci. Vse podrobne informacije so za delodajalce objavili na ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (<https://www.gov.si/novice/2020-03-17-dopolnjena-verzija-dokumenta-pravice-in-obveznosti-iz-delovnega-razmerja/>).

Avstrija

Naj še opozorimo, da je v Uradnem listu RS št. 34/2020 objavljen »Odlok o določitvi pogojev vstopa v Republiko Slovenijo iz Republike Avstrije zaradi zaježitve in obvladovanja nalezljive bolezni«, ki ga objavljamo v celoti:

»Odlok določa vzpostavitev in delovanje trinajstih kontrolnih točk na cestnih povezavah na mejnem območju z Republiko Avstrijo: Gornja Radgona – Bad Radkersburg, Kuzma – Bonisdorf, Holmec – Grablach, Karavanke – Karawankentunnel, Jurij – Langegg, Vič – Lavamund, Ljubelj – Loibltunnel, Trate – Mureck, Radlje – Radlpass, Gederovci – Sieldorf, Šentilj (avtocesta) – Spielfeld (Autobahn), Šentilj (magistrala) – Spielfeld (Bundesstrasse) in Korensko sedlo – Wurzenpass.

Kontrolne točke so odprte ves čas, razen:

- Holmec – Grablach, ki je odprta od 5. do 21. ure,
- Jurij – Langegg in Šentilj (magistrala) – Spielfeld (Bundesstrasse), ki sta odprti od 6. do 21. ure,
- Vič – Lavamund in Korensko sedlo – Wurzenpass, ki sta odprti od 5. do 23. ure.

Upravljalci cest zagotovijo vzpostavitev ustrezne signalizacije kontrolnih točk in zaporo vseh drugih cestnih povezav z Republiko Avstrijo.

Vlakovni potniški promet med Avstrijo in Slovenijo se ne izvaja.

Vstop v Slovenijo se dovoli tujcu, če predloži dokazilo v slovenskem, angleškem ali nemškem jeziku, ki ni starejše od treh dni, o opravljenem molekularnem laboratorijskem testu na prisotnost SARS-CoV-2 (COVID-19), s katerim izkaže negativen izvid na SARS-CoV-2 (COVID-19).

Če tujec tega dokazila ne predloži, se mu vstop v Slovenijo kljub temu dovoli, če:

- je njegova telesna temperatura nižja od 37,5 °C in
- ne kaže jasnih znakov okužbe zgornjih dihal (kašelj, kihanje, oteženo dihanje).

Vstop v Slovenijo se dovoli državljanu Republike Slovenije in osebi s stalnim ali začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji. Če ima višjo temperaturo od 37,5 °C ali kaže jasne znake okužbe zgornjih dihal (kašelj, kihanje, oteženo dihanje), se ga seznanja z navodili Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Odlok se ne uporablja za državljane Republike Slovenije in državljane Republike Avstrije, dvolastnike, ki imajo svoja zemljišča na obeh straneh državne meje in opravljajo kme-

tijsko-poljedelska dela, čezmejne delovne migrante, tovorni promet, potnike intervencijskih, ambulantnih in reševalnih vozil, za tranzit v obliki organiziranih humanitarnih konvojev. Tranzit oseb, za katere se predvideva, da zaradi ukrepov sosednjih držav ne bodo mogle zapustiti ozemlja Republike Slovenije, se ne dovoli.

Odlok izvajajo zdravstveni delavci in Civilna zaščita Republike Slovenije ob asistenci Policije. Izvajanje se prilagaja gostoti prometa in izraženim tveganjem pri potnikih na posamezni kontrolni točki.

Odlok je pričel veljati 25. marca 2020 ob 00.00.«

Tadeja Bučar,
svetovalka SPOT
Osrednjeslovenske regije

Odlog plačila obveznosti kreditorejmalcev

Zakon o interventnem ukrepu odloga plačila obveznosti kreditorejmalcev (v nadaljevanju ZIUOPOK) omogoča, da bodo banke kreditorejmalcem odložile plačilo kreditnih obveznosti. Po ZIUOPOK bodo banke lahko odobrile odlog plačila obveznosti **kreditorejmalcem**, pri čemer se za kreditorejmalca (za namene ZIUOPOK) štejejo:

- gospodarska družba, ustanovljena po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, ki ima sedež v Republiki Sloveniji,
- zadruga, društvo, zavod, ustanova, fizična oseba, ki zaposluje delavce v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, ali samozaposlena oseba, ki ima sedež oziroma stalno prebivališče v Republiki Sloveniji,
- nosilec kmetijskega gospodarstva v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, ali nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo,
- fizična oseba, ki je državljan Republike Slovenije in ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

Zakon predvideva odlog kredita za obdobje **12 mesecev**, in sicer za kreditne obveznosti kreditorejmalca, ki do razglasitve epidemije virusa še niso zapadle v plačilo in za na novo sklenjene kreditne pogodbe v obdobju veljavnosti zakona.

Banka in kreditojemalec se bosta lahko sporazumela tudi za drugačen odlog, ki bo za kreditojemalca ugodnejši. Kreditojemalec, ki ni velika družba po Zakonu o gospodarskih družbah in ki opravlja dejavnost, za katero je bilo z vladnim ali občinskim odlokom določeno, da se opravljanje storitve in prodaja blaga zaradi epidemije začasno prepove, bo do odloga upravičen avtomatsko. V času odloga plačevanja kreditnih obveznosti bo dolžan kreditojemalec **mesečno poročati** banki o svojem poslovnem položaju.

Vlogo za odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe bo mogoče na banko podati najkasneje v šestih mesecih po preklicu epidemije, zakon pa bo veljal 18 mesecev od prenehanja epidemije.

Interventni ukrepi na javnofinančnem področju

Zakon o interventnih ukrepih na javnofinančnem področju (v nadaljevanju ZIUJP) administrativno razbremenjuje podjetnike in gospodarske družbe saj podaljšuje roke za izpolnitev obveznosti davčnih zavezancev.

Ukrepi, ki izhajajo iz zakona:

1. Predlaganje obračunov

V smeri lažjega izpolnjevanja obveznosti davčnih zavezancev se zamikajo roki za predložitev podatkov za leto 2019 na 31. maj 2020 (ki se zaradi nedelje izteče 1. 6. 2020), in sicer :

- davčnega obračuna akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, DohDej;
- davčnega obračuna davka od dohodkov pravnih oseb, DDPO;
- letnih poročil Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

2. Zahteva za spremembo predhodne akontacije oziroma akontacije dohodnine ter akontacije davka od dohodkov pravnih oseb

Poenostavitev glede na dosedanjo prakso. V času trajanja interventnega zakona k zahtevi za omenjeno spremembo

akontacije ne bo potrebno prilagati davčnega obračuna za tekoče davčno obdobje pred vložitvijo vloge. Vlogi bo potrebno priložiti oceno davčne osnove za tekoče leto ter podatke, ki dokazujejo spremembo davčne osnove. FURS bo pripravil obrazec za izračun ocene. Davčni zavezanec predloži zahtevo za znižanje akontacije davka kot vlogo, ki jo vloži preko eDavkov kot lastni dokument, izjemoma pa lahko tudi po elektronski pošti (v najkrajšem možnem času bo pripravljen tudi elektronski obrazec).

3. Določitev nove zavarovalne osnove

Zaradi prestavitve roka oddaje letnega obračuna DohDej se skrajni rok za določitev nove zavarovalne osnove prestavlja na mesec junij 2020. Nova zavarovalna osnova v letu 2020 se določi za mesec po mesecu, v katerem je bil obračun davka predložen davčnemu organu, vendar najpozneje za mesec junij 2020.

4. Odlog in obročno plačilo davkov

Zavezanec lahko z vlogo, ki jo pošlje preko eDavkov ali izjemoma preko elektronske pošte zaprosi za odlog plačila davka za čas do dveh let ali plačilo davka v največ 24 mesečnih obrokih v obdobju 24 mesecev, zaradi izgube sposobnosti pridobivanja prihodkov zaradi epidemije virusa COVID-19. davčni organ odloči o odlogu oziroma plačilu davkov v roku osmih dni od dneva prejema vloge.

Odlog in obročno plačilo je mogoče npr. za plačilo poračuna na podlagi letnega davčnega obračuna, obračuna DDV, inšpekcijske odločbe, **po novem** pa tudi za **akontacije davka in davčni odtegljaj (ne velja za prispevke za socialno varnost)**.

V času odloga in obročnega plačila **ne tečejo obresti**.

5. Davčna izvršba

Politiko izvajanja davčne izvršbe v času epidemije virusa COVID-19 določi **minister, pristojen za finance**. V tem času ne teče zastaranje pravice do izterjave davkov, če davčni organ ne začne ali ne nadaljuje že začete davčne izvršbe.

V kolikor epidemija do 15.5.2020 ne bo preklicana, se roki iz 1. in 3.točke podaljšajo za 30 dni.

Spet nove možnosti prihrankov!

”VEČKRAT ME JE
REŠILA MOŽNOST
PLAČILA NA
OBROKE.”

foto: Bigstockphoto > oblikovanje: Uvid.si

in več kot 100 odličnih partnerjev na vaši poslovni poti!

- › Ugodnosti pri partnerjih Mozaika podjetnih.
- › Ugodnostih pri OZS in območnih obrtno-podjetniških zbornicah.
- › Ugodnosti pri obrtnikih in podjetnikih.
- › Plačila na obroke doma, v tujini in na spletu. Brez menjave banke.

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Pregled podatkov po ključnih kolektivnih pogodbah dejavnosti zasebnega sektorja

Opombe: Preglednica je le delovni pripomoček in zajema ključne kolektivne pogodbe dejavnosti zasebnega sektorja.

Za morebitne napake pri vnosu ne odgovarjamo.

Poudarjena dejavnost pomeni, da ima kolektivna pogodba za to dejavnost razširjeno veljavnost.

OPOZORILO: Iz spodnjih tabel izhajajo podatki iz Uradnih listov, objavljenih do dne 31. 3. 2020.

OPOZORILO: Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo je z 31. 12. 2018 prenehala veljati, z 31. 12. 2019 pa se je prenehala uporabljati.

→ Kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije (Ur. l. RS, št. 52/18 in nasl.)

Podpisniki: TZS, GZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 31. 12. 2022

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

45 Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil,

46 Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili in

47 Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 67/18).

Najnižje osnovne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2019 dalje*	576,65	598,78	634,36	677,14	754,78	909,02	1.084,12

*Najnižje osnovne plače se 1. julija 2019 uskladijo z inflacijo, merjeno z indeksom cen življenjskih potrebščin SURS VI 19/XII 18, če je inflacija višja kot 1 %, in sicer za razliko od 1 % do dejanskega % inflacije.

→ Kolektivna pogodba za kmetijstvo in živilsko industrijo Slovenije (Ur. l. RS, št. 24/19)

Podpisniki: GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, ZDS in Zadrzna zveza Slovenije

Časovna veljavnost: do 1. 5. 2021

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

01.110	01.120	01.130	01.140	01.150	01.160	01.190	01.210	01.220	01.230	01.240	01.250	01.260	01.270	01.280
01.290	01.300	01.410	01.420	01.430	01.440	01.450	01.460	01.470	01.480	01.490	01.500	01.610	01.620	01.630
01.640	03.110	03.120	03.210	03.220	10.110	10.120	10.130	10.200	10.310	10.320	10.390	10.410	10.420	10.510
10.520	10.610	10.620	10.710	10.720	10.730	10.810	10.820	10.830	10.840	10.850	10.860	10.890	10.910	10.920
11.010	11.020	11.030	11.040	11.050	11.060	11.070	12.000	81.300						

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur v EUR):

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 1. 2020 dalje	534,01	585,68	648,85	715,84	801,97	943,60	1.066,10	1.257,50

→ Kolektivna pogodba gradbenih dejavnosti (Ur. l. RS, št. 101/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo: 41 Gradnja stavb
42 Gradnja inženjerskih objektov
43 Specializirana gradbena dela in

8.110	8.120	23.320	23.510	23.520	23.610	23.620	23.630	23.640	23.650	23.690	23.700
-------	-------	---------------	---------------	--------	--------	--------	--------	--------	---------------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 30/18). Označene in **42.910**.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	IV./2	V.	V./2	VI.	VI./2	VII.	VII./2	VII./3	VIII.
od 1. 1. 2019 dalje	480,13	532,90	590,64	654,39	694,09	773,48	821,60	866,11	1.003,24	1.027,30	1.154,81	1.243,82	1.377,35

→ **Kolektivna pogodba dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije** (Ur. l. RS, št. 56/18 in nasl.)

Podpisniki: TGZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 31. 12. 2022

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

55.100	55.201	55.202	55.203	55.204	55.209	55.300	55.900	56.101	56.102	56.103	56.104	56.105	56.210	56.290
56.300	77.340	79.110	79.120	79.900	85.510	86.220	92.001	92.002	93.110	93.120	93.130	93.190	93.210	93.291
93.292	93.299													

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 13/19).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1. 3. – 30. 6. 2020	504,00	573,52	715,53	797,46	863,02	983,18	1.048,72	1.234,43
1. 7. 2020 - dalje	529,20	602,20	751,31	837,33	906,17	1.032,34	1.101,16	1.296,15

→ **Kolektivna pogodba za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije** (Ur. l. RS, št. 78/14 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje kovinskih materialov in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

24.100	24.200	24.310	24.320	24.330	24.340	24.410	24.420	24.430	24.440	24.450	24.510	24.520	24.530	24.540
25.500	32.110	32.120	32.130											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 39/15).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2020 dalje	549,84	609,00	669,90	767,34	836,94	976,14	1.141,44	1.306,74	1.539,90
na uro	3,16	3,50	3,85	4,41	4,81	5,61	6,56	7,51	8,85

→ **Kolektivna pogodba za papirno in papirno-predelovalno dejavnost** (Ur. l. RS, št. 110/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje papirne in papirno predelovalne industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki trajno opravljajo delo na območju Republike Slovenije in so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

17.110	17.120	17.210	17.220	17.230	17.240	17.290
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 35/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	V./1	V./2	VII.	VIII.
od 1. 1. 2019 dalje	477,38	541,78	606,33	670,77	783,95	1014,49	1198,94	1521,75	1752,32

→ **Kolektivna pogodba grafične dejavnosti** (Ur. l. RS, št. 77/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS – Medijska zbornica in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

18.110	18.120	18.130	18.140
--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2020 dalje	484,18	532,61	590,71	663,34	755,35	866,70	982,91	1.360,57	1.641,40

→ **Kolektivna pogodba za dejavnost elektroindustrije Slovenije** (Ur. l. RS, št. 108/05 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za elektroindustrijo in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost:

26.110	26.120	26.200	26.300	26.400	26.510	26.520	26.600	26.700	26.800	27.110	27.120	27.200	27.310	27.320
27.330	27.400	27.510	27.900	28.230	29.310	32.500	33.130	33.140	33.200	95.220				

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 47/09).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2019 dalje	577,68	591,60	649,02	730,80	796,92	927,42	1.078,80	1.231,92	1.449,42
na uro	3,32	3,40	3,73	4,20	4,58	5,33	6,20	7,08	8,33

→ **Kolektivna pogodba za kovinsko industrijo Slovenije** (Ur. l. RS, št. 6/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za kovinsko industrijo in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

25.110	25.120	25.210	25.290	25.300	25.400	25.611	25.619	25.620	25.710	25.720	25.731	25.732	25.910	25.920
25.930	25.940	25.990	27.520	28.110	28.120	28.130	28.140	28.150	28.210	28.220	28.230	28.240	28.250	28.290
28.300	28.410	28.490	28.910	28.920	28.930	28.940	28.950	28.960	28.990	29.100	29.200	29.320	30.110	30.120
30.200	30.300	30.400	30.910	30.920	30.990	33.110	33.120	33.150	33.160	33.170	33.190	33.200		

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 80/15).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2019 dalje	535,92	584,64	647,28	737,76	803,88	941,34	1.097,94	1.252,80	1.482,48
na uro	3,08	3,36	3,72	4,24	4,62	5,41	6,31	7,20	8,52

→ **Kolektivna pogodba za dejavnosti pridobivanja in predelave nekovinskih rudnin Slovenije**

(Ur. l. RS, št. 55/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za nekovine in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

08.110	08.120	08.910	08.930	08.990	23.110	23.120	23.130	23.140	23.190	23.200	23.310	23.410	23.420	23.430
23.440	23.490	23.910	23.990											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 24/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI./1	VI./2	VII.	VIII.
od 1. 4. 2018 dalje	528,21	586,90	650,93	729,18	821,66	923,04	999,51	1.122,23	1.419,24

→ **Kolektivna pogodba za tekstilne, oblačilne, usnjarske in usnjarsko predelovalne dejavnosti**

(Ur. l. RS, št. 18/14 in nasl.)

Podpisniki: ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

13.100	13.200	13.300	13.910	13.920	13.930	13.940	13.950	13.960	13.990	14.110	14.120	14.130	14.140	14.190
14.200	14.310	14.390	15.110	15.120	15.200									

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 25/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 4. 2014 dalje	433,26	462,84	504,60	553,32	614,22	725,58	817,80

→ **Kolektivna pogodba za lesarstvo Slovenije** (Ur. l. RS, št. 58/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje lesne in pohištvene industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za vse delodajalce, ki so registrirani za opravljanje pretežne dejavnosti v lesarstvu.

16.100	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	31.010	31.020	31.030	31.090	32.200	32.300	32.400	32.910	32.990
95.240														

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2019 dalje	477,92	521,76	574,94	637,26	712,24	831,92	937,07

→ **Kolektivna pogodba med delavci in družbami drobnega gospodarstva** (Ur. l. RS, št. 94/10 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Podjetniško trgovska zbornica

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: 85.530 Delno (Ur. l. RS, št. 4/18).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

13.300	13.990	14.120	14.130	15.120	15.200	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	17.290	22.110	22.190	22.210
22.220	22.230	22.290	23.440	24.330	25.110	25.120	25.290	25.620	25.710	25.720	25.731	25.910	25.920	25.930
25.940	25.990	26.400	26.520	26.600	27.110	27.320	27.330	27.400	27.900	28.250	28.290	28.490	28.930	28.990
29.320	30.120	30.920	31.010	31.020	31.030	31.090	32.120	32.130	31.500	32.200	32.300	32.300	32.500	32.910
32.990	33.110	33.120	33.130	33.140	33.190	33.200	41.200	43.310	43.320	43.390	43.910	71.200	74.100	74.200
77.110	77.120	77.210	77.220	77.290	77.310	77.320	77.330	77.340	77.350	77.390	80.100	80.200	80.300	81.210
81.220	82.110	82.190	82.200	82.300	82.920	82.990	85.320	85.510	85.520	85.530	85.590	86.220	86.230	86.901
86.909	88.109	90.010	90.020	90.030	90.040	93.130	93.210	93.299	95.210	95.220	95.230	95.240	95.250	95.290
96.010	96.021	96.022	96.040	96.090										

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 2. 2019 dalje	574,79	655,27	735,71	827,69	925,40	1.103,59	1.253,04	1.494,43	1.793,33

KAKO DELODAJALEC UGOTOVI, KATERA KOLEKTIVNA POGODBA DEJAVNOSTI (ČE SPLOH KATERA) GA ZAVEZUJE?

1. korak: Najprej mora v Poslovnem registru Slovenije preveriti, katera je njegova registrirana glavna dejavnost.

2. korak: V evidenci KPD, ki jo vodi MDDSZ preveri, katera KPD vključuje šifro njegove (glavne) dejavnosti. Delodajalca lahko zavezuje več KPD.

3. korak: Preveri, ali ima KPD celotno ali delno razširjeno veljavnost. Če ima celotna KPD razširjeno veljavnost, delodajalca zavezuje. Če pa ima delno razširjeno veljavnost, je treba preveriti, ali jo ima glede dejavnosti, ki jo delodajalec opravlja (kot glavno) in član katerega delodajalskega združenja je.

4. korak: Če KPD nima razširjene veljavnosti, delodajalca zavezuje le, če je član delodajalskega združenja, podpisnika KPD.

Pavšalni prispevki za zavezance, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic-pavšalisti

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje
Od 1.4.2019 do 31.3.2020 znaša 35,05 eur, od 1.4.2020 dalje znaša 36,56 eur. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 20. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje
Znesek prispevka za obdobje **od 1.1.2020 do 31.12.2020 znaša 36,92 EUR** (9,23 EUR + 27,69 EUR). Prispevek plačujejo zavezanci mesečno do 20. v mesecu za pretekli mesec, ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2020

Obvestilo FURS z dne 10.12.2019

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.500,00		16 %
8.500,00	25.000,00	1.360,00	+ 26 % nad 8.500,00
25.000,00	50.000,00	5.650,00	+ 33 % nad 25.000,00
50.000,00	72.000,00	13.900,00	+ 39 % nad 50.000,00
72.000,00		22.480,00	+ 50 % nad 72.000,00

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2020 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	708,33		16 %
708,33	2.083,33	113,33	+ 26 % nad 708,33
2.083,33	4.166,67	470,83	+ 33 % nad 2.083,33
4.166,67	6.000,00	1.158,33	+ 39 % nad 4.166,67
6.000,00		1.873,33	+ 50 % nad 6.000,00

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2020:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	13.316,83	3.500,00 + (18.700,38 - 1.40427 x skupni dohodek)
13.316,83		3.500,00

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	1.109,74	291,67 + (1.558,37 - 1.40427 x bruto dohodek)
1.109,74		291,67

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava (o čemer obesti delodajalca) se davčna osnova zmanjša za 291,67 eura.

2. Osebne olajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	17.658,84	1.471,57

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 3.500,00 eura.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.436,92	203,08
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	8.830,00	735,83
za drugega vzdrževanega otroka	2.649,24	220,77
za tretjega vzdrževanega otroka	4.418,54	368,21
za četrtega vzdrževanega otroka	6.187,85	515,65
za petega vzdrževanega otroka	7.957,14	663,09

Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.769,30 evra (mesečno za 147,44 evra) glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka.

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.436,92	203,08

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko

Največ do zneska premije, ki je enak 24% obveznih prispevkov za PIZ za zavarovance oziroma 5,844% pokojnine zavarovanca in ne več kot 2.819,09 eurov letno.

6. Minimalna plača

Minimalna plača	v eur
1.1.2019 - 31.12.2019	886,63
1.1.2020 - 31.12.2020	940,58

Najnižje osnove za plačilo prispevkov za delavce v delovnem razmerju

osnova	znesek PLP v eur	znesek v eur	velja za izplačila
58% PLP	1.681,55	975,30	od 1.1.2020 do 28.2.2020
58% PLP	1.753,84	1.017,23	od 1.3.2020 do 28.2.2021

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV MAREC 2020

Vrsta prejema	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)
1. Prehrana med delom	
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	6,12 EUR na dan
1.2.	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (6,12 EUR) prišteje še 0,76 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela	
2.1. organiziran javni prevoz	do višine stroškov javnega prevoza, če je mesto opravljanja dela vsaj en kilometer oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča
2.2. če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delojemalec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati	v višini 0,18 EUR za vsak dopolnjen kilometer
3. Dnevnica za službena potovanja v RS	
3.1. nad 6 do 8 ur	7,45 EUR
nad 8 do 12 ur	10,68 EUR
nad 12 ur	21,39 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (UL št. 76/2019)	
4.1. nad 6 do 8 ur	25% dnevnice
4.2. nad 8 do 14 ur	75% dnevnice
4.3. nad 14 do 24 ur	cela dnevnic
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	49 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolarija, Romunija	36 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15%
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90% zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju	
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prenočevanje na službenem potovanju	
prenočevanje na službenem potovanju	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi
7. Terenski dodatek	
terenski dodatek	4,49 EUR na dan

Vrsta prejema	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)
8. Nadomestilo za ločeno življenje	
nadomestilo za ločeno življenje	334 EUR na mesec
9. Regres za letni dopust	
regres za letni dopust	Neobdavčen in neprispevčen: regres za letni dopust, ki je določen kot pravica iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji.
10. Jubilejne nagrade	
jubilejne nagrade	
za 10 let delovne dobe	460 EUR
za 20 let delovne dobe	689 EUR
za 30 let delovne dobe	919 EUR
za 40 let delovne dobe	919 EUR
11. Odpravnina ob upokojitvi	
odpravnina ob upokojitvi	4.063 EUR
12. Solidarnostna pomoč	
v primeru smrti delavca	3.443 EUR
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	3.443 EUR
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	1.252 EUR
13. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo	
1. letnik - dijak	172,00 EUR
2. letnik - dijak	172,00 EUR
3. letnik - dijak	172,00 EUR
4. letnik - dijak	172,00 EUR
študent	172,00 EUR

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna plača (bruto) zadnjih treh mesecev
januar 2020	1.806,50 EUR	1.853,30 EUR

Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja ne določa pravic delavcev, torej višine povračil stroškov do katerih je delavec upravičen z delovnopravno zakonodajo, temveč le neobdavčeno višino povračila. S 1.1.2020 se KPOP ne uporablja več. Delodajalce pozivamo, da pravice delavcev uredijo s Pravilnikom o delovnih razmerjih.

Cene bencina in kilometrina (februar - marec 2020)

Datum	11/02/2020	25/02/2020	10.3.2020	24.3.2020
Bencin 95 oktanov v EUR/l (www.petrol.si)	1,255	1,265	1,205	1,029
Kilometrina - 18 % od cene bencina v EUR, od 7.7.2012-Uradni list št. 51/2012	0,2259	0,2277	0,2169	0,1852

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - marec 2020

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR		60 % PP**	3,5 PP***
Prehodni davčni podračun		1.052,30	6.138,44
1.753,84		Referenca	
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%	163,11	951,46
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%	93,13	543,25
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	256,24 1.494,71
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%	66,93	390,40
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%	69,03	402,68
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%	5,58	32,53
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	141,54 825,61
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%	1,05	6,14
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%	1,05	6,14
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	2,10 12,28
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%	1,47	8,59
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%	0,63	3,68
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	2,10 12,27
Skupaj drugi prisp.		4,20	24,55
PRISPEVKI SKUPAJ		401,98	2.344,87

Vir: FURS

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2019 (PP): 1.753,84 EUR

** Minimalna osnova za prispevke samozaposlenih v letu 2019 znaša 60 % zadnje znane povprečne letne plače PP: 60 % od 1.753,84 = 1.052,30 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.753,84 x 3,5 = 6.138,44 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanecu elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) - marec 2020

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR		90 % PP**	3,5 PP***
Prehodni davčni podračun		1.578,46	6.138,44
1.753,84		Referenca	
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%	244,66	951,46
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%	139,69	543,25
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	384,35 1.494,71
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%	100,39	390,40
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%	103,55	402,68
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%	8,37	32,53
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	212,31 825,61
Prisp. zavarovanca za starš. var.	0,10%	1,58	6,14
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%	1,58	6,14
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	3,16 12,28
Prisp. zavarovanca za zaposl.	0,14%	2,21	8,59
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%	0,95	3,68
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	3,16 12,27
Skupaj drugi prisp.		6,32	24,55
PRISPEVKI SKUPAJ		602,98	2.344,87

Vir: FURS

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2019 (PP): 1.753,84 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2020 znaša 90 % zadnje znane povprečne letne plače PP: 90 % od 1.753,84 = 1.578,46 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 1.753,84 x 3,5 = 6.138,44 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanecu elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Minimalna bruto urna postavka za začasno in občasno delo upokoencev in študentskega dela

Začasno in občasno delo upokoencev	Leto	MIN bruto urna postavka v EUR	MAX bruto dohodek v EUR
	januar in februar 2020	4,76	7.127,68
	od 1.3.2020 do 28.2.2021	5,05	7.562,47

Študentsko delo	Veljavnost od	MIN bruto urna postavka v EUR
	od 1.01.2020	5,40

Kako investirati v kriznih časih?

Koronavirus, o katerem v teh dneh in tednih beremo in slišimo vsepovsod, je ustavil svet, ljudi ter ekonomijo in pognal borze po vsem svetu navzdol. Do tega trenutka smo na generalnih delniških trgih preživeli 13. največji padec v zgodovini, večina borznih indeksov pa je izgubila 30 % vrednosti, nekatere posamezne delnice, ETF skladi in indeksi pa še veliko več.

Kratkoročno so vrednosti izgubile tudi plemenite kovine, surovine, kriptovalute in obveznice. Načeloma – razen res redkih izjem – se je na borzi pocenilo prav vse in to gre pripisati predvsem paničnim prodajam vlagateljev zaradi negotovosti ter predvsem likvidacijam portfeljev na trgovanih računih tistih vlagateljev, ki so trgovali z »izposojenim denarjem« – nakupi na »margin«. In teh vlagateljev je bilo pred temi padci precej veliko na trgu.

Prodaje v smislu »sell all positions« so tako vplivale na celoten finančni trg in v teh trenutkih so kratkoročno izgubljale tudi tiste naložbe, ki načeloma ob takšnih pretresih na borznih trgih in v ekonomiji reagirajo drugače, torej pridobivajo na vrednosti. Zdaj se večini vlagateljev že postavlja ključno vprašanje – ali že in predvsem kako investirati v teh »kriznih« časih.

ZANIMIVO PRI TEM PADCU NA TRGIH JE TO, DA SE JE ODVIL ZARES HITRO IN DA JE VSE PADLO TAKO MOČNO V TAKO KRATKEM ČASU.

Potencialna scenarija v trenutni situaciji

Če odmislimo trenutno situacijo zaradi koronavirusa in pogledamo na finančne trge z dolgoročne perspektive, lahko ugotovimo, da je bilo trenutno znižanje vrednosti povsem pričakovano. Ne smemo namreč pozabiti, da smo imeli na borzi od leta 2009 do leta 2020 kar 12-letni, najdaljši neprekinjeni rastoči trend. Padec se je torej moral zgoditi.

In ker tako ekonomija kot tudi borzni trgi vedno delujejo v ciklih, smo zdaj – veliko hitreje zaradi težav z virusom in njegovim vplivom – pristali v ciklusu, ki bo verjetno postregel z recesijo in nižjimi vrednostmi na borzah. Posledice zaustavitve ekonomije in gospodarstva bodo – kot vse trenutno kaže – zelo velike. Ali bodo ukrepi, ki se sprejemajo trenutno na globalni ravni, dovolj učinkoviti, pa bo pokazal čas.

VELIKO FINANČNIH STROKOVNJAKOV SVARI PRED ZELO VELIKO KRIZO ZARADI KORONAVIRUSA. BO RES PRIŠLA? ODGOVOR NA TO BOMO IMELI NA DLANI ŽE V NEKAJ NASLEDNJIH TEDNIH!

V trenutni situaciji, ki se spreminja iz dneva v dan, se med različnimi potencialnimi scenariji za razplet trenutne situacije na finančnih trgih najbolj pogosto omenjata dve stališči, ki sta med seboj precej nasprotni. Seveda je, da ne bo napačnega razumevanja, v trenutni situaciji možen še kakšen razplet, ki pa sicer tukaj ni omenjen.

Črn, negativen scenarij – marsikateri strokovnjak in analitik v tej situaciji pričakuje poslabšanje trenutnih razmer, padec v globoko recesijo, ki se je bo reševalo z enormnimi monetarnimi ukrepi, ki bi lahko kratkoročno povzročili celo deflacijo, dolgoročno pa bodo prinesli visoko inflacijo. V času poglobitve razmer opozarjajo na tveganja na obvezniških trgih, dolgoročno pa pesimisti vidijo tveganja tudi v denarnih naložbah ter trhlosti našega trenutnega finančnega sistema.

Strokovnjaki »pesimisti«, kot sta Peter Schiff ali Mike Maloney, menita, da bodo v tem scenariju samo nekateri naložbeni razredi nudili zaščito vašega premoženja (plemenite kovine in določene surovine, delnice najkakovostnejših podjetij ter kriptovalute). Za večji del preostalih naložbenih možnosti pa napovedujeta precejšnjo verjetnost razvrednotenja ter tudi devalvacije nekaterih valut.

Bel, pozitiven scenarij – veliko analitikov, ekonomistov ter finančnih strokovnjakov pa zavzema bolj milo stališče in tudi sicer opozarja na kratkoročno poglobitev situacije ter recesijo, ki se bo reševala z velikimi ukrepi in pomočjo s strani držav in centralnih bank. Napovedujejo, da bodo ukrepi takšni, da bomo iz te krize prišli močnejši in sorazmerno hitro, verjetno že proti koncu letošnjega leta. Optimisti so mnenja, da trg ta trenutek že ponuja zelo dobre vstopne točke za investitorje pri nekaterih naložbah.

Tudi v tem, pozitivnem scenariju razpleta trenutne krize pa »optimisti« opozarjajo na tveganja pri denarnih naložbah – tako kratkoročno kot tudi dolgoročno. Velika imena na borznih parketih pravijo, da moramo dno na trgu iskati ob sprejemu pravih ukrepov, kajti borza bo zagotovo okrevala prej kot pa javno mnenje. Določeni lastniki podjetij so v teh časih celo napovedali lastne odkupe delnic, ki so zaradi padcev na trgih vrednotene nesorazmerno nizko.

NEKATERE DELNICE VELIKIH PODJETIJ V TEH TRENUTKIH NA BORZI KOTIRAJO CELO POD NJIHOVO LASTNO KNJIGOVODSKO VREDNOSTJO!

Komu zdaj verjeti in kaj se bo v resnici zgodilo? Sam verjamem v to, da je danes najbolj pomembna primerna razpršitev posameznikovih sredstev, s katero smo lahko pripravljeni na oba omenjena scenarija. Kajti, vsaj še nekaj časa verjetno ne moremo izključiti nobenega izmed teh scenarijev in niti dodatnih tveganj, ki jih je v finančnem sistemu še kar nekaj. In da ne bo pomote – ta tveganja so obstajala že veliko pred tako imenovano »korona krizo«.

Mentalna stabilnost je osnova za dolgoročno uspešno investiranje

Najbolj pomembno za vlagatelje v tem trenutku je njihova mentalna in psihološka stabilnost. Psihološki vzorec obnašanja vlagateljev, ki se na borzi ponavlja vedno znova in znova, kaže na to, da ljudje v rastočih trendih ne verjamejo, da se bodo kdaj končali. In nasprotno. Ko pride do slabih časov in padcev na borzi ne verjamejo, da se bodo stvari kdaj spremenile.

V resnici pa vemo, da se na borzi – ki deluje v ciklih – vedno izmenjujeta tako rastoči kot tudi padajoči trend. Da po nekaj letih rasti lahko sledi kakšen padec. In seveda, da po padcih zadeve v nekem času tudi okrevajo nazaj. Investitorji morajo imeti to mentalno stabilnost, da ta trenutek vidijo, da smo v ciklu, ki bo ponujal nakupne priložnosti.

Za vašo mentalno stabilnost je ve-

dno zelo dobro, da držite del sredstev v denarju, da lahko takšne priložnosti tudi izkoristite. Na splošno je primerna razpršitev vedno tista, ki vas pomirja. In če ste pomirjeni, lahko na trg pogledate povsem iz druge perspektive, kot nekdo drug, ki mora danes nujno »likvidirati« vse naložbe, za katere se je na primer zadolžil.

NOBEN BORZNI ZLOM NI DO DANES ODNESEL TOLIKO PREMOŽENJA KOT NERACIONALNE ODLOČITVE VLAGATELJEV.

Pravi fokus vlagatelj mora biti trenutno povsem brez čustvenih reakcij in s treznim pogledom na situacijo. Le tako boste lahko videli ekstremne pocenitve določenih naložb in prave priložnosti, ki jih ponuja in jih bo še ponudila trenutna »krizna« situacija.

WARREN BUFFET PRAVI: »BODITE PRESTRAŠENI, KO SO OSTALI POHLEPNI, IN BODITE POHLEPNI, KO SO OSTALI PRESTRAŠENI!«

Večina vlagatelj se vedno »preda« trenutni masovni borzni psihologiji, izkušeni investitorji pač ne. Naj vas v teh časih nikakor ne vodita pohlep ali strah, ko se odločate, kam investirati denar. Voditi vas mora povsem racionalen

občutek in predvsem vaš fokus na dolgi rok. Kajti, statistično gledano so borze do danes vedno doživele streznitev po dolgotrajni rasti. In vedno do danes so se borzni tečaji – ko se je panika umirila ter so se stvari normalizirale – obrnili nazaj v rastoči trend.

Kako investirati v kriznih časih?

Statistika nam pravi, da borze padejo v povprečju na vsake 9 let za približno 20 odstotkov in potem, po nekem obdobju nadaljujejo v trend rasti. V trenutni situaciji smo mi do tega trenutka doživeli več kot 30-odstotno korekcijo borznih indeksov po svetu, kar se že kaže kot zelo lepa vstopna točka za dolgoročne investitorje.

NAJBOLJŠI ČAS ZA INVESTICIJO BO TAKRAT, KO BO NA TRGIH DOSEŽENO DNO. A TEGA VEČINA LJUDI, ŽAL, NE MORE ZADETI.

V krizi se strategije investiranja spreminjajo. Namreč, ker ne vemo, kdaj točno bo doseženo dno na borzi, se vlagatelj svetujejo predvsem postopni vstopi na trg. Vstopati je treba z razdeljenim zneskom na daljše časovno obdobje in zelo previdno. Namreč: slabe novice ter težave bodo borze kratkoročno še pocenile, dobre novice pa bodo borzi vrnile zalet in zeleno obarvane številke.

Vsekakor pa mora vsak posameznik danes poskrbeti za primerno razpršitev in se pripraviti na morebitne posledice vseh enormnih posegov na trg s strani centralnih bank. V situaciji, v kateri smo, je namreč razpršitev portfelja med naložbene razrede, ki bodo okrevali in nudili zaščito pred prihodnjimi tveganji, nujna.

Zgodovina dokazuje, da je bilo v takšnih časih treba fokus usmeriti predvsem v kapitalne naložbe (nepremičnine, delnice, določeni skladi, kriptovalute, plemenite kovine, surovine itn.), ki jih imamo namen držati dolgoročno. Kratkoročno pa je seveda priporočljivo okrepiti del denarnih naložb za izkoriščanje potencialnih priložnosti na trgu, zavedati pa se je treba tveganja denarnih naložb, gledano dolgoročno.

Tri zlata pravila za investiranje

Ne glede na to, ali investirate v dobrih ali slabih časih, se je vredno držati treh ključnih napotkov, ki jih morate storiti pred in med samim investiranjem – še posebej v teh časih.

1. **Primerna razpršitev** – v osnovi mora vsak investitor – glede na svoj cilj – imeti svoje naložbe razpršene med manj tvegane in bolj tvegane ter del vsekakor tudi na »varnem«.

2. **Letno balansiranje** – po preteku določenega obdobja, recimo eno leto, mora vsak investitor uravnotežiti svoj portfelj naložb – prodati »zmagovalce«, dokupiti »poražence« in razdeliti del dohodkov v varne naložbe.

3. **Aktivno upravljanje s tveganji** – pri vsaki investiciji morate imeti točno določen načrt, kaj storiti v primeru rasti in kaj storiti v primeru padca naložbe, ki ste si jo izbrali; tveganja je potrebno aktivno nadzirati najmanj dvakrat tedensko in si pomagati z »avtomatiko« – avtomatska prodajna naročila, opcijske pogodbe itn.

Usmerite pogled v trenutno situacijo skozi prizmo priložnosti, ki jih bo na trgu kar nekaj. V pri vrsti pa vam najprej želim predvsem, da ostanete zdravi. Le tako boste namreč lahko tudi investirali kot je treba!

MATJAŽ ŠTAMULAK,
FINANČNI SVETOVALEC, WWW.CRESUS.SI

Oseбно znamčenje

Podobno kot pri blagovni znamki podjetja, je osebna blagovna znamka neotipljiva spremenljivka, ki povečuje tržno vrednost posameznika in je hkrati velika priložnost za doseganje kariernih ciljev.

Prvi korak pri postavitvi osebne blagovne znamke je zagotovo prepoznavanje svojih prednosti in slabosti. Najprej morate vedeti, v čem ste drugačni, kaj je vaš USP (Unique Selling

Proposition), vaša unikatna lastnost, v kateri se razlikujete od drugih.

Vaša osebna blagovna znamka mora odražati vašo strast in vrednote – z njimi determinirate, kje se vidite čez

pet ali več let. To poleg sposobnosti in delovnih izkušenj, ki jih imate, pove veliko več o vas, kot sam življenjepis.

Najpomembnejše lastnosti:

• Verodostojnost

Če komu prostovoljno sledimo, mora biti vreden zaupanja.

• Sposobnost

Moramo biti prepričani, da ve, kaj dela. Če dvomimo o njegovi sposobnosti, se mu ne bomo pridružili. Prispevati mora k novi vrednosti, torej mora dati tisto, kar je v določenem trenutku najbolj potrebno.

• Usmerjenost v prihodnost

Mora imeti vizijo, smer, cilj itd.

• Sposobnost za navdušenje

Pri drugih izzove iniciativnost, entuziazem, energijo itd.

Kredibilnost si zgradimo s pomočjo znanja, naravnosti in dinamike. Znanje je to, kar vemo, naša splošna izobrazba in razgledanost. Ob vizionarstvu in sposobnosti navduševati pa se moramo zavedati tudi ostalih pomembnih stvari, ki vplivajo na mnenje posameznika. Ob vseh najpomembnejših lastnostih nikakor ne smemo zane-mariti našega izgleda, govornice telesa, naših osebnih predmetov. Z vsemi stvarmi sporočamo, kdo smo in kam želimo.

Coco Chanel, vplivna francoska modna oblikovalka, je nekoč zapisala: »Če se srečate s slabo in neprimerno oblečeno žensko, si boste zapomnili njeno oblačilo. In če se srečate z žensko, ki je skrbno in lepo oblečena, si vedno zapomnite žensko«.

Navsezadnje si naš sogovornik v prvih petih sekundah ustvari mnenje o nas in če ga bo kaj na nas motilo, bomo izgubili pomembno pozornost, ki jo kot vodilni managerji potrebujemo.

V poslovnem svetu torej še kako velja vsem poznan rek, da obleka naredi človeka. Naši osebni predmeti vplivajo na našo kredibilnost in v očeh naših poslušalcev oblikujejo našo osebnost. Vendar nebesedna komunikacija še zdaleč ne predstavlja le-to.

Ustvarjenje osebne znamke je dolgotrajen proces

Osebno znamčenje je kontinuiran proces, preko katerega se v mislih drugih ljudi ustvarja slika, vtis o nekomu. Vsaka objava na socialnih medijih, vsak spremenjen status, ki ga zapišete, vsaka slika, ki jo delite, vsaka beseda, ki jo izrečete. Vse to ima velik vpliv na vašo osebno znamko. Vaša osebna znamka je skupek vaših vsakodnevnih aktivnosti, prav tako pa tudi vaše povezovanje z drugimi ljudmi in organizacijami. Osebna blagovna znamka ni zgolj vaša pojavnost na spletu, temveč tudi vaša prezenca v realnem svetu, ki veliko pomeni.

Ustvarjanje osebne znamke je dolgotrajen proces, ki zahteva veliko truda, a na koncu se izkaže, da je bilo vredno. Je nekaj, kar vam nihče ne more odvzeti, in je nekaj, kar vas bo spremljalo preko celotne kariere. Je smernica, ki daje drugim ljudem vedeti, kdo ste in kakšna so vaša načela. Ravno zaradi

tega je pomembno, da se zavedate, kje bodo informacije, ki jih delite s svetom končale.

Želite se mrežiti in pokazati javnosti, zato je pomembno, da je vaša znamka vidna na več različnih mestih, a bodite pozorni na to, da je informacija, ki jo delite z drugimi, točno tisto, kar želite, da je vidno širši publiki. Vaša osebna znamka je jasna na socialnih medijih, saj tam najpogosteje začnete. Vendar to ni dovolj – razmislite o pisanju blogov, snemanju video posnetkov, ustvarjanju strokovnih člankov, predvsem pa se veliko in pogosto mrežite. Spoznajte svojo ciljno publiko in komunikacijo prilagodite njej.

Ko govorimo o osebni blagovni znamki ne pozabite besed Chrisa Duckerja: **»Vaša osebna znamka je tisto, kar ljudje govorijo o vas, ko niste v sobi.«**

KATJA T. PINTAR, STROKOVNJAKINJA ZA MARKETING IN BLAGOVNE ZNAMKE IDENTITETA, AGENCIJA ZA MARKETING

TRIDNEVNI SEMINAR OSEBNA BLAGOVNA ZNAMKA

Želite ustvariti močno in privlačno javno podobo?

Pripravljamo 3-dnevni seminar Osebna blagovna znamka, na katerem boste prepoznali svoje prednosti in slabosti ter določili vaše unikatne lastnosti, v kateri se razlikujete od drugih.

Osebna blagovna znamka oblikuje spomine in spreminja življenja ljudi, vas razlikuje od drugih, vas naredi prepoznavne in posledično vam ljudje bolj zaupajo, povečuje vrednost podjetja in je del prodajnega kanala, ki pripelje potencialno stranko do nakupa.

Seminar bo vodila

Katja T. Pintar, strokovnjakinja za marketing in blagovne znamke iz podjetja identiteta, agencija za marketing.

Seminar naj bi se začel že minuli mesec, a ga bomo zaradi trenutnih razmer izvedli pozneje. Tiste, ki jih zanima udeležba na seminarju, prosimo, naj to sporočijo na e-naslov:

prijava@ozs.si.

Takoj, ko bo znan nov termin, boste o njem obveščeni.

Število mest je omejeno na

20 udeležencev.

DRUŽINSKO PODJETNIŠTVO

Trije koraki za uspešen prenos družinskega podjetja na naslednike

Starši običajno »pozabijo«, da se bo treba enkrat tudi zares upokojiti. Razmišljajo, da se bodo upokojili formalno. Obenem želijo še naprej kontrolirati podjetje in svoje odrasle otroke. Na vsak način želijo ohraniti kontrolo. Je to res smiselno? Kaj je treba slišati?

Prvi korak za uspešen prenos družinskega podjetja je, da **slišimo želje in cilje vseh družinskih članov**. Pomembno je, da se pravočasno dogovorimo **ključne stvari**:

- Kdo je dejansko motiviran za nadaljevanje poslovanja.

- Kaj pričakujejo potomci, ki niso zainteresirani za prevzem posla.

- Kdaj bodo starši predali »štafetno palico« – odgovornost prevzemnikom.

- Kaj bodo imeli starši po upokojitvi. Si želijo mesečno rento? Kako se bo izplačevala?

- Kako bo potekal prenos odgovornosti – nujno je narediti vsebinski in časovni načrt.

- Treba je uskladiti način vodenja podjetja. To je še posebej pomembno, kadar več potomcev prevzema družinski posel.

- Dogovor glede lastništva podjetja in tudi ostalega premoženja. Kaj starši zadržijo zase?

Primer iz prakse: V družinskem podjetju je bila zaposlena celotna štiričlanska družina. Oče je bil ustanovitelj podjetja. Pozneje se mu je pridružila žena, ki je prevzela računovodstvo in administrativna dela. Starejši sin se je v podjetju zaposlil takoj po zaključeni srednji šoli. Postopno je prevzel del očetovih operativnih obveznosti.

Mlajša hči je dokončala ekonomsko

fakulteto. Ker je takrat podjetje zaposlovalo že 15 ljudi in se še širilo, se je hči odločila zaposliti doma. Sprva je pomagala mami pri administraciji. Pozneje je skrbela predvsem za marketing in komunikacijo s kupci. To delo ji je ustrezalo.

Nekaj let pred upokojitvijo, nas je oče poklical za nasvet. Zavedal se je, da je prenos odgovornosti na naslednika zahteven proces. Pojasnil je, da so se že večkrat pogovarjali o nadaljevanju dejavnosti, vendar mu še vedno ni jasno stališče hčere. Prosil je za nasvet.

Predlagali smo, da se prvega (brezplačnega) sestanka udeleži celotna družina. Cilj je bil skupaj ugotoviti, kdo od naslednikov si iskreno želi nadaljevati posel staršev.

Na tem prvem srečanju smo prišli do zelo zanimive ugotovitve. Oče je bil prepričan, da je sin odločen prevzeti posel, hči pa omahuje. Izkazalo se je, da je sin pripravljen prevezi posel izključno zato, ker se boji očetove reakcije, če tega ne bo storil.

Hči je omahovala točno iz tega razloga. Ni si želela voditi družinskega posla skupaj z neodločnim bratom. Na vprašanje, ali bi posel prevzela sama, je zelo odločno pritrdila: »Da, želim prevzeti poslovanje, vendar ne skupaj z bratom, ki se tega v resnici boji!«

Oče je bi šokiran. Žena je, tako kot običajno mame čutijo, to vedela, vendar si tega možu ni upala povedati.

Enako kot sin, se je bala njegovega razočaranja in negativnih reakcij.

Situacija je bila zahtevna tudi za nas. Vendar smo, zaradi pridobljenih izkušenj pri več kot 200 uspešno rešenih podobnih primerov, vedeli, kako je treba reagirati.

Najprej smo omilili začetni šok in očeta opogumili, da vedno obstaja rešitev. Seveda smo jo takoj začeli tudi iskati.

Občutek me praktično nikoli ne prevara in tudi v tem primeru sem čutil, kaj je rešitev. Iz previdnosti sem vseeno želel zadeve prespati. S sodelavci smo predlagali nov sestanek čez 14 dni. Družina se je strinjala.

Po prespani »noči« in posvetu s sodelavci, smo se strinjali, da vsi čutimo enako rešitev. Na sestanku smo naslednikoma najprej postavili še nekaj vprašanj, ki so vsa po vrsti dokazovala, da je naše razmišljanje pravilno.

Najprej smo dorekli, kaj sina moti. Ključen razlog je bila nenehna kontrola, ki jo je oče izvajal nad njim. Sin se je bal, da se bo to nadaljevalo tudi po očetovi upokojitvi.

Tako mama kot hči sta se strinjali, da je njegov strah upravičen. Oče je želel še naprej obvladovati poslovanje. Sinu v resnici ni zaupal.

Hči je videl zgolj kot računovodjo. Kljub dokončani ekonomski fakulteti in nedvoumnim rezultatom v marketingu tudi njej ni zaupal. Razmišljal je, da bo

hči nadomestila ženo v komerciali, sin pa njega pri vodenju. Poslovanje bo kontroliral tudi po upokojitvi.

Prav v tem zadnjem stavku je tičal ves problem nemotiviranosti sina za prevzem dejavnosti. Hči je omahovala zato, ker se ni želela prerehati z družino. Sposobna je bila najti dobro plačano službo, ki ji ne bi povzročala stresa.

Kako smo razrešili celotno situacijo?

1. Najprej smo zagotovili, da iskreno slišijo eden drugega. V ta namen imamo na inštitutu zaposleno magistro psihologije, ki razrešuje »šume« v komunikaciji. Nikogar ne zdravimo, pač pa vzpostavljamo učinkovito komunikacijo med družinskimi člani.

2. Očeta smo soočili s posledicami njegovega vztrajanja pri svojem stališču. To ga je streznilo. Spoznal je, da s svojim nezaupanjem in strahom pred izgubo kontrole, škodi tako podjetju, družini, kakor tudi sebi.

3. Očetu smo »plastično« prikazali pravi način prenosa odgovornosti na oba potomca. Dogovorili smo se, da bomo v naslednjih treh sestankih izvedli simulacijo učinkovite predaje odgovornosti na oba naslednika.

Sprva je še omahoval in bil skeptičen. Ko pa so mu vsi trije, žena, hči in sin, postavili ultimatum, je popustil. Sin je »kar naenkrat« postal neverjetno motiviran za prevzem dejavnosti.

Vsi trije so v našem predlogu videli super rešitev, v kateri sta možnost medsebojnega sodelovanja takoj prepoznala oba naslednika. Mama je bila navdušena in presrečna.

4. Predstavili smo vsebinski in terminski načrt prenosa odgovornosti na oba naslednika. Jasno smo določili njuni vlogi in način komunikacije med bodočima solastnikoma.

5. Brat in sestra sta se z vsem strinjala, vključno z razdelitvijo lastništva 50–50 %. Prenos lastništva se sedaj dogaja postopno po načrtu, glede na prevzem odgovornosti in izplačila staršema.

6. Kljub dogovorom pa ostaja izziv komunikacija med naslednikoma. Ne zato, ker imata kakšen medsebojni problem. Pač pa zato, ker je naravno, da vsak razmišlja po svoje. Zato smo najprej dorekli način operativnega vodenja podjetja.

7. V nadaljevanju smo delali na tem, da sta naslednika začela tudi strateško razmišljati enotno. Izziv skupnega, večlastniškega vodenja je usklajevanje odločanja o večjih investicijah, pomembne odločitve itd. Ker se večkrat zatakne že pri 10 tisoč evrih.

In smo spet pri komunikaciji! Na inštitutu M.O.S.T. smo specializirani prav za to. Pomagamo pri prenosu družinske dejavnosti, poleg tega pa vzpostavimo učinkovito komunikacijo med nasledniki, kar je ključno za dolgoročno uspešnost družinskega podjetja. Več o učinkoviti komunikaciji najdete na spletni strani **www.most-institut.com**.

UROŠ KAVS, INŠTITUT M.O.S.T.

KAKO SE SOOČITI S STRAHOVI V TRENUTNI NEPREDVIDLJIVI SITUACIJI?

Prehitre odločitve iz strahu običajno niso dobre

Strah kot primarno čustvo vsakega posameznika ni nujno naš sovražnik, če se z njim soočimo in spoznamo, od kod izvira. Če se ne ujamemo v zanko potenciranja nevarnosti tako na poslovni kot osebni ravni in nezaupanja v lastne sposobnosti, nas lahko vodi v premišljene dolgoročne rešitve.

Posel smo ljudje

Nastala preizkušnja soočenja s pandemijo koronavirusa in po vsej verjetnosti nove gospodarske krize, ki trka tudi na vrata obrtnikov in podjetnikov, prinaša veliko negotovosti, strahu in zaskrbljenosti. Kako prebroditi krizne čase izpada dohodka, prekinjenih dobavnih verig, ohranitve delovnih mest, likvidnosti in zadostnih naročil po končanih ukrepih zaradi zaježitve širjenja virusa, so vprašanja, ki mučijo vsakogar izmed nas.

Vsak obrtnik in podjetnik najbolje pozna svojo situacijo, specifiko in nevarnost trenutnih razmer, zagotovo pa je skupni imenovalec breme plač in prispevkov, stroški čakanja na delo in vsi ostali fiksni stroški, ki tečejo dalje in lahko ogrozijo ne samo likvidnost, ampak tudi obstoj poslovnega subjekta. Ali bodo ukrepi vlade pravočasni in zadostni, pa tudi pravično razporejeni, bo pokazal čas.

Tudi v preteklosti smo se obrtniki in podjetniki že soočali s krizami, nenadnimi spremembami tržnih razmer in pogosto neživljenjsko zakonodajo in se naučili, da nam pravzaprav v največji meri ostane zaupanje vase in v svoje odločitve. Morda pa je sedanja situacija prinesla na površje še en pomemben vidik – pomembnost povezovanja, ohranjanja dobrih poslovnih stikov, zaupanja in iskrene komunikacije med vsemu udeleženci pri poslovanju. Kako pomembni so dobri in zanesljivi odnosi z dobavitelji, redna plačila, prilagodljivost in razumevanje stalnih naročnikov, medsebojno povezovanje podjetnikov

Tatjana Grča: »Človek je kot skodelica. Vanjo zliva vse svoje življenje, a če vsebine vsake toliko časa ali sproti ne odlije, je skodelica enkrat polna. Takrat je potrebna samo ena dodatna kapljica in vsebina gre čez rob. Nazaj pa jo je zelo težko spraviti.«

in skupno iskanje izhodov iz krize. Neaprecenljiva je izmenjava izkušenj, znanja in včasih samo iskren pogovor s poslovnimi partnerji, kooperanti in tudi tekmeči.

Prehitre poslovne odločitve iz priremeža strahu običajno niso dobre, potreben je razmislek na dolgi rok. Morda si je potrebno vzeti čas za strateški premik izven običajnih okvirjev razmišljanja. Poskrbeti za izterjavo morebitnih dolgov, novih virov financiranja za zagotavljanje likvidnosti, premislek o kadrovske politiki na daljši rok, morebitnih novih produktih in storitvah, vedno večji selitvi poslovanja na spletne kanale.

Poslovno in družbeno okolje ne bo ostalo enako.

Zaposleni potrebujejo jasno in neposredno komunikacijo

Strah pred preživetjem ne hromi samo naša podjetja, ampak tudi zaposlene. Ohranitev delovnih mest in zagotavljanje rednih izplačil plač z visoko stopnjo prispevkov, ki bi jih morala vlada v času trajanja čakanja na delo odpisati, so veliko breme in odgovornost. Težko je preživeti brez prihodkov na ravni podjetja, ravno tako z minimalnimi prejemki na ravni posameznika.

Situacija se spreminja iz dneva v

dan, nepredvidljiva prihodnost je pred nami, zato je toliko bolj potrebno stabilno vodenje, transparentne informacije, jasna navodila in neposredna komunikacija z zaposlenimi. Korektni odnosi z obeh strani, pripravljenost na medsebojno sodelovanje in prilaganje z mislijo na dolgoročno ohranitev dela je nujna, da se po končani krizi ne znajdemo v navalu zapiranja poslovnih subjektov in množične brezposelnosti. Na ta način bomo izgnali vsi.

Skrb za telesno in duševno zdravje je vedno večji izziv

Negotovost, strah, izguba varnosti, tesnoba, jeza in obup na krilih populizma, medijev in poplave nepreverjenih informacij lahko hitro postanejo naš vsakdan. Že pred pandemijo je bila tesnoba spremljevalka marsikaterega podjetnika, z zaskrbljujočim tempom se seli na otroke in mladostnike. V času pandemije pa tudi na osamljene in prestrašene starostnike in zaskrbljene posameznike, ne samo v zdravstvenem, ampak tudi ekonomskem smislu.

Zdaj je pravi čas za ukrepanje. Strah hromi telo in imunski sistem, onemogoča preusmeritev pozornosti v kakovostno opravljeno delo. Zato je smiselno usmerjati vse svoje napore v ohranitev pozitivne naravnosti, poguma, morda tudi zaupanja, če izgubljam občutek kontrole in lastnih sposobnosti. V podjetništvu je vsekakor potrebno načrtovanje vnaprej, morda pa je v tem trenutku v izogib takšnim težavam potrebno osredotočanje le na trenutno delo in nujne zadolžitve s čim manj negativnega predvidevanja razvoja dogodkov. Odgovorno, a ne panič-

no. Včasih lahko malo manj zahtevamo od sebe, se poglobimo vase in ne bežimo pred srečanjem s samim seboj.

Vsaj kak trenutek je potrebno početi tisto, kar nas veseli, sprošča, umirja, razveseljuje. Telesna aktivnost, sproščanje, dihalne vaje, sprehodi v naravi, delo na vrtu, kakovosten spanec in medsebojni pogovori, četudi na daljavo.

Če pa se stanje ne umiri, si je treba to priznati, pravočasno poiskati pomoč, se soočiti s svojimi strahovi, sprejeti samega sebe in se brez sramu pokazati svetu. Sama sem to storila v svoji knjigi z naslovom **Skodelica življenja**, ki sem jo dopolnila z lastnimi ilustracijami. Kot mama treh sinov in direktorica družinskega gradbenega podjetja sem se soočila s tesnobo in poskusila svojo največjo preizkušnjo preobraziti v priložnost za osebno rast in umetniško ustvarjanje. Začutila sem globok klic po ozaveščanju ljudi o pravočasnem ukrepanju, družbenem sprejemanju takšnih težav in pomoči ljudem s podobnimi težavami. Več o knjigi in naročila na spletni strani www.tatjanagrc.si.

TATJANA GRČA

NOV PRIPOČNIK:

AVTORSKO IN OSEBNOSTNO PRAVO V FOTOGRAFIJI

Sekcija fotografov pri OZS je izdala pravi priročnik za fotografe. V njem bodo poklicni ali ljubiteljski fotografi našli odgovore na pravna vprašanja, s katerimi se srečujejo pri svojem delu, na primer:

- Ali s fotografiranjem pridobim avtorske pravice in kaj to pomeni?
- Turistična agencija je brez dovoljenja objavila mojo fotografijo Bleda na svoji spletni strani, kjer oglašuje storitve v angleškem jeziku. Kaj lahko storim in kako?
- Ali lahko kot referenco objavim fotografije s poroke na svoji spletni strani? Koga moram prositi za soglasje?
- Ali lahko snemam poroko z dronom? Kaj moram upoštevati?

Avtorici priročnika sta **doc. dr. Špelca Mežnar**, ustavna sodnica in strokovnjakinja za avtorsko in civilno pravo, ter **Hana Hvala**, pripravnica v Odvetniški pisarni Vrtačnik, d.o.o., kjer se ukvarja tudi z avtorskim pravom.

Izpolnjeno naročilnico skupaj s potrdilom o plačilu pošljite na e-naslov: adrijana.poljansek@ozs.si.

Cena priročnika za člane OZS

39,00 €

(DDV je vključen)

NAROČILNICA:

Nepreklicno naročamo: _____ izvod-ov priročnika

Avtorsko in osebnostno pravo v fotografiji

Naziv in polni naslov naročnika: _____

Telefon: _____, E-naslov: _____

Zavezanec za DDV (obvezno obkrožite): DA NE

Dav. številka (obvezno): SI _____

št. kartice Mozaik podjetnih (obvezno): _____

Izjavljamo, da smo skupni znesek **ob naročilu plačali** na naslov: Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (za fotografski priročnik), **št. tr. r. 02013-0253606416**, NLB d.d., Ljubljana, **sklic: 00 200004**.

Kraj in datum: _____

Žig in podpis: _____

POSLOVNE PRILOŽNOSTI

Kako do novih poslovnih kontaktov/poslov?

Iščete nove poslovne priložnosti? Nove poslovne partnerje? Podizvajalce? Nove distributerje ali trgovske zastopnike? Nove tuje vlagatelje? Potem izkoristite brezplačno storitev spletne mednarodne baze poslovnih priložnosti Evropske podjetniške mreže (Enterprise Europe Network). V času krize je vsaka poslovna priložnost, ki omogoča podjetjem nove poslovne stike in posledično nove posle, izjemnega pomena.

Mednarodna baza poslovnih priložnosti je mednarodnega značaja in deluje po standardiziranih postopkih, ki jih je postavila Evropska agencija za mala in srednja podjetja (EASME). Namenjena je malim in srednje velikim podjetjem, ki iščejo poslovne priložnosti v tujini. V bazi sodelujejo podjetja iz več kot 60 držav in trenutno je vpisanih več kot 5500 oglasov. Podjetja lahko brezplačno vpišejo objavo oglasa s ponudbo za poslovanje v tujini ali iščejo med ponodbami, ki so objavljene v bazi na spletni strani <http://een.ec.europa.eu>. Baza je učinkovito orodje za iskanje specifičnih poslovnih ponodb in povpraševanj iz tujine.

Mednarodna baza poslovnih priložnosti omogoča podjetjem, da sklenejo komercialno, finančno, tehnično ali proizvodno poslovno sodelovanje.

Kako deluje?

Evropska podjetniška mreža upravlja z največjo Evropsko spletno bazo poslovnih priložnosti. Podjetja lahko brezplačno dostopajo do baze preko spletne strani <http://een.ec.europa.eu> in med kriteriji iščejo najbolj ustrezno ponudbo ali povpraševanje iz tujine. Baza omogoča iskanje med ponodbami in povpraševanju tujih podjetij in samostojen vnos ponudbe ali povpraševanj.

Podjetja lahko brezplačno kreirajo svoj račun in se prijavijo na prejemanje ponodb ali povpraševanj iz tujine glede na kriterije, ki jih nastavi.

Iskalnik za iskanje poslovnih priložnosti.

Kako pridobiti kontakt iz baze?

Prevedeni oglasi iz baze so vsak mesec objavljeni na zadnjih straneh revije Obrtnik podjetnik, na spletni strani Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije (www.ozs.si/tuji-trgi/iskanje-poslov), na spletnih straneh vsakega posameznega partnerja slovenskega konzorcija Evropske podjetniške mreže ter na spletni strani slovenskega konzorcija Evropske podjetniške mreže (www.een.si).

Če vas zanima določena ponudba ali povpraševanje, pošljite šifro oglasa (na primer BORO20190206002) s podatki vašega podjetja (naziv in naslov podjetja, kontaktna oseba, e-pošta kontaktne osebe, spletna stran in predstavitev

podjetja v dveh stavkih) po elektronski pošti na elektronski naslov: een@ozs.si. Na podlagi podatkov se pošlje zaprosilo za podatke tujega podjetja po bazi. Tuje podjetje, na katerega oglas ste se odzvali, bo z vami neposredno navezalo poslovni stik.

Podjetja pa lahko tudi sama oddajo zahtevo za več informacij o oglasu, ki jih zanima, in kontaktne podatke tujega podjetja s klikom na »Request More Information« pri posameznem objavljenem oglasu na spletni strani.

Kako oddati svojo ponudbo v bazo?

Podjetja lahko brezplačno objavijo svojo ponudbo ali povpraševanje tako, da v celoti izpolnijo obrazec v slovenščini ali angleščini, ki je objavljen na spletni strani www.ozs.si/tuji-trgi/iskanje-poslov in ga pošljejo po elektronski pošti na een@ozs.si. Obrazcu lahko priložijo slikovni material brez logotipov.

Kaj je Evropska podjetniška mreža?

Evropsko podjetniško mrežo (Enterprise Europe Network) je v podporo majhnim in srednje velikim podjetjem ustanovil Generalni direktorat za podjetništvo in industrijo Evropske komisije in je največja svetovna podporna mreža za mala in srednje velika podjetja z mednarodnimi ambicijami. Evropska komisija je ustanovila Evropsko podjetniško mrežo leta 2008.

Storitve mreže obsegajo naslednja področja:

- mednarodno poslovno sodelovanje,
- inovacije, prenos znanja in tehnologij,
- sodelovanje v programih Evropske unije.

Slovenski konzorcij Evropske podjetniške mreže sestavlja sedem partnerjev:

- Institut Jožef Stefan,
- Univerza v Mariboru,
- Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
- Gospodarska zbornica Slovenija,
- Mariborska razvojna agencija,
- Univerza na Primorskem,
- Javna agencija Republike Slovenije

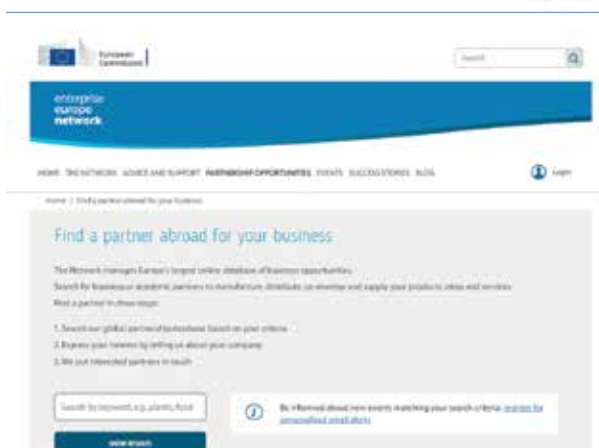
za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije – SPIRIT Slovenija.

Prisotnost mreže v slovenskem prostoru je omogočila tudi številne zgodbe uspešnega povezovanja slovenskih podjetij s podjetji v tujini. S storitvami delovanja na področju pomoči pri zaščiti in komercializaciji intelektualne lastnine, baze poslovnih priložnosti, prenosa znanja, inovacij in tehnologij, z informacijami o tveganem kapitalu in posojilih, javni finančni pomoči in davčnih olajšavah ter ambasadorstvom Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu – EU-OSHA ter ambasadorstvom pri zaščiti intelektualne lastnine IPR Help desk mreža tako v družbi podpornih partnerjev omogoča prihodnost gospodarskih priložnosti Evropske unije.

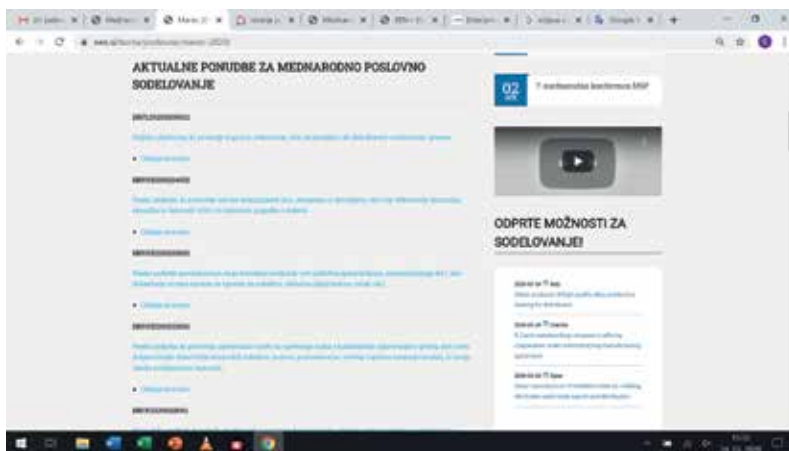
EDINA ZEJNIČ

S 600 centri v več kot 60 državah po svetu in približno 3000 izkušenimi strokovnjaki, povezanimi v enotno mrežo, je največja mreža na področju nujenja strokovnega znanja in storitev podjetjem, univerzam, raziskovalnim organizacijam, tehnološkim centrom in drugim poslovnim in inovacijskim institucijam.

Spletna mednarodna baza poslovnih priložnosti.

Primer objavljenih oglasov na spletni strani.

PRIČAKOVANJA VODIJ

Osnove učinkovitega sledenja

Običajno se v svojih besedilih ukvarjam z vodenjem in nagovarjam vodstvene strukture v podjetjih. V vsebinah koristni lahko najdete vodje na vseh ravneh in upam, da jih tudi prenašate v prakso. Zagotavljam, da prav vse ideje in nasveti delujejo, izvajanje pa je za marsikaterega vodjo sprememba. Še pred približno mesecem smo v poslovnih in zasebnih krogih ugotavljali kako težko ljudje sprejemamo spremembe in zakaj. Takrat se nam še sanjalo ni, da bo prišla pandemija. Za večino poslovne javnosti se srečujemo z največjo, najbolj intenzivno in najbolj nevarno spremembo do zdaj.

Ker so tudi drugačni časi, sem si kot temelj članka izbral drugo perspektivo. Tokrat beseda ne bo tekla o vodjih in kaj naj bi vodje počeli, kako, zakaj itd. Po dvajsetih člankih je prav, da pozornost namenimo tudi sledilcem – zaposlenim. Poglejmo, kaj pa vodje pričakujejo od svojih zaposlenih. Pri razvoju se večino časa vrtimo okrog vlog in nalog vodij, obstaja na stotine knjig in treningov na to temo, nič ali vsaj zelo malo pa se ukvarjamo s tem, kako postati in biti dober sledilec.

Če se črni scenarij res zgodi, bodo sledilci, ki bodo osvojili in uporabljali navedene kompetence, imeli konkurenčno prednost pred drugimi, posledično več možnosti za napredovanje ali varno službo. Poleg tega spodnje kompetence niso nekaj novega in nadrealističnega, tako bi morale biti že v osnovi. Govorim o bazičnih načinih delovanja vsakega zaposlenega, ki sploh ne bi smela biti pod vprašajem, pa velikokrat so.

Fokus na učinkovitosti

Služba in delo, ki ga opravljamo, ni samo sebi namen. V razmerju delodajalec in zaposleni gre za simbiozo, za obojestranske koristi. V živalskem svetu bi metaforo lahko našli v sodelovanju med travniškimi rožami in čebelami. Rože ponujajo cvetni prah v zameno za

Bigstock

to, da jih čebele oprashi. Zaradi opraitve se rože lahko razmnožujejo, čebele pa prehranjujejo s cvetnim prahom. Nič drugačno ni razmerje med delodajalci in zaposlenimi. Delodajalec daje plačo in druge ugodnosti v zameno za delo. Nihče nikogar ne sili, vsaka stran samostojno in odgovorno vstopa v tako razmerje.

Veliko je govora o tem, kaj vse mora podjetje izpolniti in zagotoviti zaposlenim, le redko pa se pogovarjamo o tem, kaj naj bi pa zaposleni prispevali. Pravice in odgovornosti naj gredo z roko v roki. In če za spremembo razmislimo o učinkovitosti zaposlenih je prav, da vas povabim, da v času dela (vsaj večinoma) delamo. Socialna omrežja, novice,

organizacija dopustov, klici partnerju, kavice, pavze, klepeti, opravljanje, nakupovanje in podobni pojavi ne pašejo v delovne obveznosti. Seveda, razumem, da izjemoma kdaj pride do tega in da tega v proizvodnih okoljih tudi ni, ker procesi ne dopuščajo. Žal pa je v drugih okoljih tega bistveno preveč. A pod črto, na koncu meseca hočemo plačo tudi za te ure, ki jih v resnici ne oddelamo, mar ne? Je bil temeljni dogovor o izmenjavi plače za 174 ur dela ali za 100 ur dela?

Odnosi

Pri izvajanju delavnic za preprečevanje in odpravljanje stresa mi udeleženci zaupajo, da so slabi odnosi pomemben vir stresa v podjetjih (roko na srce tudi v

zasebnem okolju). Po raziskavah ključni razlog za odpovedi in zamenjave služb ni plača, temveč odnosi. Odnosi so tudi pomemben, po mojem mnenju celo ključen moment za učinkovito delovanje posameznika. Za odnose je res odgovoren vodja, levji delež pa prispevamo kar sami.

Tako kot vsak izmed nas potrebuje varnost, ki se v organizacijah lahko prepozna v količini in kakovosti informacij, ki si jih ljudje izmenjujejo. Torej, informacij, ki pozitivno vplivajo na procese, odnose in rezultate, ne zadržujte in skrivajte zase. Primerno jih posredujte in delite tudi z ostalimi, ki sodelujejo z vami in se jih informacije tičejo.

Sprejmite in sprejemajte ljudi takšne, kot so, kljub temu, da imajo drugačne poglede, vrednote in razmišljanja kot vi. Ženske, moški, tihi, glasni, hitri, počasni, z izkušnjami ali brez, z več ali manj izobrazbe, vsi smo si različni. Nič ni slabo, je le drugače, kot dojemate vi. Mimogrede, tudi vodje so ljudje, z vsemi plusi in minusi. Velika večina je dobronamernih in le izvaja svoje vloge na načine, ki jih poznajo.

Vplivajte na ljudi na pozitiven način. Povejte jim, ko kaj naredijo dobro in jim na primeren način povejte tudi, ko kaj naredijo narobe. Njim osebno, ne za vogalom ali po hodnikih. Vaš ton naj bo subtilen, vzemite si deset sekund in svoje negativne občutke predihajte in kritiko povejte na primeren način. Kdaj tudi deset ali večkrat. Predvsem pa opazite in vplivajte pozitivne stvari in lastnosti. Ljudje so lačni pohval.

Ne čakajte, da drugi vplivajo na vas. Če rabite informacije za vaše delo, jih poiščite vi. Če česa ne razumete, vprašajte. Če nimate jasnih navodil, tudi vprašajte. Bolje trikrat vprašati kot trikrat popravljati. Kadar želite pohvalo, najpogosteje od nadrejenega, ne čakajte, da vas opazi. Pojdite do osebe in poiščite pohvalo sami. Preverjajte, če je vaše delo kakovostno, pravočasno, če so sodelavci in vodje zadovoljni z vami. Tako boste lahko dobre stvari nadaljevali in manj dobre spremenili.

Ljudje smo socialna bitja in dobri odnosi so pomembni vsem. Ne čakajte, da bodo drugi naredili prvi korak. Bodite vi

tisti, ki vas v podjetju ali okolju prepoznajo kot graditelje odnosov. Kadar ne bo šlo, ne obupajte, poskusite na drugačen način.

Prispevanje

Ena pogosteje izraženih želja ali pričakovanj vodij je, da bi ljudje prispevali svoje bogate ideje in zamisli. Ljudje smo zanimiva bitja. Prispevamo takrat, ko se počutimo varne in sprejete, zato bi na nek način ta del lahko uvrstili med odnose. Da ljudje prispevajo bi največ, lahko naredili vodje sami. Zagotovijo naj varnost, da zaposleni s svojimi prispevanji ne bodo kaznovani, šikanirani ali zasmehovani. S strani vodje, ki najprej želi prispevek, ko pa zaposleni prispeva idejo in ta ni najbolj uresničljiva ali mogoče smešna, ga vodja graja, zmahne z roko ali celo reče, da je ideja neumna. Zaposleni, ki je bil tako zavržen, ne bo več prispeval. Zasmehovani so lahko tudi s strani sodelavcev, češ, kaj se prilizuješ in poskušaš ugajati »tistim gor«.

Skrb za doseganje ciljev

Prispevek o primernih vedenjih zaposlenih končujem z rezultatom, čeprav bi z njim lahko tudi začel. Edini razlog je, da najpomembnejše ostane za konec, da ostane bolj v zavesti. V podjetju skupaj sodelujemo zato, da dosežemo rezultat. Ne kakršen koli, ampak tisti, ki ga postavijo vodje, se pravi ciljni rezultat. Rezultat je posledica aktivnosti, dela, ki je skupek vedenj, ki jih ljudje izvajamo. Nekatera so funkcionalna, druga malo manj, sem ter tja je kakšno vedenje tudi destruktivno.

V našem okolju imamo po mojem mnenju veliko težavo, in sicer pridnost. Ne poznam izvora in časa nastanka, a zagotovo je kulturološko pogojen. Namreč, v našem okolju je cenjeno, da se veliko dela, nikjer pa ni poudarka na doseganju rezultata. Da gre zares za nam značilno lastnost, pove že preprost prevajalnik, saj v glavnih tujih jeziki besede priden sploh ne poznajo. V domačem okolju je naša pregovorna pridnost še do neke mere sprejemljiva – pomembno je da delamo, čeprav ni pomembno, kaj in še manj, zakaj. Saj se spomnite besed komedijanta Serpentinška, ki mu jih je na-

menila njegova soproga v vlogi: »a zdaj boš pa na kavču ležal?«

Brez dela seveda ne more biti želenega rezultata, a pomembno naj ne bo delo samo po sebi. V podjetju naj vatel, po katerem se meri ljudi, ne bo pridnost, temveč doseganje rezultata.

Krasni idealni svet

Če poskrbite le za dvoje – odnose in rezultat, ste varni in odlično zapisani. Še več, prepričan sem, da boste ravno vi tisti zaposleni, ki bo naslednji napredoval.

Delovanje podjetij bi bilo res optimalno učinkovito v idealni kombinaciji – da bi vodja znal, zmoget in v praksi izvajal svoje vloge ter da bi zaposleni znali in zmogli in tudi bi izvajali svoje vloge. Si predstavljate kako čudovito bi bilo, da bi vodje rekel levo in bi šli vsi levo. Potem bi rekel naprej in bi šli vsi naprej. Če se kdo od zaposleni ne bi strinjal, bi vodja to lahko sprejel ali pa tudi ne. In bi šli brez konfliktov in zapletov naprej. V resnici pa se zgodi, da vodja reče levo in gredo trije levo, dva zaposlena obstaneta na mestu, eden gre desno, štirje ne slišijo, preostali pa se pogovarjajo o koronavirusu.

Vas zadnji opis kaj spominja na situacijo med pandemijo, ko je Jelko Kacin pozval ljudi, da naj ljudje kljub napovedanemu lepemu vremenu ostanejo doma in naj ne hodijo na obalo. Nekateri so ostali doma, drugi so šli na obalo, tretji v druge turistične kraje. Točno tako se zaposleni kdaj vedejo v odnosu do svojega vodje in podjetja.

Nobena vlada, oblast, vodja, direktor nima takšne moči in vpliva na nas kot ga imamo sami. Odločitev ali boste učinkovit zaposleni ali ne, je le vaša. Čaka nas ogromno izzivov, problemov in sprememb. Upam, verjamem, da bo ta čas v nas vzbudil predvsem pozitivne kapacitete – sodelovanje, spoštovanje, učinkovitost, dobre odnose, sprejemanje, ciljno usmerjenost ipd. S skupnimi močmi in pravimi kapacitetami nam bo hitreje uspelo. Ko se kdaj kje zatakne, pa veste kje lahko poiščete pomoč.

Srečno in ostanite zdravi!

DENIS HILČER, POSLOVNI TRENER IN COACH (040 933 536, DENIS.HILCER@KADROOM.SI)

ODZIV NA ČLANEK

Predlagan »javni seznam« ni usklajen z zakonodajalcem

V članku z naslovom Predlagan »javni seznam« ni usklajen z zakonodajalcem, objavljenem v Obrtniku podjetniku februarja 2020, avtorica izpostavlja, da je OZS prosila MGRT za uradno pojasnilo glede navedenega razpisa in prejela odgovor, da razpis ni usklajen z zakonodajalcem, da je lahko objava zavajajoča, da je pedikerska dejavnost regulirana z Obrtnim zakonom in preko OZS ipd. Avtorica dodaja, da so zneski za vpis in izdajo potrdil zelo visoki, poleg tega pa je treba vpis podaljševati.

Zato pojasnjujemo naslednje:

1. Navedeni razpis za uvrščanje v seznam formalne usposobljenosti in izkušenj pedikerjev (»seznam pedikerjev«) je del koncepta za urejanje področja pedikure.

2. Koncept urejanja področja pedikure je usmerjen v dvig kakovosti pedikerskih storitev in obsega še seznam ustreznih nosilcev dejavnosti (npr. salonov, v katerih delujejo pedikerji s »seznama pedikerjev«), klasifikacijo pedikure po tipih (že poslan na Ministrstvo za zdravje), določitev potrebnih kompetenc za izvajanje posameznega tipa, povezovanja pedikerske oz. kozmetične dejavnosti z zdravstvenim sistemom idr.

3. Koncept je nastal ob podpori Koordinativne skupine za obvladovanje diabetesa pri Ministrstvu za zdravje, ki je koncept tudi potrdil 5. 11. 2018.

4. Pripravo koncepta in izvajanje aktivnosti za urejanje področja na tej osnovi vodi Oddelek za kozmetiko VIST – Visoke šole za storitve, ki je edina visokošolska ustanova v Sloveniji s področja pedikure. Tega smo se lotili na pobudo številnih pedikerk zaradi neurejenosti področja, ki se, ne nazadnje, odraža tudi v številu amputacij nog, po katerem smo vodilni v Evropi glede na število prebivalcev.

5. Aktivnosti potekajo javno v okviru Delovne skupine za pedikuro (DSP) oz.

njene Ožje delovne skupine, v katero so brezplačno vabljeni vsi, ki se ukvarjajo s pedikuro (prijave so možne na kozmetika@vist.si) – s tem si zagotavljajo vključenost v aktivnosti za urejanje področja in obveščenost. Več o konceptu, DSP, aktivnostih in razpisu je javno objavljeno na <https://vist.si/delovna-skupina-za-pedikuro>. DSP ima že okoli 80 članic – pedikerk z različnimi stopnjami izobrazbe in dolžino prakse. Članica DSP je tudi predsednica sekcije kozmetikov.

6. Namen »seznama pedikerjev« je zagotoviti javno dostopne podatke o formalni usposobljenosti izvajalcev pedikerske dejavnosti ter njihovih dodatnih usposabljanjih in delovnih izkušnjah, da bi s tem omogočili izbiro pedikerjev tako strankam kot zdravstvenemu osebju, ki bi usmerjalo paciente k pedikerjem na osnovi konkretnih verodostojnih podatkov. Zato bo seznam seveda javen, dostopen preko različnih spletnih portalov in promoviran, da bo dosegel čim širši krog zainteresiranih. Izraz »javni« je namreč mišljen s pomenom, kot ga opredeljuje Slovar slovenskega knjižnega jezika in nima nikakršne zveze z ministristvi, zakonodajalci ipd. Usposobljenim pedikerkam in pedikerjem bo omogočal, da bodo postali še vidnejši in bodo lažje konkurirali tistim, ki imajo opravljene le kakšne kratke tečaje iz pedikure, ki se na

seznam ne bodo mogli uvrstiti.

7. Vpis na »seznam pedikerjev« bo potrebno podaljševati, saj želimo s tem doseči, da bi se pedikerke in pedikerji redno in kakovostno izpopolnjevali, kajti tudi pedikerska stroka napreduje in je znanje potrebno obnavljati, dopolnjevati in poglobljati. Zneski za vpis in podaljševanje vpisa vključujejo tako razvoj in vzdrževanje spletne platforme, postopke odločanja o vpisu, vpisovanje, ažuriranje podatkov in promocijo seznama, zato nikakor niso visoki, kaj šele »zelo visoki«. Vedeti je namreč potrebno, da za delo niti VIST niti DSP ne prejema nikakršne finančne podpore.

8. Po uveljavitvi »seznama pedikerjev« bo objavljen razpis za uvrščanje na »seznam salonov«.

Aktivnosti smo se torej lotili na pobudo pedikerk in so namenjene ureditvi področja, dvigu kakovosti pedikerskih storitev in v določenih segmentih povezanosti z zdravstvenim sistemom, kar bo v korist ne le uporabnicam in uporabnikom pedikerskih storitev, temveč tudi usposobljenim pedikerkam in pedikerjem. Izvajamo jih javno in pregledno, k sodelovanju pa so vabljeni vsi, ki se ukvarjajo s tem področjem.

PROF. DR. JANKO ŽMITEK,
DEKAN VIST IN PREDSEDNIK DSP

**”S TO KARTICO
PRIHRANIM TOLIKO,
DA VAM RAJE
NE POVEM!”**

**Več kot 100 odličnih
partnerjev na vaši poslovni poti!**

enterprise europe network

Najdite nove poslovne partnerje

v največji poslovni mreži podjetij v Evropi

Borza omogoča podjetjem brezplačen vpis ponudbe, objavo oglasa v tujini, iskanje med ponudbami in povpraševanji tujih podjetij ter povezovanje ustreznih ponudb in povpraševanj. Z več sto novih profilov podjetij dodanih vsak teden je borza ena največjih na svetu. V borzo so vključena MSP iz držav EU, centralne in vzhodne EU ter mediteranskih držav in deluje po standardiziranih postopkih, ki jih je postavila EU agencija za MSP (EASME).

www.ozs.si/een

 **OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Poslovni svetovni svet pred vašimi vrati

European
Commission

STROKOVNO SREČANJE ČLANOV SEKCIJE VZDRŽEVALCEV TEKSTILIJ

Na tradicionalnem srečanju letos več kot 60 udeležencev

Člani sekcije vzdrževalcev tekstilij in predstavniki domov za ostarele, ki se vselej radi odzovejo na vabilo na strokovno srečanje, so se družili 6. in 7. marca v Ankaranu. V dveh dneh so obdelali več strokovnih in poslovnih tem ter obiskali največjo pralnico na Primorskem.

Predsednik Sekcije vzdrževalcev tekstilij pri OZS **Gašper Pance** je uvodoma pozdravil vse udeležence in izpostavil, kako pomembno je, da se vsaj enkrat letno zberejo in prisluhnejo zanimivim temam in drug drugemu. Poleg tega pa povedal, da sta bila s sekretarko v dilemi glede organizacije srečanja zaradi virusa COVID-19 v Sloveniji, ob tem pa izrazil veliko zadovoljstvo, da se je na srečanju zbralo več kot 60 članov sekcije in predstavnikov domov za ostarele.

Udeležence je pozdravil tudi direktor OZS **Danijel Lamperger** in jim med drugim na kratko pojasnil koriščenje vavčerjev ter aktualne aktivnosti in novosti OZS.

Helena Mertik Jepelj, strokovnjakinja iz podjetja Ecolab, d. o. o., je v nadaljevanju predstavila pranje bolnišničnega in domskega perila ter industrijsko pranje perila, nato pa so se udeleženci odpeljali do Lucije, kjer so si ogledali Pralnico Plat, d. o. o., eno od največjih pralnic v Sloveniji oziroma največjo pralnico na Primorskem, ki letno opere 4.500.000 kilogramov perila. Udeležencem je bil najbolj zanimiv tunnel za pranje perila, saj ga premorejo le velike pralnice perila.

Po vrnitvi v Ankaran je sledila obširna tema o rokovanju z nevarnimi kemikalijami, ki jo je predstavila **Barbara Špička Šulek** iz podjetja Ecolab, d. o. o. Proti poznemu popoldnevu pa je sledila razprava o cenah, stroških in prihodnosti kemičnega čiščenja in pranja.

Najpomembnejši predlogi članov so bili, da je treba narediti razmejitev med nego srajce, ki jo je mogoče kupiti že za 9 evrov, in nego srajce, ki na primer stane 310 evrov. Prisotni so se s tem strinjali, tako da bo sekcija v prihodnje

V imenu OZS je zbrane pozdravil njen direktor Danijel Lamperger.

Udeležencem strokovnega srečanja so se predstavili tudi različni dobavitelji sredstev in opreme za vzdrževanje tekstilij.

TEKSTILCI

Šivilja v vaškem življenju in na rdeči preprogi

Upravni odbor sekcije tekstilcev je konec meseca januarja obiskal razstavo oblek vaške šivilje Marije Jurca iz 2. polovice 20. stoletja in danes uveljavljene stilistke in članice upravnega odbora Sekcije tekstilcev pri OZS Tjaše Škapin, ki je tudi ambasadorica kolektivne znamke Izdelek slovenske obrti.

Zavod Krasen Kras je v sodelovanju s stilistko Tjašo Škapin in Javnim zavodom Komenski Kras v sklopu praznika vina v Štanjelu v Fabianijevi dvorani pripravil razstavo z naslovom Šivilja v vaškem življenju in na rdeči preprogi. Avtorici razstave **Sonji Ščuka** se je zamisel o postavitvi razstave utrnila, ko si je v tetini omari ogledala lepe obleke, ki jih je po meri sešila vaška šivilja iz Volčjega

Gradu **Marija Jurca**. Njene obleke so stare 40 do 50 let. Ne glede na starost, so zaradi kakovostne, ročne izdelave še danes privlačne. Avtorica razstave je hotela zgodbo o šivanju in oblikovanju oblačil nadgraditi, zato je k sodelovanju pritegnila poznano stilistko **Tjašo Škapin**, ki je s svojimi lepimi in unikatnimi oblekami dala razstavi dodatno vrednost.

ADRIJANA POLJANŠEK

Ogledali so si tudi največjo pralnico na Primorskem, Pralnico Plat, d. o. o.

pripravila novi predlog cen pranja in čiščenja.

Drugi dan strokovnega srečanja je **Nina Scortegagna Kavčnik**, vodja pravne in kadrovske službe pri OZS, spregovorila o kolektivnih pogodbah in katere zavezujejo posamezne delodajalce. S stani poslušalcev je bilo posredovanih veliko vprašanj ravno glede kolektivne pogodbe, v drugem delu vprašanj pa je člane še zanimalo, kako bo država pomagala pri pomanjkanju dela zaradi koronavirusa. Na kratko je tako predstavila tudi predlog omenjenega zakona o ukrepih.

Sledila je še okrogla miza Pasti pri pripravi javnega naročila za pralnice, ki so jo opravili preko videokonference. Moderirala jo je **Vanessa Cizerle** iz podjetja ECOLAB, d. o. o. Ob koncu srečanja pa so si udeleženci izmenjali še mnenja, cene oziroma cenike, informacije o strojih ter delu in aktivnosti sekcije v prihodnje. Predsednik sekcije je srečanje zaključil z zahvalo vsem za udeležbo in jim zaželel, da ostanejo zdravi.

ADRIJANA POLJANŠEK

Utrinek z razstave Šivilja v vaškem življenju in na rdeči preprogi.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) na podlagi sklepa, sprejetega na 17. redni seji Upravnega odbora OZS dne 21. 1. 2020

objavlja
RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA
OBRTNIK LETA 2020

Priznanje »Obrtnik leta« podeljuje zbornica enkrat letno za izjemne dosežke na področju obrtništva.

Kandidate za podelitev priznanja »Obrtnik leta« lahko predlagajo:

- upravni odbori strokovnih sekcij zbornice,
- upravni odbori ali predsedniki območnih obrtno-podjetniških zbornic,
- kandidat se lahko predlaga sam.

Kandidat mora za prijavo na razpis izpolnjevati vse naslednje pogoje:

- članstvo v zbornici vsaj 5 let pred oddajo prijave na razpis,
- poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države,
- do vključno 5 zaposlenih.

Kriteriji za izbor »Obrtnika leta« so, da:

- delo opravlja pretežno na obrtni način,
- poslovna uspešnost,
- razvoj dejavnosti,
- trajnost dosežkov,
- poslovna odličnost,
- uvajanje inovacij (ustvarjalnost in izboljšave),
- skrb za varstvo okolja,
- skrb za kadre in njihovo usposabljanje,
- strategija razvoja,
- prispevek k razvoju okolja v katerem posluje in
- aktivnosti v stanovskih vrstah.

Komisija preverja izpolnjevanje navedenih kriterijev za najmanj zadnje 5-letno obdobje poslovanja.

Rok za prijavo je 31. julij 2020.

Obvezne priloge k prijavi na razpis so:

- kratka utemeljitev upravičenega kandidata,
- izjava o izpolnjevanju pogojev za kandidiranje na razpis,
- fotografije poslovnih prostorov,
- izjava kandidata, da ima poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države in
- izjava kandidata, da dovoljuje uporabo svojega imena v promocijske namene zbornice.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Dodatne informacije: OZS, Edina Zejnic, tel. 01 58 30 586, e-naslov: edina.zejnic@ozs.si.

Branko Meh
Predsednik OZS

objavlja
RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA
PODJETNIK LETA 2020

Priznanje »Podjetnik leta« podeljuje zbornica enkrat letno za izjemne dosežke na področju podjetništva.

Kandidate za podelitev priznanja »Podjetnik leta« lahko predlagajo:

- upravni odbori strokovnih sekcij zbornice,
- upravni odbori ali predsedniki območnih obrtno-podjetniških zbornic,
- kandidat se lahko predlaga sam.

Kandidat mora za prijavo na razpis izpolnjevati vse naslednje pogoje:

- članstvo v zbornici vsaj 5 let pred oddajo prijave na razpis,
- poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države,
- več kot 5 zaposlenih.

Kriteriji za izbor »Podjetnika leta« so, da:

- delo opravlja pretežno na industrijski način,
- poslovna uspešnost,
- strateška usmerjenost,
- globalno delovanje,
- razvoj dejavnosti,
- trajnost dosežkov,
- poslovna odličnost,
- uvajanje inovacij (ustvarjalnost in izboljšave),
- skrb za varstvo okolja,
- skrb za kadre in njihovo usposabljanje,
- strategija razvoja,
- prispevek k razvoju okolja v katerem posluje in
- aktivnosti v stanovskih vrstah.

Komisija preverja izpolnjevanje navedenih kriterijev za najmanj zadnje 5-letno obdobje poslovanja.

Rok za prijavo je 31. julij 2020.

Obvezne priloge k prijavi na razpis so:

- kratka utemeljitev upravičenega kandidata,
- izjava o izpolnjevanju pogojev za kandidiranje na razpis,
- fotografije poslovnih prostorov,
- izjava kandidata, da ima poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države in
- izjava kandidata, da dovoljuje uporabo svojega imena v promocijske namene zbornice,
- v primeru, da ima prijaviteljenec v lasti več podjetij mora predložiti konsolidirano bilanco od pooblaščenega revizorja.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Podjetnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Dodatne informacije: OZS, Edina Zejnić, tel. 01 58 30 586, e-naslov: edina.zejnic@ozs.si.

Branko Meh
Predsednik OZS

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) na podlagi sklepa, sprejetega na 17. redni seji Upravnega odbora OZS dne 21. 1. 2020

objavlja

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA NAJSTAREJŠI OBRTNIK LETA 2020

**Priznanje »Najstarejši obrtnik leta«
podeljuje zbornica enkrat letno.**

**Kandidate za podelitev priznanja
»Najstarejši obrtnik leta« lahko predlagajo:**

- predsednik zbornice in podpredsednik upravnega odbora zbornice,
- skupščina zbornice,
- upravni odbor zbornice,
- upravni odbor strokovne sekcije zbornice,
- upravni odbor ali predsednik območne obrtno-podjetniške zbornice.

**Kandidat mora za prijavo na razpis
izpolnjevati naslednji pogoj:**

- članstvo v zbornici.

**Kriterij za izbor »Najstarejšega obrtnika
leta« je:**

- najdaljše obdobje opravljanja dejavnosti.

Izpolnjevanje kriterija se dokazuje s pisnimi dokazili iz katerih je razvidno obdobje opravljanja dejavnosti, ki jih komisiji posreduje predlagatelj.

Rok za prijavo je 31. julij 2020.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Najstarejši obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Dodatne informacije: OZS, Edina Zejnić, tel. 01 58 30 586, e-naslov: edina.zejnic@ozs.si.

Branko Meh
Predsednik OZS

V razpisu je zaradi preglednosti in lažje berljivosti uporabljena le moška slovnična oblika, pri čemer pa je enakopravno in smiselno mišljena tudi ženska oblika.

**”POPUSTI
ZDAJ ZA VSE,
V PODJETJU
IN DRUŽINI.”**

**Več kot 100 odličnih
partnerjev na vaši poslovni poti!**

ORMOŽ

Na ogled dediščina ormoških mojstrov in obrtnikov

V avli ormoške občinske zgradbe je OOO Ormož v sklopu lanskoletnega praznovanja 50-letnice organiziranega delovanja obrtnikov pripravila razstavo Dediščina ormoških mojstrov in obrtnikov – obrtniška orodja nekoč.

O OO Ormož je na razstavi v sliki in besedi prikazala najpomembnejše dogodke, ki so se odvijali v polstoletni zgodovini ormoškega drobnega gospodarstva. Za nekdanje osnovne pripomočke – orodja v obrtni dejavnosti – so poskrbeli **Štefan Hozjan, Mojca Šalamun, Petra Prapotnik, Majda Jaušovec** ter **Av gust** in **Stanislav Ozmec**. Številni obiskovalci so se z ogledom razstave z nostalgijo ozrli na nekdanje mojstre storitvenih obrti, kot so mizarji, sodarji, frizerji, mesarji, fotografi, krojači, šivilje, čevljarji, radio mehaniki, vinarji, kovinarji ...

N. Š.

MURSKA SOBOTA

17. mednarodno državno prvenstvo obrtnikov in podjetnikov v golfu

Območna obrtno-podjetniška zbornica Murska Sobota v sodelovanju z Golf klubom Moravske Toplice pripravlja 17. Mednarodno državno prvenstvo obrtnikov in podjetnikov v golfu – SAMSUNG OPEN. Prvenstvo bo predvidoma v soboto, 23. maja 2020, ob 10.00 na igrišču za golf Livada Moravske Toplice.

Tekmovali bodo lahko člani in članice priznanega kluba z veljavnim članstvom 2020 s HCP do 54, člani območnih obrtno-podjetniških zbornic, člani obrtno-podjetniških zbornic (tudi iz tujine) ter njihovi zaposleni, člani Gospodarske zbornice Slovenije ter njihovi zaposleni – ekipe in posamezniki.

Vsako ekipo območne zbornice, posameznega podjetja ali samostojnega

podjetnika – moško, žensko ali mešano – bodo sestavljali največ trije igralci, štel pa bo bruto rezultat dveh boljših posameznikov. Nagrajeni bodo tudi posamezniki.

Prijave zbirajo na igrišču za golf Livada Terme 3000 Moravske Toplice (telefon: 02 512 50 66, faks: 02 512 50 85 ali e-pošta: golfshop@terme3000.si), **najpozneje do 22. maja 2020.**

Posamezne območne obrtno-podjetniške zbornice lahko prijavijo več ekip ali posameznikov. Dodatne informacije v zvezi s tekmovanjem so na voljo na igrišču golf Livada Terme 3000 Moravske Toplice ali pri Jožetu Pucku (telefon: 041 717 103).

S. E.

foto: www.slovenia.info

Vabilo na drugo letno srečanje obrtnikov avtodomarjev

Obrtniki in podjetniki, ki uživajo v popotovanjih z avtodomami, se radi družijo tudi s svojimi stanovskimi kolegi. Naslednje srečanje bo, seveda v primeru, če bodo razmere to dopuščale, od 22. do 24. maja v kampu Jezero v Kočevju (45°38'40.1"N 14°52'14.1"E).

Destinacija Kočevsko velja za eno najbolj gozdnatih pokrajin tako v Sloveniji kot tudi v Evropi, saj skoraj 90 % območja pokriva gozd. Na tem območju je kar šest pragozdov. Med najbolj znanimi sta zagotovo pragozd Rajhenavski Rog in pa pragozd Krokar, ki je bil junija 2017 vpisan na Unescov seznam naravne dediščine.

Razgibana pokrajina ponuja možnost za aktiven oddih, saj ponuja mnoge pohodniške in kolesarske poti. Poleg tega so organizatorji tokratnega srečanja za udeležence pripravili posebno zanimivost. V soboto, 23. maja, si bodo namreč lahko ogledali Skrivnostni bunker Škrilj. Bunker je relikvija hladne vojne, zgrajen je bil med letoma 1953 in 1957, njegovi podzemni hodniki pa razkrivajo mnoge skrivnosti, saj je območje dolgo časa veljalo za zaprto in vstop navadnim smrtnikom ni bil dovoljen. Skozi temačne hodnike

jih bo popeljal lokalni turistični vodnik. Po ogledu bunkerja bo sledil pohod na Krempe, kjer bodo na koncu vsi nagrajeni z veličastnimi razgledi nad celo dolino, ob poti pa jih bodo spremljala polja cvetočih narcis. Po pohodu in vrnitvi v kamp bo organizirana večerja.

Dodatne informacije avtodomarji dobijo pri Dušanu Janežiču (041 788 963, vodovod.dj@gmail.com), če bo srečanje odpovedano oziroma prestavljeno na jenski termin, bomo to sporočili v majski številki revije.

A. B.

Nova kartica – nove možnosti prihrankov!

”MODRA KARTICA
ZA MOJE ZAPOSLENE
IN MOŽA,
FINO.”

foto: Bystrogozob & obkovanje, Uved.si

OBRNO-PODJETNIŠKA
ZBORNIKA
SLOVENIJE

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

VRTNARSTVO MAJDIN GAJ, MAJDA BLAŽIČ, S. P.

Delo me sprošča

Znanilci pomladi so nas že spomnili, da prihaja delo na vrtu. Čeprav je bila letošnja zima mila, je zdaj čas, ki kliče po naravi, zemlji in motiki. Če nimamo vrta začnemo razmišljati vsaj o okrasnih rastlinah in zelenju, s katerim polepšamo balkone. Narava zdravi. Narava sprošča, pa tudi če jo košček prinesemo na okensko polico v lončku, pomeni navdih in življenje.

Ni jih veliko, ki rečejo: »Delo me sprošča«. To je stavek, s katerim svojo strast do poklica, ki ga opravlja, opiše **Majda Blažič**, ki navdušuje obiskovalce Vrtnarstva Majdin gaj – rastlinjaka vrtnarije na Vogrskem. Kot najstnica ni bila navdušena nad maminimi idejami in delom v vrtnarji, čeprav se v resnici ni nikoli upirala. Mama Olga je začela vzgajati okrasno cvetje leta 1991. Deset let kasneje so ponudbo cvetja in zelenjave nadgradili z zelišči in med prvimi v Sloveniji pridobili ekološki certifikat. Majda je vodenje vrtnarije prevzela že pred tem, leta 1998, in ponudbo še nadgradila. Poleg okrasnega cvetja za balkone in gredice, je jesen v znamenju krizantem, pomlad pa prinese ekološke sadike zelenjave, zelišč in dišavnic. Danes ponujajo okrog 60 različnih vrst zelišč, tudi eksotičnih in divje raslih, kot sta arnika, košutnik in tavžentroža. Največ povpraševanja pa ostaja za večno klasiko, od sivke, majarona, do rožmarina in drugih.

V vrtnariji se ustavijo ljubitelji ekoloških zelišč in dišavnic, saj so edini na Goriškem s tovrstno ponudbo. Veliko je povpraševanja z različnih koncev Slovenije, čeprav jedro prodaje ostaja doma, na Goriškem, od Krasa do Tolmina in Kobarida, Ajdovščine in še dlje. Nekatere predele oskrbujejo grosistično, sicer pa so zeliščarji tisti, ki sami poiščejo najboljše. Sadika mora biti zdrava, močna, odporna, v rastlinjaku ne sme biti pregnojena, predvsem pa brez škropiv. »Iz vrtnarije brez dvoma odnesejo zdravo rastlino, nadaljevanje sledi doma, kjer je za najboljšo rast potrebna tudi ljubezen,« pove Majda.

Majdin gaj se od drugih podobnih ponudnikov razlikuje predvsem po ekološko pridelanih sadikah, ki jih vzgajajo sami. To je ena večjih prednosti, ki se je

zavedajo tudi stranke. Te rade pridejo, tudi večkrat, naredijo kratek sprehod po gaju in opazujejo rastline. To jih sprošča. Največje zadovoljstvo je, ker se rade vračajo in povedo, da so zadovoljne ne le s ponudbo pač pa tudi s svetovanjem in prijaznostjo zaposlenih. So nekakšen servis, saj ponujajo tudi ekološke pripravke za zaščito rastlin, zemljo, gnojila, poleg osnovne ponudbe, ki ji bodo ostali zvesti tudi v prihodnje. »Če želiš v korak s časom moraš slediti trendom in povpraševanju,« pove lastnica, ki vsako leto poskrbi za kako novo rastlino, ponudbo, čeprav je še vedno klasika tista, ki navdušuje največ obiskovalcev. Pri balkonskem cvetju so to bršljanke in gorečke, vmes pa kaj za njeno dušo. A kot rečeno ljudje se težko odločajo za eksperimentiranje in spremembe. V vrtu kraljujejo paradizniki, paprika in jajčevci, med zelišči pa, kot rečeno, majaron in timijan.

Ko so se lotili ekoloških sadik so orali ledino na tem področju, ljudje so jih malo da ne čudno gledali, danes je povpraševanja po ekoloških rastlinah vedno več. Pri vsej ponudbi pa je ključno svetovanje o ustrezni zasaditvi in oskrbi rastlin na domačem vrtu ali balkonu. Čeprav knjige in mediji poskrbijo, da ljudje dobro vedo kaj želijo.

V vrtnariji se radi ustavijo ljubitelji zelišč, velikokrat sprejmejo skupine ljudi, k pridejo na ogled, sprehod. Sodelujejo pa tudi s priznanimi institucijami in pridelovalci zelišč.

Majda Blažič ugotavlja, da ji delo z rastlinami in zemljo ponuja veliko sprostitev. Biti na zraku, ves dan obdan z

Majdi Blažič delo z rastlinami in zemljo ponuja veliko sprostitev.

rožami, zemljo ... to preprosto obožuje. Sicer pa, ko je največja sezona, za delo poprime vsa družina. Aktivni so že ves mesec, ko se je začelo prvo čiščenje in spomladansko presajanje.

Želja in idej tudi med rožami ne zmanjka. Morda jih je celo več. V prihodnje bi namreč rada ustanovila center, da bi ljudje preprosto prišli, delali z rastlinami in zemljo, kar dokazano prinaša precejšnjo sprostitev. Narava sprošča, pomirja, kar vedno znova občuti tudi sama. Tudi mamice so se obrnile nanjo, da bi imela delavnice za otroke. To se ji zdi odlična ideja za katero upa, da jo bo lahko kmalu uresničila.

Za konec mi zaupa, da je njena roža tulipan. Ker je preprosto lep. Pa čeprav jih v vrtnariji nimajo. Sicer pa priporoča tropsko limonino travo, odlično za pomiritev, ali mačji rep, ki je učinkovit (ima gel v sebi) pri piku komarja ali ose. Uporabiš ga kot obkladek, ki hitro omili bolečino.

Sicer pa obiščite Majdin gaj, brez dvoma ga boste zapustili polni nasvetov in pozitivne energije.

MARTINA ARČON

Bodimo zmagovalci

Prav v teh »korona« časih si skoraj ne moremo predstavljati dneva brez televizije. Ob tem si lahko le še požvižgavamo Smolarjevo pesem Bog ne daj, da bi crknil televizor. No kakor koli, če se vam to zgodi v prihodnje, je pravi naslov Borut Gorjup, ki ga tokrat postavljamo v ospredje.

Na samostojno pot se je podal leta 1998. Pred tem je bil zaposlen na RTV servisu v Novi Gorici, kjer mu je tedanji delodajalec nesebično predajal znanje. A že kot otrok je imel to srečo, da je pri očetovem sorodniku spoznal delo serviserja in kaj kmalu vedel, kaj bo njegov poklic. Odločilen je bil časopisni oglas glede prodaje poslovnega prostora v Šempetru pri Gorici in podpora staršev. Tako se je pravzaprav začelo. Obrtno dovoljenje je dobil prav na svoj rojstni dan. Spominja se, da sta mu prijatelja za darilo natisnila reklamne letake, ki so jih raznosili po poštnih nabiralnikih in tako se je začela zgodba servisne dejavnosti.

Borut Gorjup se počuti kot umetnik, ki občuduje svoje umetniško delo. Ko aparat ali neko elektronsko napravo, ki je že odpisana, spet spravi v življenje, občuti neizmerno zadovoljstvo. Sem sodi popravilo vseh elektronskih naprav (LCD televizorji, radijski aparati, igralne konzole, raznorazne elektronike) na splošno sodobne elektronike. In čeprav se na prvi pogled zdi, da smo precej potrošniško naravnani in takoj posežemo po novih izdelkih, Gorjup pravi, da je še veliko takšnih ljudi, ki se odločijo aparate popraviti. Res pa je tudi, da proizvajalci dobesedno bruhajo nove modele, trgovci tekmujejo med seboj in artikle prodajajo z zelo nizko maržo. Kdaj pa kdaj tudi pod ceno, samo zaradi tega, da se rešijo starejših modelov. »Proizvajalci pravijo, da je življenjska doba aparatov vedno krajša, zato je tudi kakovost vedno slabša in tako proizvedemo vedno več smeti,« pravi Gorjup.

Na vprašanje, kako doživlja čase koronavirusa, odgovori, da pravzaprav ne moremo vedeti, kaj bo prinesel čas. »Velika verjetnost je, da izhod iz te krize ne bo preprost. Po navadi se v krizi in takoj po krizi ljudje več odločajo za popravila

aparator, saj vlada strah in ljudje več varčujejo,« pravi in opozarja še na en vidik: »Tu je še dodatni problem, kajti začetek današnjih težav je na Kitajskem in prav Kitajci so proizvajalci večine delov za elektroniko in elektronskih vezij in tudi oni bodo potrebovali čas za zagon, do tedaj pa bomo mi verjetno brez rezervnih delov.«

Dela v delavnici v teh dneh ni, zato čas izkorišča za nadgradnjo in izboljšave, ki jim bomo pričala v prihodnje. Tudi na tem področju je treba slediti razvoju. »Mislim, da je v našem poklicu razvoj najhitrejši. Stvari se spreminjajo s svetlobno hitrostjo. Predhodni sistemi so bili več ali manj analogni, danes temelji vse na digitalni tehniki in smo morali postati serviserji elektronskih naprav tudi informatiki. V našem poklicu je potrebno znanje vedno nadgrajevati, kajti stare tehnike se umikajo novim tehnologijam, in če ne bi nadgrajevali lastnega znanja, bi ostali jutri brez dela.«

V svojem delu neizmerno uživa, saj je nenehno v stiku z najsodobnejšo tehnologijo. Seveda so največje zadovoljstvo stranke in pohvale le-teh, saj je to potrditev, da dela prav.

Gorjup je tudi predsednik Sekcije elektro dejavnosti in energetikov pri OOO Nova Gorica. Kot pravi, se s kolegi srečujejo predvsem z birokratskimi ovirami, to jih dobesedno duši in nalaga vedno nove in večje stroške. »Stalne spremembe zakonodaje nam večkrat jemljejo čas. Zavedam se, da nam te spremembe vlevajo evropske direktive, ki se jih moramo držati, a nam največkrat teh zakonov nihče ne zna obrazložiti. Velika večina nas skuša delati po veljavni zakonodaji, vendar nas je vedno strah raznoraznih inšpekcij in visokih denarnih glob, katere nas lahko doletijo,« zaskrbljeno pove.

Sicer pa so kot člani sekcije deležni

Borut Gorjup: »So dnevi, ko nam ne gre vse po načrtu in smo morda celo potrti. So pa tudi dnevi, ko smo zelo uspešni in veseli, zato se učimo celo življenje in nadgrajujemo svoje znanje. Zgodovino pišejo vedno zmagovalci, zato bodimo danes zmagovalci mi vsi.«

veliko ugodnosti. Od izobraževanja, do srečanj, kjer se spoznavajo, družijo in izmenjujejo znanja in mnenja. Imajo tudi svoj forum, na katerem svetujejo, shranjujejo in izposojajo strokovno dokumentacijo. Prek kartice Mozaik podjetnih pa koristijo veliko ugodnosti in popustov.

»Slogan zbornice je Skupaj močnejši in to drži. Če hočemo biti uslišani, moramo stopiti skupaj. Več kot nas je, bolj bomo glasni in bolj bomo slišani. Ko vidiš ptico, ki te preletava, lahko dela še takšen direndaj, te prav nič ne vznemiri, ko te pa začne preletavati velika jata ptic in krožiti nad teboj, takrat se pa začneš spraševati, ali počnem kaj narobe. Postaneš takoj bolj pozoren, gledaš jato, kaj počne. Tako moramo mi postati kot jata ptic in postali bomo vidnejši in močnejši in le tako se bomo uprli vedno novejšim obremenitvam gospodarstva.«

MARTINA ARČON

Bigstock

									OBRтник	INDU-STRJSKO MESTO V WALESU	AVIACIJA	MOČVIR-SKA PTICA, VIVEK	PERUJSKI INDIJANEC	NEKD. NOR. SMUČ. SKAKALEC (BJARNE)	ŠČETKA	NUDIST, ČASTILEC GOLOTE
									ALPSKA SMUČARKA							
									NOVINAR NEŽMAH							
									NALEPKA Z NAPISOM				REŽISER SHEPARD AMER. IGRALKA (PATRICIA)			
									HRVAŠKI OTOK MED KRKOM IN PAGOM					SREDINA BESEDE KOČIJA KLATEZ, POTEPUH		
									DEL ROKE OD ZAPESTJA DO PRSTOV			DRŽAVNI PRORAČUN NIZOZEM. IGRALKA BURG				
									PRVAK NOVI-NARKA JESE-NIČNIK							
															IGRALKE MLADOST-NIH VLOG	ŠPORTNIK NA JADRALNI DESKI
AVTOR: KGOR MEŠA ČRKE	PRIprAVA ZA SPAJANJE	TEHNO-LOŠKO MODERNA URA	STAR IZRAZ ZA KIS	NEMŠKO MESTO OB MEJI S ČEŠKO	NACE PO-LAJNAR	MESTO V OHIU LETOVIŠČE V ŠVICI										
SPozNA-NJE										PLIJAČA ANTOV POTUJOČI GRŠKI PEVEC			IGRALKA WEST EGIPČAN-SKI BOG MRTVIH			
CIPRESI PODOBNO DREVO											KAMENCEK ZA IZŽIGA-NJE RAN DNEVNA. LOVSKA ?					
MALtnA ZIDNA OBLOGA									NEKD. NOR. SMU-ČARSKI SKAKALEC (LASSE)					VLADO KRESLIN KLOBUK IZ SLAME		
AMER. PEVKA (JOAN)									GURMANKA MANJSA KLADA ZA SEKANJE							
KATJA TRATNIK			SL. MOJST-RICA JOGE (SAVINA) BREME NA KAMIONU							SLOV. FIZIK (DUŠAN)	SL. POLI-TOLOG (ANTON) SMUČAR-KA ZAJC					
HRVAŠKI IGRALEC NALIS									KAPA IZ PAPIRJA NAJSTAR. ODDELEK JURE			IRENA AVBELJ			KRAJ PRI KRŠKEM	SOCVETJE PRI ŽITU
PRVA POMOC: NAES, ZITTAU, CATTIKAS	ANTON OCVRK JAPON. VALUTA			ŠPANSKA PROVINCA TONE, ZVIŠAN ZA POLTON								DESNI PRITOK DONAVE V BOLGARIJI	VODNI VRTINEC, SIFON KONICA			
DRAGUL-JARSTVO															KRALJE-VIČ IZ MAHAB-HARATE JAZ, ? ON	
TRETJA BEETHOV-NOVA SIMFONIJA									VEŠČINA RAZPRAV-LJANJA							
ARMENSKI VOJAŠKI POVELJNIK									NEMŠKI BOKSAR (MARCO)							

vabijo na kongres

XIX. Dnevi delovnega prava in socialne varnosti

28. in 29. september 2020, Pravna fakulteta v Ljubljani, Rdeča dvorana

V letošnjem letu je Kongres zaradi izrednih okoliščin prestavljen na mesec september 2020.
Organizirali ga bomo v Ljubljani, programske teme pa bomo aktualizirali z najnovejšo problematiko glede
organiziranja delovnega procesa in ohranjanja delovnih mest. Ostanite zdravi in se srečamo jeseni.

1. dan PONEDELJEK, 28. september

DELOVNA RAZMERJA V IZJEMNIH OKOLIŠČINAH

sodelujejo: mag. Nataša Belopavlovič (moderatorica), predstavniki
ministrstva in socialnih partnerjev

PRAVICA DO SOCIALNE VARNOSTI V NESTANDARDNIH OBLIKAH DELA

vodi: prof. dr. Grega Strban

Prof. dr. Ulrich Becker
**Social Security Rights of Non-standard Workers in selected Member States
of the EU**

As. Sara Bagari
**Priporočilo Sveta o dostopu delavcev in samozaposlenih oseb do socialne
zaščite in slovenska pravna ureditev**

Prof. dr. Grega Strban
Socialna varnost delavcev v nestandardnih oblikah dela, ki se gibljejo v EU
Marijan Papež
Ponovna vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje

EVROPSKO DELOVNO PRAVO IN POMEN ZA SLOVENSKO PRAKSO

vodi: izr. prof. dr. Barbara Kresal

Prof. dr. Darja Senčur Peček
**Novejša sodna praksa Sodišča EU in njen vpliv na obseg delovnopravnega
varstva**

As. Primož Rataj
**Nova Direktiva o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in
oskrbovalcev (EU) 2019/1158 ter slovenska pravna ureditev**

Izr. prof. dr. Barbara Kresal
**Pomen Evropske socialne listine za varstvo delavskih pravic: Novejša
praksa Evropskega odbora za socialne pravice**

Dr. Martina Šetinc Tekavc
**Novejša sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice na
področju delavskih pravic**

Omizje: »IZZIVI OBVEZNEGA ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA«

sodelujejo: prof. dr. Grega Strban (moderator),
Marjan Sušelj, as. dr. Luka Mišič in predstavnik ministrstva

2. dan TOREK, 29. september

IZBRANA VPRAŠANJA ORGANIZACIJE DELA

vodi: dr. Katarina Kresal Šoltes

Mag. Nina Scortegagna Kavčnik
Organiziranje dela na domu

Doc. dr. Luka Tičar
**Pregled minimalnih zahtev glede delovnih pogojev po Direktivi (EU)
2019/1152 v luči ZDR-1**

Dr. Katarina Kresal Šoltes
**Preprečevanje nadomeščanja stalnih zaposlitev z zunanjimi delavci –
primer agencijskega dela**

Doc. dr. Valentina Franca
**Vloga sindikata in sveta delavcev pri opravljanju dejavnosti z zunanjimi
sodelavci**

AKTUALNA VPRAŠANJA USLUŽBENSKEGA PRAVA

vodi: doc. dr. Etelka Korpič Horvat

Peter Pogačar
Izzivi nadaljnega razvoja uslužbenskega sistema v Republiki Sloveniji

Doc. dr. Etelka Korpič-Horvat
**Zaposlovanje in pogodba o zaposlitvi javnih uslužbencev z vidika
pogodbenosti uslužbenskih razmerij**

Izr. prof. dr. Erik Kerševan
Upravnosodno varstvo javnih uslužbencev in funkcionarjev

Jakob Krištof Počivavšek
Elementi variabilnega nagrajevanja v plačnem sistemu v javnem sektorju

SODNA PRAKSA NA PODROČJU DELOVNIH IN SOCIALNIH RAZMERIJ

vodi: mag. Marijan Debelak

Mag. Marijan Debelak
**Izbrani primeri iz novejših sodnih praks VSRS na področju delovnih in
socialnih razmerij**

Marjana Lubinič
**Pregled novejših sodnih praks VSRS glede kaznivih dejanj zoper delovna
razmerja in socialno varnost**

Borut Vukovič
Novejša sodna praksa VSRS glede trpinčenja na delovnem mestu

Prijave in informacije:

Inštitut za delo pri Pravni fakulteti v Ljubljani

Poljanski nasip 2, Ljubljana

telefon: 01/42 03 164, faks: 01/42 03 165

e-pošta: inst.delo@pf.uni-lj.si, spletna stran: www.zdr.info

Planet GV, d.o.o.

Likožarjeva ulica 3, Ljubljana

telefon: 080 33 44, faks: 01/30 94 445

e-pošta: izobrazevanje@planetgv.si

spletna stran: www.planetgv.si

BREZPLAČEN MALI OGLAS ZA ČLANE OZS!

- Na podlagi sklepa kolegija upravnega odbora OZS z dne 4. 3. 2010 imajo člani OZS, ki ne dolgujejo več kot dve članarini, **pravico do enega brezplačnega malega oglasa** (do 30 besed) na leto. Člani »A plus« pa imajo pravico do petih (5) brezplačnih malih oglasov na leto in do 25-odstotnega članskega popusta pri okvirjenih oglasih (na barvni podlagi).
- Vsi, ki želijo izkoristiti zgoraj naštetih možnosti brezplačnega oglaševanja, nam morajo ob predaji oglasa sporočiti člansko številko OZS (najdete jo na prvi strani kartice Mozaik podjetnih). Brez tega brezplačni mali oglasi niso možni.

MALI OGLAS ZA OSTALE NAROČNIKE

- Cena malega oglasa (do 30 besed) je **17 EUR** (+ 22 % DDV).
 - **1 cm stolpca** okvirjenega malega oglasa na barvni podlagi stane **19 EUR** (+ 22 % DDV).
- Prosimo vas, da nam ob vseh naročilih oglasov napišete podatke za izstavitve računa (naziv, naslov in **davčno številko**) ter navedete, ali ste zavezanec za DDV. Člani OZS naj sporočijo tudi **člansko številko OZS**. Prosimo, da so vaši dopisi **čitljivi**, opremljeni z **žigom in podpisom naročnika**. Pridržujemo si pravico do jezikovnih popravkov.

POŠILJANJE OGLASOV

Oglase lahko pošljete po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
 - faksu: 01 50 54 373
 - klasični pošti na naslov: OZS, Revija Obrtnik podjetnik, Celovška 71, Ljubljana
 - **NOVO** – preko spletnega obrazca na www.ozs.si/Obrtnik/Narocilomalegaoglasa
- Malih oglasov po telefonu ne sprejemamo.**

STROJI IN OPREMA

TU-VAL, d. o. o. nudi vso varilsko opremo in pribor, industrijsko pnevmatiko, pritrdilne elemente in orodja za kovičenje. Informacije: www.tu-val.si, tel. 01 72 12 123, faks: 01 72 12 746, e-p: tu-val@siol.net. Šifra oglasa: 20-02-002

PRODAM STROJ za izdelavo vložkov iz papirna. Informacije po tel. 041 712 151. Šifra oglasa: 20-02-003

PRODAM LEPO OHRANJENO, kvalitetno, masivno pisarniško pohištvo za opremo večje pisarne (dve kotni pisalni mizi, klubska miza, pet visokih omar) in sejne sobe (miza s stoli in pet nižjih omar). Za informacije pokličite po tel. 040 438 828. Šifra oglasa: 20-02-006

ČIŠČENJE KANALIZACIJE, GREZNIC, maščobnih lovilcev, lovilcev olj, prevozi odpadnih vod, pregledi kanalizacije z video kamero, kontrola tesnosti, točkovna sanacija kanalizacije. Informacije: Papigal, Jakopin d.o.o., e-pošta: info@papigal-jakopin.si, tel. 031 605 580. Šifra oglasa: 20-03-001

Ročni paletnik

- nosilnost: 2500 kg
- dolžina vilic: 1150 mm
- tovorna kolesa: POLYURETAN (PU)
- krmilna kolesa: GUMA
- neto teža: 71 kg

Slika je simbolična. **Cena samo 240 €** brez DDV www.ika.si

Tel.: 04 518 44 44
Fax: 04 518 44 00
E-mail: info@ika.si

PEKARNE, SLAŠČIČARNE, PICERIJE, TESTENINARJI! Nudimo novo, rabljeno in renovirano opremo za proizvodnjo kruha in peciva, piškotov, slaščic in pralin, pic, testenin in njokov ter strokovno montažo dobavljene opreme in tehnološko podporo. PEKSIM d. o. o., Ulica Gradnikove brigade 6, Nova Gorica, tel. 05 30 27 136, 031 690 872, faks: 05 33 30 818, e-pošta: peksim@volja.net. Šifra oglasa: 20-02-001

OBRTNE STORITVE

MONTAŽA IN SERVIS VSEH VRST DVIGAL

DVIGALA **BARTOL**

OSEBNA DVIGALA
TOVORNA DVIGALA
INVALIDSKA DVIGALA
MOSTOVNA DVIGALA
KONZOLNA DVIGALA
VERIŽNA DVIGALA
GRADBENA DVIGALA
VISEČI FASADNI ODRI

DVIGALA BARTOL d.o.o., Badjurova ulica 22, Ljubljana
GSM: 041 668 069, Tel.: 01/4288 645, Fax: 01/4272 858
dvigala-bartol@siol.net, www.dvigala-bartol.si

MATERIAL

• pleksi izdelki po naročilu
• svetlobne kupole • varnostna ogledala

PLEKSI OBLIKUJEMO s svojim stilom

POSplastika
T +386 1 837 10 33

www.pos-plastika.si/trgovina

KOLESA ZA TRANSPORTNE VOZIČKE: poplona izbira transportnih koles za vse namene: pohištvena, krom svetleča zaščita, Inox elektro polirani AISI 304, antistatika, temperaturno odporna kolesa za pekarnice in kadičnice, kolesa z brezsladno površino, kolesa za večje obremenitve in kolesa za čistilne stroje. Dodatni popust pri večjih količinah, kolesa so na zalogi (kratki dobavni roki) in brezplačna dostava na vaš naslov. Nudim svetovanje in pomoč pri izbiri. Informacije po tel. 040 990 011, Perko Jože in na www.kolesa.net. Iščem nove sodelavce za pomoč pri pospeševanju prodaje, s svojim s.p.-jem ali d. o. o.-jem. Šifra oglasa: 20-01-001

OGLASI V RUBRIKAH OBRTNE STORITVE IN POSLOVNE STORITVE

Na podlagi zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno oglasov neregistriranih dejavnosti ne objavljamo! Če želite, da vam objavimo oglas za storitve, nam pošljite naslednje dokumente:

- **s. p.:** kopijo obrtnega dovoljenja ali priglasitveni list,
- **družbe:** izpis iz sodnega registra.

Oglasi v teh rubrikah morajo vsebovati popoln naziv in naslov, ki smo ga dolžni tudi objaviti!

ZADNJI ROK ZA ODDAJO MALEGA OGLASA

Zadnji rok za oddajo malega oglasa v **majski** Obrtnikovi borzi je **23. aprila 2020.**

NAROČILO NA REVIJO OBRTNIK PODJETNIK

Letna naročnina na revijo Obrtnik podjetnik je **60 EUR** (5 % DDV je vključen v ceno). **Naročilo velja do preklica!**

- Naročite se lahko po:**
- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
 - faksu: 01 50 54 373
 - navadni pošti na naslov: OZS, Celovška c. 71, 1000 Ljubljana

Gerbičeva 50a, 1000 Ljubljana
T: (01) 28 11 147, F: (01) 28 31 247
acrytech@siol.net, www.acrytech.si

- Vse vrste izdelkov iz plexi stekla: plošče, bloki, cevi, palice, profili, krogle, kupole, ...
- Laserski razrezi in gravure

pečenko

POSLOVNE STORITVE

KNJIGOVODSKI SERVIS nudi svoje storitve obrtnikom - samostojnim podjetnikom (računalniška obdelava, vključno z obračunom OD, izračun obresti, amortizacije, davčna napoved) strokovno in po ugodni ceni. Dodatne informacije: Podgorelec Jolanda s. p., Zgornje Stranje 14, 1242 Stahovica, tel. 01 83 25 344. Šifra oglasa: 20-04-001

V.I.P. Računovodstvo poskrbi: da plačate le toliko davkov, kot je potrebno in niti centa več, da so vaši dokumenti urejeni ažurno, kvalitetno in zanesljivo, da vam svetujemo tako, kot je za vas najboljše, da si vedno vzamemo čas za vaše poslovanje. Poslovalnice imamo po vsej Sloveniji. Pišite nam na: info@vip-racunovodstvo.si, pokličite na 08 2002 688. Šifra oglasa: 20-04-002

KAPOVOSTNE, AŽURNE IN SODOBNE računovodske storitve, davčno in poslovno svetovanje, kadrovske zadeve, pomoč pri uporabi programa Minimax, mala šola računovodstva. Informacije: PRO FIN d.o.o., Žolgarjeva ulica 2, 2310 Slovenska Bistrica, e-p: info@pro-fin.si, tel. 059 950 350. Šifra oglasa: 20-04-003

PO CELI SLOVENIJI organiziramo jezikovne tečaje za podjetnike in njihove zaposlene v skupini ali individualno, v kombinaciji z učenjem preko interneta. Jeziki: angleščina, nemščina, italijanščina. Možnost nakupa programa za učenje angleščine preko interneta. Prav tako vam lahko pomagamo pri obisku sejmov v tujini, pri konverzaciji z razstavljalci ali vašimi partnerji. Informacije: Rossana, d. o.o., jezikovna šola, tel. 041 719 567, e-p: info@rossana.si. Šifra oglasa: 20-04-004

TRGOVSKO BLAGO

ZELIŠČARSTVO PREŽLA - predelava zdravih zelišč! Nudimo več vrst mazil, oblog, kapljic, čajev in krepil. Antonija Torkar s.p., Begunjska c. 23, 4248 Lesce, informacije po tel. 04 531 83 40. Delovni dnevi ob mlaju - april: 23., 24., 25., 26. in 27, maj: 22., 23., 24., 25., in 26. PE Zeliščni butik, Železniška ul. 7,

Lesce (nasproti železniške postaje), delovni čas: delavnik od 8h - 13h in od 15h - 18h, nedelje in prazniki od 8h - 13h. Informacije in naročila po pošti, tel. 04 531 83 40, 051 649 793 (vsak delavnik od 9. do 10. ure). Šifra oglasa: 20-05-001

NEPREMIČNINE

OTOK KRK, ŽESTILAC - vikend z bazenom, savno, jacuzziem, hidromasažo, neskončnim plavanjem v prototoku itd., v miru in oazi narave, 4 km od plaže, 125 m², parcela 1.103 m², obnova v letu 2016, solarno ogrevanje bazena, nizki kpl. stroški, avtomatska filtracija, prodamo. Informacije po tel. 041 372 817. Šifra oglasa: 20-07-007

ODDAM MIZARSKO DELAVNICO v najem ali souporabo, v velikosti 250 m², lokacija Ljubljana Vižmarje. Informacije po tel. 040 953 120. Šifra oglasa: 20-07-008

ZARADI ZAPRTJA OBRTI, takoj prodam zelo lep poslovni prostor v centru Mengša, v izmeri 300 m² za trgovsko ali neživilsko dejavnost, vreden ogleda. Lokal je na lepi lokaciji, svetel, v pritličju, z urejeno dokumentacijo. Cena po dogovoru. Vseljivo takoj, oziroma po dogovoru. Informacije po tel. 041 624 917 ali po e-pošti: andrej@medic-a.si. Šifra oglasa: 20-07-009

EEN BORZA

INFORMACIJE:

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana
Kontakt: Edina Zejnič
tel. 01 58 30 586
E-pošta: een@ozs.si

Mariborska razvojna agencija p. o.
Pobreška cesta 20, 2000 Maribor
Kontaktna oseba: Jolanda Damiš Polanc
tel. 02 33 31 300
E-pošta: een@mra.si, jolanda.damis@mra.si

Univerza na Primorskem, Titov trg 4, 6000 Koper
Kontaktna oseba: Sebastjan Rosa
tel. 05 66 37 787
E-pošta: sebastjan.rosa@zrs.upr.si

Gospodarska zbornica Slovenije
Dimičeva 13, 1504 Ljubljana
Kontaktna oseba: Petra Arzenšek
tel. 01 58 98 156
E-pošta: petra.arzensek@gzs.si

Več oglasov s ponudbami in povpraševanjem tujih podjetij si lahko ogledate na spletnem naslovu www.een.si.

Oglase s ponudbami in povpraševanjem tujih podjetij si lahko ogledate na spletnem naslovu www.een.si.

BORO20191009006 - Romunski novoustanovljeni studio za arhitekturo in dizajn, ki se posveča arhitekturnemu načrtovanju, oblikovanju izdelkov, 3D proizvodnji, trženju blagovnih znamk in oblikovanju ostalih relevantnih projektov za udobno življenje, išče nove partnerje. Poslovni partnerji bodo na projektih sodelovali kot zunanji izvajalci.

BORO20191015001 - Romunsko podjetje, ki je že uveljavljeno na trgu, proizvaja brusilne trake, diske ter brusilne valje, ki so uporabni v različnih industrijskih panogah. Zainteresiranim podjetjem iz držav EU se ponuja priložnost za sodelovanje na podlagi sporazuma o proizvodnji ali dogovora s podizvajalci.

BOGR2019106001 - Grško podjetje, ki opravlja strokovne preizkušnje/testiranje letalskih naprav, kot so letalski motorji ter ostala letalska oprema, ponuja možnost usposabljanja in akreditacije izvedencev za preizkušnje sistemov. Ponujajo priložnost sklepanja pogodb o zunanjem izvajanju. Podjetje bi pozitivno ocenilo tudi finančno sodelovanje oz. ponudbe za prevzem ter možnosti za tuje naložbe.

BOIT2019106002 - Italijansko podjetje, ki se posveča oblikovanju in proizvodnji usnjenih izdelkov, išče zastopnike za ženske usnjene modne torbice, ki so oblikovane v Italiji. Ponuja se možnost dogovora o tržnem zastopništvu.

BOBE20191001001 - Belgijski proizvajalec polnilnih naprav za električna in hibridna vozila išče tržne partnerje zunaj Belgije. Poslovni partnerji so lahko tržni zastopniki ali inštalacijska podjetja, ki se že ukvarjajo z nameščanjem solarnih panelov in polnilcev za domove, vendar načrtujejo širjenje lastne tržne mreže in ponudbe. Podjetje ponuja različne storitve in izdelke na področju e-mobilnosti, predvsem pa omenjene polnilce. Podjetje cilja na širitev na evropskih trgih.

BOPL2019105001 - Poljsko podjetje v družinski lasti, ki proizvaja visoko kakovostne kozmetične izdelke za nego obraza, telesa in las, išče nove sodelavce. V skladu z najnovejšimi trendi, ki se jih beleži na mednarodni ravni, in zahvala številnim raziskavam na kozmetičnih snoveh/komponentah, je podjetje razvilo kozmetično linijo, ki je obogatena z naravnimi viri. Podjetje nudi širok nabor storitev, vključno z embalažo in oznako proizvodov. Ponuja se priložnost za sodelovanje na podlagi dogovora o proizvodnji.

BRGR2019118001 - Grško podjetje je ponudnik storitev za nadzor motorjev in opreme

na področju letalskega prometa. Podjetje išče dobavitelje opreme za letalske motorje v tujini z možnostjo dogovora o distribuciji in/ali pogodbe z dobavitelji.

BRDE20200219001 - Nemško podjetje, ki proizvaja pisarniško pohištvo in pisarniške stole, je aktivno na mednarodni ravni. Del svojih storitev oz. dejavnosti želi oddati zunanjim podizvajalcem in v ta namen išče proizvajalce lesenih, jeklenih in oblažinskih delov za pohištvo. Ciljni poslovni partner bo nemškemu podjetju zagotavljal dobavo kakovostnih izdelkov in storitev v okviru dogovora s podizvajalci.

BRSE20200213001 - Švedsko podjetje z lastno blagovno znamko išče po Evropi zanesljive dobavitelje visoko kakovostnih vezalk, tkanin in okraskov za poročne in večerne obleke. Švedski oblikovalec želi podpisati pogodbo z dobaviteljem.

BRPL20200214001 - Zasebno poljsko podjetje išče dobavitelje konzerviranega, zamrznjenega in suhega sadja in zelenjave ter podobne hrane. Podjetje išče proizvajalce omenjenih izdelkov z namenom sklenitve dolgoročne poslovne pogodbe na podlagi dogovora o tržnih storitvah.

BRFR20200214001 - Francosko podjetje, specializirano v izdelavi in proizvodnji maziv, ki se uporabljajo bodisi v industriji bodisi v gradbeništvu, išče dobavitelja surovega oziroma recikliranega rastlinskega olja za nadomestek trenutno uporabljenih mineralnih olj v lastnem izboru izdelkov. Podjetje išče priložnost za sodelovanje z dobavitelji.

BRUA20200212001 - Ukrajinski raziskovalni in razvojni inštitut išče v državah zahodne Evrope partnerje za proizvodnjo umetne zemlje na osnovi t.i. »pametnih« hidro gelov.

BRUK20200214001 - Britansko podjetje je izumilo in patentiralo kombinirani sistem za spremljanje in nadzor dostopa oseb, ki čas preživljajo na domovih zaradi starosti, dolgotrajne bolezni ali invalidnosti. Za namen zagotavljanja pravočasne pomoči takim osebam oziroma omogočanje dostopa zdravstvenemu osebju v domovanja, podjetje išče partnerja za izdelavo sistema z možnostjo sklenitve dogovora o proizvodnji.

BRLU20200212001 - Novonastala luksemburška e-trgovina se posveča prodaji izdelkov, kot so čaj, zeliščne infuzije in prehrane v prahu. Podjetje trenutno išče priložnost za sodelovanje s partnerji, ki bodo pripomogli k oblikovanju izdelkov, namenjenim poslovnim rasti. Sodelovanje bo potekalo na podlagi dogovora o proizvodnji pod zasebno znamko (private label manufacturing agreement).

BRPL20200211001 - Poljsko podjetje razpolaga s pomembnim naborom izkušenj pri opravljanju zastopniških storitev oz. storitev v vlogi tržnega zastopnika. Podjetje ponuja tržno-posredniške storitve tujim poslovnim družbam, ki so aktivne v različnih panogah in se zanimajo za vstop na poljski trg. Možno je

sodelovanje v obliki tržnega zastopništva ali distribucijskih storitev.

BONL20200211001 – Nizozemsko proizvodno podjetje je razvilo inovativen sistem za preučevanje, analizo in nadzor alg (vključno s strupenimi modro-zelenimi algami) z uporabo ultrazvoka. Slednjega je možno aplicirati na marsikatero obsežno vodno površino, npr. na jezera, ribnike in rezervoarje za pitno vodo. Proizvajalec ponuja sporazum o komercialnem zastopstvu podjetjem s strokovnim znanjem in z mrežo v vodnem sektorju (ponudba vključuje ustrezno tehnično podporo).

BOES20200218001 – Špansko podjetje se že več kot eno leto posveča oblikovanju platforme za beleženje izkušnji s področja kakovosti vina, obiskov vinskih kleti ali degustacije vin v namenskih prostorih. Na platformi je zabeležen seznam številnih dogodkov, ki se v glavnem odvijajo med vinarji in someljeji. Uporabniki se lahko najavijo na dogodke oz. koristijo storitve, ki so na razpolago na platformi. Podjetje išče tržne zastopnike za nadaljnjo širitev svojih storitev v obliki dogovora o tržnem zastopstvu.

BOPL20191003001 – Družinsko podjetje, ki je aktivno na področju prajenja kave, je bilo ustanovljeno pred 25. leti na severovzhodu Poljske. Podjetje išče tuje distributerje ali neposredne uvoznike kave z namenom, da poveča prisotnost na mednarodnih trgih. Išče distributerje oz. tržne zastopnike trženje blagovne znamke na evropskih trgih. Ponuja se priložnost za sodelovanje v obliki dogovora o distribucijskih storitvah. Podjetje lahko ustreže zahtevam tako večjih gostinskih branž («HoReCa») kot tudi manjših strank na podlagi široke ponudbe tako v smislu mešanice kave kot različnih embalaž/ponudb.

BONL20200219001 – Nizozemsko podjetje ponuja sodobne rešitve na področjih ozvočenja, komunikacijskega omrežja, razsvetljave, varnosti in signalizacije: slednje so namenjene hotelom, restavracijam in ostalim primerljivim prizoriščem. Podjetjem, ki so aktivna v gostinstvu in v industriji za prosti čas, ponuja bodisi najnovije izdelke bodisi ugodno tehnično podporo. Zanimanim partnerjem se ponuja dogovor o prevzemu («acquisition agreement») ali sodelovanje prek skupne naložbe («joint venture agreement»).

BOUA20190703007 – Podjetje iz Ukrajine, ki proizvaja čisti naravni sok, išče priložnosti za sodelovanje z mednarodnimi partnerji. Podjetje proizvaja sokove iz jabolk, marelic, breskev itd. Podjetje aktivno išče poslovne partnerje, katerim bi ponudilo priložnosti za sodelovanje v obliki pogodbe o distribuciji ali sporazuma za komercialno zastopstvo lastnih izdelkov.

BOIT20200213001 – Italijansko podjetje, ki je specializirano za dobavo visokokakovostnih videonadzornih naprav in drugih izdelkov za industrijske niše, ponuja priložnost za sodelovanje v obliki distribucijskih storitev ali dogovora o tržnem zastopstvu. Nabor izdelkov v ponudbi zaobjema sisteme za nadzor dostopa, sisteme za preventivno zaznavanje alarmov,

sisteme za zaščito pred krajo z vgrajenimi varnostnimi aparati v primeru megle, sisteme za pravočasno zaznavanje požarov, sisteme za avtomatizacijo domačih prostorov (sleheri sistem/napravo je mogoče upravljati na daljavo z uporabo pametnih telefonov).

BORO202002128001 – Romunsko podjetje ponuja v celoti ročno izdelane keramične izdelke, vključno z okrasnimi keramičnimi ploščicami, ploščami z okrasnimi poslikavami za pomivalnice in sanitarije – slednje so primerne tako za domače kot za poslovne prostore. Izdelki so ročno izdelani in ročno barvani na podlagi edinstvenih vzorcev, ki so v lasti romunskega podjetja. Podjetje cilja na to, da bi pridobilo seznam mednarodnih poslovnih partnerjev z namenom sodelovanja pri trženju omenjenih produktov na podlagi dogovora o distribuciji.

BRF120200212001 – Finsko podjetje, ki se aktivno ukvarja z oskrbo traktorjev, išče prodajalce ali trgovce rezervnih delov za traktorje. Morebitno sodelovanje bo potekalo na podlagi dogovora o distribucijskih storitvah.

BRPT20191023001 – Portugalsko podjetje z več kot 9-letnimi izkušnjami s področja tehnične analize in izvajanja projektov za energetsko učinkovitost, porabo vode in oblikovanja rešitev za odstranjevanje organskih odpadkov, išče inovativne izdelke z namenom širitve lastnega portfelja ponudb. S tem namenom podjetje išče priložnosti za sodelovanje z zasebnimi podjetji in cilja na sklenitev pogodbe o distribuciji.

BRGR202002128001 – Grško socialno podjetje, ki je specializirano za popravila na zastareli/ odpadni računalniški ter strojni opremi z namenom ponovne uporabe v korist slabo opremljenih grških javnih šol, išče priložnosti za sodelovanje z ustanovami oz. podjetji, ki so aktivna na področju družbene odgovornosti in se zanimajo za vpliv njihovih dejavnosti in storitev na okolje. Cilj sodelovanja je koriščenje omenjene opreme na podlagi dogovora z dobaviteljem.

BRIE20200218001 – Malo irsko podjetje, ki je aktivno na področju spletne prodaje, išče priložnosti za sklenitev sporazuma s podizvajalci. Namen poslovnega sodelovanja je najti nove strokovno zanimive izdelke, ki bi jih vključili v darilne pakete za naročnike.

BRNL20200216001 – Nizozemsko podjetje razpolaga s pomembnim naborom izkušenj s področja razvoja izdelkov, pri katerih so vključeni elementi kot npr. platno, folija in tehnično izdelan tekstil. Podjetje je namreč izumilo novo prevleko za kolesa in išče sodelovanje s podjetji v tujini z namenom njene izdelave. Poslovno sodelovanje bo potekalo v obliki dogovora o proizvodnji.

BRHU20200205001 – Madžarsko podjetje, ki je aktivno v tekstilni industriji, išče poslovnega partnerja podizvajalca v izbranih evropskih državah (med katerimi se navaja Slovenijo) za rezanje in oblikovanje pletenih izdelkov ter poslovnega partnerja za barvanje tkanin.

BRUA20200224001 – Ukrajinsko podjetje deluje na področju prodaje na debelo in distribucije svežega sadja in zelenjave na ukrajinskem trgu. Podjetje želi preučiti nove tržne priložnosti za uvoz kakovostnih evropskih sadnih in zelenjavnih proizvajalcev z namenom, da bi v okviru dogovora o distribucijskih storitvah razširilo nabor sadnih izdelkov.

BRRO20200219001 – Romunsko podjetje, ki je aktivno na področju distribucijskih dejavnosti in storitev, se zanima za priložnost povečanja nabora ponudbe izdelkov. Na podlagi morebitnih dogovorov za tržno zastopstvo in distribucijskih storitev išče priložnosti za uvoz novih modelov izdelkov/produktov, predvsem gospodinskih in kuhinjskih dodatkov iz nerjavečega jekla, bakra in medenine. Hkrati se podjetje zanima za uvoz naprav in pripomočkov za pripravo in skladiščenje vina, destilacije in skladiščenja naravnih alkoholov in eteričnih cvetnih olj.

BOIT20200203001 – Italijansko družinsko podjetje, ustanovljeno na severovzhodu Italije leta 1961, izdeluje komolčne priključke oz. spojke iz nerjavečega jekla, ki so na hladno spojeni v dveh polovinah in izdelani z obročnim varjenjem. Že dlje časa deluje kot dobavitelj za najpomembnejša italijanska in evropska podjetja in večje industrijske koncernne. Omenjeni izdelki se uporabljajo predvsem v petrokemični industriji, ladjedelnstvu in na področju elektroenergetske industrije. Podjetje ponuja priložnost za sodelovanje z distributerji z namenom širitve posla na tujih trgih. Možen je tudi dogovor s podizvajalci.

BOPL20200207003 – Poljsko podjetje, aktivno v kovinskem sektorju, ponuja širok nabor storitev – in sicer od CAD načrtovanja do proizvodnje. Podjetje cilja na sodelovanje na podlagi pogodbe o proizvodnji, storitvene pogodbe ali v obliki sodelovanja s podizvajalcem.

BOBE202002130001 – Belgijsko podjetje uporablja razvojne in integracijske sisteme umetne inteligence (AI) in storitve v oblaku za ponudbo storitev strankam, ki so aktivne v različnih panogah, npr. v trgovini na drobno, bančništvu, telekomunikaciji, zdravstvu, farmacevtski industriji in na tehnološkem področju. Nudi jim podporo tako pri oblikovanju kot pri ustreznih uporabi naprednih podatkovnih rešitev z vidika avtomatizacije. Podjetje ponuja sodelovanje podjetjem ali univerzam, ki bi koristile umetno inteligenco (AI), strojno učenje (machine learning), znanje s področja urejanja podatkovnih baz in upravljanja podatkov za izboljšanje operativne učinkovitosti. Sodelovanje bo potekalo v obliki dogovora z zunanjimi izvajalci oz. sodelovanja s podizvajalci.

BOES20191216001 – Špansko inženirsko podjetje, čigar delovanje se osredotoča na aditivni proizvodnji (t.i. 3D-tiskanje) za zagotavljanje takojšnjih prototipov in izdelavo funkcionalnih inovativnih delov za avtomobilsko, vesoljsko in medicinsko uporabo, išče industrijskega partnerja za sodelovanje v srednjeročnem obdobju. Ponuja se dogovor o sodelovanju z zunanjimi izvajalci, podizvajalci oz. priložnost za sklenitev pogodbe za proizvodnjo.

BORO20200212001 – Romunsko podjetje ponuja celovite in vrhunske storitve 3D-tiskanja – in sicer od modeliranja, prototipiranja, izdelave prototipov na majhni ravni in dostavljanja z belimi nalepkami ter z uporabo sodobne infrastrukture in širokega nabora lokalnih podizvajalcev. V okviru dogovora o proizvodnji ali dogovora z zunanjimi podizvajalci se nudi priložnost za dolgoročno sodelovanje.

BOUK20200218002 – Britansko svetovalno podjetje, aktivno na področju informacijske tehnologije (IT) od leta 2013, nudi svetovanje in podporno dejavnost malim in srednje velikim podjetjem. Podjetje ponuja priložnosti za navezavo odnosov z evropskimi podjetji na podlagi dogovora z zunanjimi izvajalci oziroma s podizvajalci.

BOUA20200205002 – Ukrajinsko podjetje je vodilno podjetje na področju proizvodnje kompozitnih izdelkov, izdelanih na osnovi steklenih vlaken. Podjetje izdeluje steklene profile iz steklenih vlaken, ki se uporabljajo v energetskem sektorju (transformatorji, motorji), v gradbeništvu (ograje, ograjni sistemi), na železnicah (izolacijski tirni spoji), itd. Izdeluje tudi ojačevalne mreže iz steklenih vlaken. Podjetje išče tržne zastopnike in distributerje na mednarodni ravni, da bi razširilo trg in izvozno dejavnost.

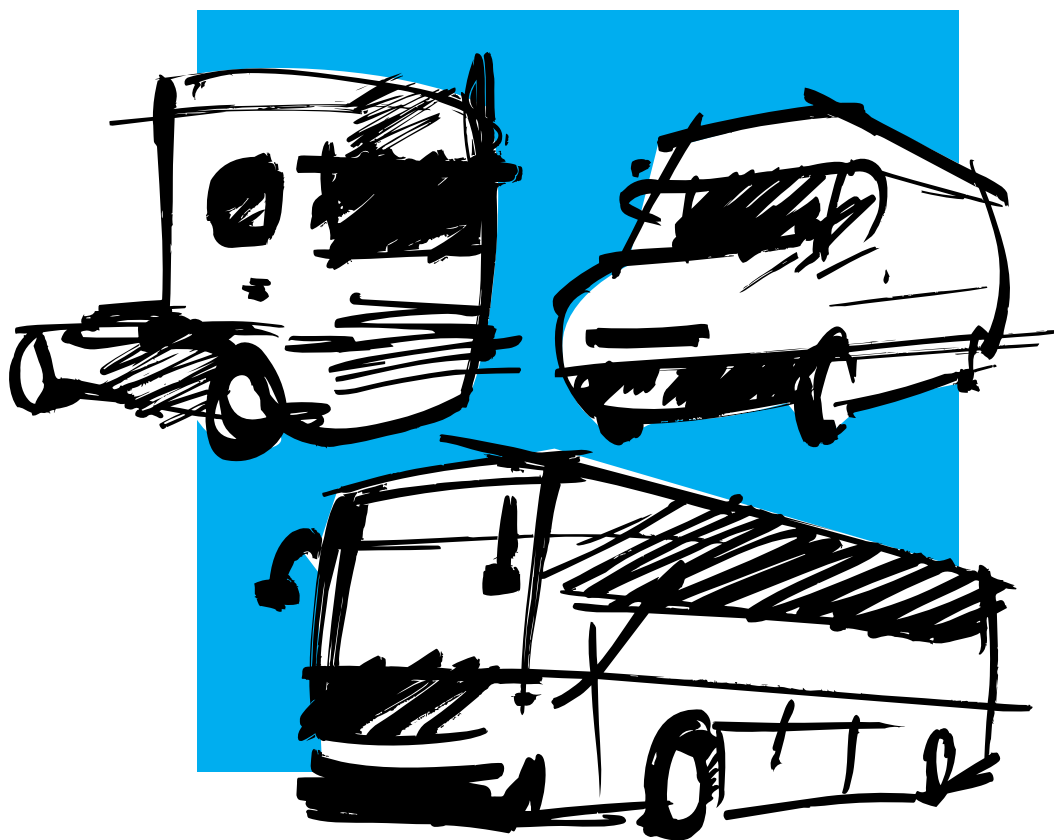
BOUA20200204003 – Ukrajinsko podjetje, aktivno na področju razvoja programske opreme, se je specializiralo v razvoju spletnih in mobilnih aplikacij ter spletnega oblikovanja. Podjetje išče poslovne možnosti in s tem namenom ponuja sodelovanje z dogovorom o zunanjem izvajanju (outsourcing agreement).

BOIT20200219001 – Italijansko podjetje s 40-letno tradicijo v proizvodnji naravno fermentiranega piva, išče tržne zastopnike ali distributerje za trženje omenjenega piva na dokaj obsežni ravni. Pivo se proizvaja z uporabo lastnih sestavin na podlagi starodavnega tradicionalnega belgijskega recepta.

BOUK20200224001 – Škotski prodajni zastopnik, ki je specializiran na različnih področjih, ki vključujejo splošno proizvodnjo, proizvodnjo jekla, avtomobilsko industrijo, obrambno industrijo in letalstvo, rudarstvo in energetiko, ponuja evropskim podjetjem tržno zastopstvo oz. predstavnost v Veliki Britaniji. Želi sodelovati s podjetji, ki svoj trud usmerjajo v razvoj in rast poslovanja v Veliki Britaniji ali želijo biti bolj prisotni v tej državi. Poslovno sodelovanje bo v začetni fazi potekalo na podlagi tržnega zastopstva, pogodbe o distribuciji ali ostalih primerljivih pogodbenih oblik.

BOFR20200224001 – Francosko podjetje je izumilo avtomatski sistem za gašenje požarov na prostem. Namen inovacije je zaščititi stavbe in območja, ki so izpostavljeni nevarnosti pred požari, predvsem tistimi, ki se nahajajo v bližini gozdov. S patentiranjem tehnologije je francoskemu podjetju uspela prodaja teh naprav za zaščito velikih infrastrukturnih objektov v Franciji, npr. avtocest in industrijskih parkov. S ciljem, da bi se napravo tržiilo in ustrezno nadgradilo, podjetje ponuja priložnost za sodelovanje z lokalnimi partnerji v EU državah.

GLASUJTE ZA SLOVENSKO GOSPODARSKO VOZILO LETA 2020

TOVORNJAK LETA • DOSTAVNIK LETA • AVTOBUS LETA
• POLTOVORNJAK LETA • ELEKTRIČNO GOSPODARSKO VOZILO LETA

WWW.GVL.SI

Oddajte svoj glas

Organizatorja

Revija
Transport & LOGISTIKA

MEHANIKA in VOZNIK
Novosti v avtomobilski industriji in prevozništvu

Partner

obrtnik
podjetnik

Poskrbite za varnost pri delu na daljavo.

Zavarovanje kibernetске zaščite za podjetja

Osnovna kritja zavarovanja:

- **odziv na incident** (kritje stroškov svetovanja, pravnih stroškov ...),
- **stroški ponovne vzpostavitve podatkov in programske opreme,**
- **odgovornost za kršitve zaupnosti in zasebnosti** (odškodninski zahtevki tretjih oseb),
- **odgovornost za omrežno varnost** (odškodninski zahtevki tretjih oseb).

